

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

Yüz otuzyedinci Birleşim

13 . 9 . 1963 Cuma

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	300:301	kanunların zamanında çıkarılmasını te-	
2. — Gelen kâğıtlar	301	min bakımından olması gerekli tedbirler	
3. — Yoklama	302	hakkında Başkanlık Divanı kararı	305:307
4. — Başkanlık divanının Genel Ku-		5. — Görüşülen işler	308
rula sunuşları	302	1. — Devlet Orman İşletmelerince ve	
1. — İsparta Milletvekili Ali İhsan		İkereste fabrikalarının yapılmış olan har-	
Balım'ın, ortaokullara giremeyen çocuk-		camalara ait 1953, 1954, 1955, 1956, 1957,	
ların teknik ve ertik okullara alınmalarının		1958 ve 1959 yılları bilânçoları ile kâr ve	
bu okullar öğretmenleri için haysi-		zarar hesaplarının tasdikı hakkında ka-	
yet kırıcı olduğuna, köy ilkokullarından		nun tasarısı (3/88, 3/93, 3/97, 3/110,	
çıkanların ortaokul giriş sınavlarını başa-		3/124, 3/166, 3/340) (S. Sayısı: 367) 308,331:334	
ramıyacaklarına ve ilmi olmayan bu tutu-		2. — Sinop Milletvekili Mahmut Ali-	
mun değiştirilmesi işinin Millî Eğitim		canıoğlu ve 3 arkadaşının, 5027 sayılı Tem-	
Bakanlığınca ivedilikle ele alınmasına		sil Ödeneği Kanununun muhtelif kanun-	
dair demeci	302:304	larla değişik veya ekler yapılmış bulunan	
2. — Mardin Milletvekili Vahap Dizdar-		1 nei maddesinin değiştirilmesi ve bu ka-	
oğlu'nun, gündem dışı söz verilirken		nuna bir madde eklenmesi hakkında ka-	
önemli kanunların görüşülmesinde vukua		nun teklifi ile Kırklareli Milletvekili Alâ-	
gelebilecek gecikmelerin de göz önünde		eddin Eriş ve 5 arkadaşının 1700 sayılı	
tutulması gerektiğine dair demeci	304	Dâhiliye Memurları Kanununa ek kanun	
3. — Sayın üyelerden bâzılarına izin		teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları	
verilmesi hakkında Başkanlık Divanı tez-		raporları (2/88, 2/110) (S. Sayısı: 284 e	
keresi (3/699)	304:305	1 nei ek)	308:310
4. — Anayasanın geçici 7 nei maddesi-		3. — Sosyal Sigortalar Kanunu tasarısı	
ne göre iki senede çıkarılması gereken		ve Trabzon Milletvekili Selâhattin Gü-	

ven'in, 5.1.1961 tarih ve 228 sayılı Kanuna iki ek madde eklenmesine ve bu kanunun 14 ncu maddesinin tadiline dair kanun teklifi ile Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu, Konya Milletvekili Fakih Özfakih ve Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, 4.2.1957 gün ve 6900 sayılı Mâlûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Ka-

nununa ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/462, 2/368, 2/413, 2/506) (S. Sayısı: 338) 310:330

4. — 2.7.1962 tarihli ve 58 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cevvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı (1/538) 330

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Maliye Bakanı Ferid Melen'in, Genel Muhasebe Kanunu tasarısının, Genel Kurulun 127 nci Birleşiminde Sayıştay Kanununu görüşmek üzere kurulan Geçici Komisyona havalesine dair önergesi ile,

Gayrimenkul kiralari hakkındaki 6570 sayılı Kanunun 3 ncu maddesine bir bend ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının geriverilmesine dair Başbakanlık,

C. Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Bina yapımını teşvik ve izinsiz yapılan binalar hakkındaki 6188 sayılı Kanuna ek kanun teklifinin geriverilmesine dair Plân Komisyonu ve;

Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 21.12.1949 tarih ve 5464 sayılı Kanunla değişen 8 ve 427 nci maddeleriyle 438 nci maddesinin ilk fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi ile ilgili Adalet Komisyonu raporunun geriverilmesine dair bu Komisyon Başkanlığı tezkereleri kabul olundu.

Sayın üyelerden bazılarına, Başkanlık tezkeresinde yazılı sürelerle, izin verilmesi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 13 ncu maddesine bir ek fıkra eklenmesine dair kanun teklifi, Geçici Komisyon hazır bulunmadığından, görüşülemedi.

İzmir Milletvekili Şükrü Akkan ve 13 arkadaşının, Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bâzı fiiller hakkında 5.3.1962

tarih ve 38 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması hakkındaki kanun teklifi, Anayasa ve Adalet komisyonları raporları okunarak, yapılan görüşmelerden sonra teklifin reddini isteyen rapor kabul edilerek kanun teklifi reddedildi.

Devlet Orman İşletmeleriyle kereste fabrikalarının 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 ve 1959 yılları muameleleri hakkında tanzim edilen raporların bilâncolarıyla birlikte sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ve Sayıştay Komisyonu raporu üzerinde bir süre görüşüldükten sonra rapor açık oya sunulduysa da yeter çoğunluk elde edilemediğinden gelecek toplantıda yeniden açık oya sunulacağı bildirildi.

Bolu Milletvekili Zeki Baltacıoğlu ve 8 arkadaşının, öğretmenlere eğitim ve köy ödeneği verilmesine dair kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve iki arkadaşının, eğitimcilere meslek tazminatı, mahrumiyet zammı ve yıpranma ödeneği verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları üzerinde bir süre görüşüldü.

13.9.1963 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Mekki Keskin

Kâtip
Balıkesir
Mithat Sükrü Çavdaroğlu

Kâtip
Malatya
Nurettin Akıurt

SORULAR

Sözlü sorular

1. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlık raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair sözlü soru önergesi, Sağlık ve Sosyal Yardım ve İçişleri Bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/710)

2. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, Devlet Üretim Çiftliklerince hazırlanan tohumluklar için tesbit olunan fiyatlara dair sözlü soru önergesi, Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/711)

2. — GELEN KAĞITLAR

Tasarılar

1. — Tarım Müşavirliği kurulması hakkında kanun tasarısı (1/537) (Tarım ve Plân Komisyonlarına)

2. — 2 . 7 . 1962 tarihli ve 58 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı (1/538) (Millî Eğitim ve Plân komisyonlarına)

Raporlar

3. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek kanun teklifi ile C. Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçene ve üç arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 7242 sayılı Kanunun muvakkat maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tekliflerine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/24, 2/207; C. Se-

natosu 2/66) (Gündeme) (S. Sayısı : 215 e 1 nci ek)

4. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ile Konya Milletvekili Faruk Sükan'ın Millî Mücadele kahramanlarından Telgrafçı Manastırlı Hamdi Efendi eşi Hasibe Martonaltı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/308, C. Senatosu 2/94) (Gündeme) (S. Sayısı : 203 e 1 nci ek)

5. — Mehmetoğlu Süleyman Kulaksız'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısı hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/340; C. Senatosu 1/256) (Gündeme) (S. Sayısı : 204 e 1 nci ek)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin

KATIPLER : Nevzat Şener (Amasya), İbrahim Sıtkı Hatipoğlu (Ankara)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Ekseriyetimiz var, müzakere-
lere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın ortaokullara giremeyen çocukların teknik ve er-
tik okullara alınmalarının bu okullar öğretmen-
leri için haysiyet kırıcı olduğuna, köy ilkokulla-
rından çıkanların ortaokul giriş sınavlarını ba-
şaramıyacaklarına ve ilmî olmıyan bu tutumun
değiştirilmesi işinin Millî Eğitim Bakanlığınca
ivedilikle ele alınmasına dair demeci*

BAŞKAN — Sayın Balım gündem dışı söz
istemiş bulunuyorsunuz, hangi mevzu hakkında
konuşacaksınız?

ALİ İHSAN BALIM (İsparta) — Millî Eği-
tim mevzuunda.

BAŞKAN — Kısa olmak üzere buyurun.

ALİ İHSAN BALIM (İsparta) — Sayın
Başkan, muhterem arkadaşlarım, gündem dışı
söz alarak ortaya koyacağım konu, belki Sena-
toda daha evvel bir genel görüşme mevzuu ya-
pıldığı için, sizlere pek yabancı gelmeyecek;
çok aktüel bir konudur.

Bu yıl, Plân Kanununa göre, öğrenimde bu-
lunan çocuklarımızın daha ziyade meslekî ve
teknik öğretim alanına kaydırılması zaruretini,
Hükümet programında maalesef yanlış bir şe-
kilde tatbikata koyarak çok hatalı neticeler ve-
rebilecek şekilde tedbirler alınmak suretiyle va-
tandaş, veli müşkülât içinde bırakılmıştır. İlk-
okulları bitirip de orta öğretim için ortaokul-
lara ve diğer meslekî ve teknik öğretim okulla-
rına girmek durumunda olan çocuklarımız ba-
kımından Millî Eğitim Bakanlığının, bu okul-

lara kontenjan tefrik ederken uyguladığı esas-
lar maatteessüf gayriâdil ve gayriilmîdir. Bir
defa, ortaokullara Millî Eğitim Bakanlığının
yaptığı bütün genelge ve tamimlerde, diğer
meslekî ve teknik öğretim şubelerine müstesna
bir yer verilmiştir. Meselâ, ilkokullardan pekiyi
derece ile mezun olan çocuklar ortaokullara ter-
cihan alınacak, ondan sonra iyi derece ile me-
zun olanlar alınacak, daha sonra da eğer, yer
kalırsa orta derece ile mezun olanlar alınacak-
tır. Fakat, meslekî ve teknik okullara girerken
böyle bir şart yoktur. Bu demektir ki, ortaokul-
lara alınamıyacak, ortaokullara alınmasına du-
rumu müsaidolmıyan bütün çocuklar, sanki
kopya kağıtlarının çöp sepetine atıldığı gibi,
meslekî ve teknik okullara itilecektir. Bu, mes-
lekî ve teknik öğretim yapan okullar ve öğret-
menler için gerçekten moral bozucu, bir baki-
ma haysiyetşikey bir durumdur. Halbuki, biz,
meslekî ve teknik öğretime ehemmiyet verelim
derken, buraya mümkün olduğu kadar kabili-
yétli çocuklarımızı alalım, bunları çok daha iyi
bir şekilde yetiştirelim gayesiyle harekete geç-
miştik. Bu tahdide sebebolarak, Millî Eğitim
Bakanlığı diyor ki, ortaokullarımızda ne bina,
ne de öğretim ve ders araçları bakımından du-
rum müsait değildir. Ortaokullarımıza almayıp
da ikili, üçlü, dörtlü, tedrisat yapılmasın, diye-
rek meslekî ve teknik okullara çocuklarımızı
iterken, acaba, meslekî ve teknik öğretim ya-
pacak olan okulların durumu çok daha müsait
midir? Burada, öğretim, bina, ders araç ve ge-

reç durumu ortaokullardan çok daha mı müzaittir? Katiyen değildir. O halde, ortaokullara müstesna ve mümeyyiz bir durum verip, bilhassa kalkınmamızda şiddetle ihtiyaç hissettiğimiz teknik elemanları yetiştirecek olan mesleki ve teknik okullara sanki kabiliyetsiz, sanki ortaokullara girmeye müsaidolmıyan çocukları itişimiz, her halde ne âdil ve ne de plânlamanın ruhuna, aslına sadık bir davranıştır... Kaldı ki, Millî Eğitim Bakanlığı «çocuklarımızı kabiliyet ve istidatlarına göre ayırıyoruz,» diyor. Test yapacağız, diyor. Bu test'i nerede yapacağız? Büyük şehirde. Diğer şehirlerde imtihanlar nasıl olacak? Onları öğretmenler evrakları çok daha dikkatli tetkik etmek suretiyle ayıracaklar, diyor. Demek ki, 7 büyük şehrin dışında kalan yerlerde ortaöğretimde bulunan öğretmen arkadaşlar çok daha dikkatli olmak durumundadırlar. Çok daha dikkatli olurlarsa, bunların alacağı neticeler isabetli olacak, fakat 7 büyük şehirde mutlaka bu işler daha ilmî bir şekilde, test vasıtasıyla yapılacak. Bu da ayrıca bir müsavatsızlık doğuruyor. Bizim bildiğimiz kabiliyet ve istidat, 13 - 14 yaşından sonra ancak kendini gösterir. Bugün, ilkokulu bitirmiş olan çocuklar üzerinde yapacağımız kabiliyet ve istidat testleri katiyen ilmî bir netice vermeyecektir. Ortaokulu bitirmiş olan öğrenciler üzerinde kabiliyet ve istidat testleri yapmak iddiası ortaya vaz'edilmiş olsa idi, bunu bir dereceye kadar müdafaa edebilirdik. Fakat, ilkokulu bitirmiş çocuklar üzerinde kabiliyet ve istidat testleri nasıl yapılacak ve bunlar ne dereceye kadar tesbit edilebilecektir; doğrusu pek çok üzerinde durmaya değer bir husustur.

Bir diğer husus da, köy okullarıdır ki, bunların çoğu maalesef beş sınıflı olup ancak bir öğretmen tarafından yetiştirilen ilkokul mezunu çocuklardır. Bunların hususi durumu, her ne kadar, göz önüne alınacak denmişse de bir imtihan ile bunların ortaokula girmeleri sırasında başarı kazanabilecekleri kabul edilebilir mi? Başarı nisbeti düşüktür. Bu çocukların fevkâlâde kaabiliyetli ve istidatlı olmalarına rağmen yetiştirildikleri şartları 5 sınıflı bir ilkokulun bir tek öğretmen tarafından idare edilmesi neticesi olarak, imkânsızlık dolayısıyla, zayıf - yetişirler. Hemen hepimiz takdir ederiz ki, ortaokulların birinci sınıflarında, umumiyetle köylerden gelmiş olan ilk-

okul mezunu çocuklarımız çok güç durumda kahlılar. Ama, bir defa ortaokulun birinci sınıfını geçtikten sonra fevkâlâde büyük başarı gösterirler. Şimdi meselâ, ortaokula girenken köy ilkokulu mezunu olan çocuklarımızı Türkçe ve matematikten imtihana tabi tuttuk, kazanamadılar; «binaenaleyh, bunlar gitsinler meslek ve sanat okullarına», demek suretiyle ortaokullarımızı, köy çocuklarına, doğrudan doğruya olmasa bile, bilvasıta kapatmak acaba âdilâne bir davranış olacak mıdır?

Bir diğer husus arkadaşlar; bugün içerisine fiilen dâhil olduğumuz Batı memleketlerinde beş sınıflı ilkokul, mecburi öğretim için yeter bir tahsil devresi değildir. Bu kürsüden müteaddit defalar, Millî Eğitim bakanları, gayemizin ortaokul tahsilini de mecburi öğretim çağı haline getirmek, olduğunu izhar etmişlerdir. Bu düşünce ve fikir karşısında, aksine olarak, bütün ortaokulları durduracağız, ortaokulların gelişmesini köstekliyeceğiz; buna karşılık ilkokullarda sınıflarda, 2 - 3 - 4 devreli meslekî ve teknik okul öğretmenleri için imkânlar araştırmaya çalışacağız ve sonra fiilen bu tedbirler tatbik edildiğinde şu neticeye vasıl olacağız... İlkokullardan pekiyi derece ile mezun olan şehir çocukları bilhassa ortaokula girsin. Ortaokullara girmek imkânı bulamıyan, her ne sebeple olursa olsun girmek imkânı bulamıyanlar, meslekî ve sanat okullarına girsinler. Teknik ve meslekî okulları, her ne kadar imkânsız durumda iseler de bunları ortaokulda barınamıyan çocukların bir nevi sığınağı haline getirelim ve sonrada biz teknik öğretime çok ehemmiyet verdik efendim diyelim. Böyle şey olmaz, arkadaşlar, Ümit ederiz ki, Millî Eğitim Bakanlığı, yayınladığı genelgelerle ortaokul ve diğer meslekî ve teknik okullara kayıt kabul ve şartlarını vaz'ederken büyük bir haksızlık, büyük bir adaletsizlik yapmış olduğunu idrak etsin, ve buna çok daha esaslı bir tedbir düşünsün. Talim ve Terbiye Heyetini toplansın, bu işin uzun uzun münakaşasını yap-sın, buna çok daha âdil bir çare ve sistem bulsun. Aksi halde arkadaşlar, çok kısa zaman sonra şikâyetler ayyuka çıkacaktır, ve bizler bu kürsüden vatandaşlarımızın dert ve dileklerini duyurmak bakımından âdeta birbirimizle yarışacağız, şikâyet edeceğiz. İyisi mi, ben temenni ederim ki, hepimizin de temennisine

tercüman olduğuma kaaniim, Millî Eğitim Bakanlığı, bu orta öğretim okullarındaki kayıt kabul şartlarını, esaslarını çok daha dikkatli ve esaslı olarak incelesin ve eski tutumundan sarfınazar etsin. Çünkü, eski tutumu makûl ve ilmî bir tutum değildir, memleketin hayrına netice verecek bir tutum da değildir.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Gündeme başlıyoruz.

2. — *Urfa Milletvekili Vahap Dizdaroğlu'nun, gündem dışı söz verilirken önemli kanunların görüşülmesinde vukua gelebilecek gecikmelerin de göz önünde tutulması gerektiğine dair demeci.*

VAHAP DIZDAROĞLU (Mardin) — Usûl hakkında söz istemiştim.

BAŞKAN — Usûl hakkında buyurun Sayın Dizdaroğlu.

VAHAP DIZDAROĞLU (Mardin) — Sayın Başkan, sayın Milletvekili arkadaşlarım, şahsım adına konuşuyorum, grup adına değil. Mâruzatım gayet kısa olacaktır.

Meclis çalışmaları bakımından, Riyaset Divanının, gündem dışı konuşmalarda takdir hakkını kullanması hususunda söz almış bulunuyorum. Mâlûmu âliniz, Meclisimiz bugünlerde gayet sıkışık bir çalışma devresi içinde bulunmaktadır. Anayasanın geçici 7 nci maddesinde emredilmiş olan bu kanunların bir an evvel yetişmesi bir tarafta, diğer tarafta da gündemde mevcut diğer kanunlar var. Böyle sıkışık ve yüklü bir Meclis çalışması içinde, Riyaset Divanı, gündem dışı söz hakkı verdiği zaman, takdirini lütfen iyi kullansınlar. Hiç şüphe yoktur ki, gündem dışı konuşan arkadaşlarımız gayet önemli ve mühim meseleleri Meclis kürsüsüne getirmektedirler. Ama, bu getirdikleri meseleler semeresiz kalmaktadır. Pekâlâ, bundan evvelki celselerde konuşan arkadaşlar ve bugün konuşan muhterem arkadaşımız, gündem dışı olarak Meclis kürsüsüne getirdikleri meseleleri sözlü soru olarak takdim ederlerse daha semereli ve daha müsmir olur ve Meclisin de ıttılama daha faydalı olarak arz edilebilir. Getirdiği bu mesele hakkında da alâkalı Bakan ve Hükümet gerekli cevabı verir. Bu suretle de daha semereli bir çalışmanın içerisinde gireriz.

Şimdi, dikkat buyurun arkadaşlar, her celsede bu kürsüde gündem dışı konuşmalar yapıyor; istifadeli ve faydalı meseleler getiriliyor, konuşuluyor. Fakat, netice yok. Vekil hazır değildir, cevabını veremez. Bunu tetkik etmek imkânını bulamıyor. Böyle mühim meseleler de bir netice alınmadan bağlanıp gitmektedir. Bu itibarla, Riyaset Divanından istirhamım şudur: Bu hakkı iyi kullansınlar. Gündem dışı konuşmak istiyen arkadaşımızın konuşacağı mevzu üzerinde alâkalı Vekil burada bulursa, hiç olmazsa cevaplandırmak imkânını bulunabilir ve nispî de olsa bir fayda temin edilebilir. Değilse, bu gibi mühim meseleler sözlü soru halinde getirilir. Esasen, Meclis çalışmaları içinde İttüzük bu hakkı kendilerine tanımıştır.

Şimdi, Bakanlarımız Plânlamada meşguldürler, burada hazır değildirler. Muhterem arkadaşım buraya çıkar, öğretmen ve eğitim davası üzerinde haklı veya haksız konuşma yapar. Fakat cevap verilemediği için de Yüksek Meclisiniz tenevür etmek imkânını bulamıyor. Bu itibarla, Yüksek Riyasetten istirhamımız, Meclisin çalışması bakımından, ehemmiyetine binaen, bundan sonra gündem dışı konuşmaların, bu şekilde hiç olmazsa Vekillerin hazır buldukları bir zamanda verilmesini istirham ederim.

3. — *Sayın Üyelerden bâzılarına izin verilmesi hakkında Başkanlık Divanı tezkeresi (3/699)*

BAŞKAN — Bâzı arkadaşlara izin verilmesi hakkında Başkanlık Divanı tezkeresi var; okutuyorum.

Genel Kurula

Aşağıda adları yazılı sayın milletvekillerinin hıızalarında gösterilen müddetlerle izinleri Başkanlık Divanının 13 . 9 . 1963 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tasviplerine arz olunur.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Kars Milletvekili Lâtif Aküzüm, 27 gün hastalığına binaen, 29 . 8 . 1963 tarihinden itibaren;

İstanbul Milletvekili Zeki Zeren, 15 gün hastalığına binaen, 10 . 9 . 1963 tarihinden itibaren

İstanbul Milletvekili Oğuz Oran, 10 gün mazeretine binaen, 4 . 9 . 1963 tarihinden itibaren

İstanbul Milletvekili Tahsin Demiray, 20 gün mazeretine binaen, 23 . 9 . 1963 tarihinden itibaren

Adıyaman Milletvekili Ali Turanlı, 20 gün mazeretine binaen, 10 . 9 . 1963 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Teker teker okutup oyunuz sunacağım.

«Kars Milletvekili Lâtif Aküzüm; 27 gün, hastalığına binaen, 29 . 8 . 1963 tarihinden itibaren»

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«İstanbul Milletvekili Zeki Zeren; 15 gün, hastalığına binaen, 10 . 9 . 1963 tarihinden itibaren»

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«İstanbul Milletvekili Oğuz Oran; 10 gün, mazeretine binaen, 4 . 9 . 1963 tarihinden itibaren»

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«İstanbul Milletvekili Tahsin Demiray; 20 gün, mazeretine binaen, 23 . 9 . 1963 tarihinden itibaren»

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«Adıyaman Milletvekili Ali Turanlı; 20 gün, mazeretine binaen, 10 . 9 . 1963 tarihinden itibaren»

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4. — Anayasanın geçici 7 nci maddesine göre iki senede çıkarılması gereken kanunların zamanında çıkarılmasını temin bakımından alınması gerekli tedbirler hakkında Başkanlık Divanı kararı.

BAŞKAN — Bir mazbata var, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Partisi Grubu adına Cumhuriyet Senatosu Grubu Başkanı Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi İhsan Sabri Çağlayangil, Millet Meclisi Grubu Başkanvekilleri Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ve İzmir Milletvekili Ali Naili Er-

dem; Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Cumhuriyet Senatosu Konya Üyesi Sedat Çumralı, Konya Milletvekili Rüstü Özal ve Mardin Milletvekili Vahap Dizdaroğlu; Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Cumhuriyet Senatosu Kütahya Üyesi A. Bahattin Özbek; Türkiye Büyük Millet Meclisi Millet Partisi adına Grup Başkanvekili İsmail Hakkı Akdoğan; Türkiye Büyük Millet Meclisi Yeni Türkiye Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili H. Ali Dizman; Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyeleri adına Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Ahmet Yıldız; Cumhurbaşkanınca Seçilen Bağımsız Cumhuriyet Senatosu üyeleri adına Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydın ve diğer Bağımsız Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri adına Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Akif Eyidoğan, bugün Millet Meclisi Başkanı Fuad Sırmen'in Başkanlığında ve Cumhuriyet Senatosu Başkanvekili Sırrı Atalay'ın ve Hükümet adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcıları Hasan Dincer ile Turhan Feyzioğlu ve Devlet Bakanı Raif Aybar'ın iştirakiyle toplanarak, Millet Meclisi Anayasa Komisyonunun 26 Ağustos 1963 tarihli esas No. 2/177 ve karar No. 40 sayılı Mütalâa raporu ile Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunun 29 Ağustos 1963 tarihli, esas No. 198 ve karar No. 81 sayılı Mütalâa raporunu inceleyip, Millet Meclisi Anayasa Komisyonu Sözcüsü İstanbul Milletvekili Coşkun Kırcı'nın izahatını ve Hükümet görüşünü de dinledikten sonra, aşağıdaki hususlarda ittifaka varmışlardır:

1. — Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunun bu konudaki görüşü benimsenmiştir.

2. — Millet Meclisi Anayasa Komisyonunun raporunun 3 nci paragrafının (a), (b) ve (d) bendlerinde ve 4, 6 ve 7 nci paragraflarında zikredilen esasların, Anayasanın 7 nci geçici maddesi gereğince 25 Ekim 1963 tarihine kadar çıkarılması gereken kanunların tesbitinde uygulanması gerekir; şöyle ki, kanun inisiyatifine sahip Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Bakanlar Kurulu ile kanun yap-

makta yetkili Yasama Meclisleri Komisyonları ve Genel Kurulları, bu konulardaki kanunları bu tarihe kadar çıkarmak için, maddi imkânların müsaadesi nisbetinde tam bir iyi niyetle âzami gayreti göstermek durumundadırlar.

Gerçekten, Millet Meclisi Anayasa Komisyonu raporunun 3 nci parafının (c) bendinde zikredilen kanunlar, Anayasa ile bağlı her hangi bir merci tarafından değişik sayıda tesbit edilebilecek kanunlardan olup, Anayasaya aykırı hükümler taşımaları halinde ortadan kaldırılmaları, bir kanunla mümkün olduğu kadar, Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla da mümkün olan kanunlardandır. Bu hususlarda Anayasa Mahkemesinin içtihatları mevcut ve mer'i usullere göre tekevvün etmedikçe, bu konuda kesin bir fikre sahip olmak imkânsızdır. Bu itibarla, Anayasamın 7 nci geçici maddesinde 25 Ekim 1963 tarihine kadar çıkarılması «emredilen» kanunlardan asıl maksat, Anayasada bir konunun kanunla düzenlenmesi şart koşulduğu halde, o konuda her hangi bir kanun metninin bulunmadığı şıklardır; açıklıkla tesbiti mümkün olan şıklar sadece bunlardan ibarettir.

3. — Bu durumda, aşağıda zikredilen kanunların 25 Ekim 1963 tarihine kadar çıkarılması için âzami gayretin sarfı gerekmektedir:

- a) Özel Okullar Kanunu (Any. M. 21);
 - b) Anayasamın 30 ncu maddesine aykırı olarak tutuklanan veya yakalananların zararlarının tazmini hakkındaki Kanun : (Any. M. 30/Son fıkra)
 - c) İşçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkına dair Kanun : (Any. M. 46/2);
 - d) Siyasi partiler Kanunu : (Any. M. 56, 57);
 - e) Devlet Radyo ve Televizyon İdaresi Kanunu : (Any. M. 121);
 - f) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi hakkındaki Kanun : (Any. M. 5, 6, 127/3);
 - g) Askerî mahkemeler ve askerî disiplin mahkemeleri Kanunu : (Any. M. 138)
4. Yasama Meclislerinin yukarıda zikredilen kanunları zamanında çıkarabilmesi için alınması gerekli tedbirler olarak :
- a) Millet Meclisi Genel Kurulunun Salı,

Çarşamba, Perşembe günleri çalışarak gündemini görüşmesi;

b) Ancak, yukarıda zikredilen kanunlar Genel Kurul gündemine alınır alınmaz, bunların diğer bütün işlere takdimen ve ivedilikle görüşülerek ve araya başka her hangi bir kanunun görüşülmesi sokulmaksızın Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleri çalışılması suretiyle sonuçlandırılması;

c) Bu kanunların, gerekiyorsa geçici komisyonlara havalesiyle bunların havale edildiği komisyonların devamlı olarak her gün sabahtan akşama kadar çalışmalarının sağlanması;

d) Millet Meclisi Anayasa Komisyonunun raporunda zikredilip de yukarıdaki listede yer almayan diğer kanunların da, Genel Kurul gündemine girdikçe diğer işlere takdimen, öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırılması ve bu kanunların komisyonlarca da öncelikle ve çabuk bir tarzda sona erdirilmesinin uygun olacağı üzerinde ittifaka varılmıştır.

Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Başkanı	Başkanvekili
Rize	Kars
Fuad Sirmen	Sırrı Atalay

T. B. M. M. Adalet Partisi Grubu adına
C. Senatosu Bursa Üyesi Balıkesir Milletvekili
İhsan Sabri Çağlayangil Cihat Bilgehan
İzmir Milletvekili
Ali Naili Erdem

T. B. M. M. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına
C. Senatosu Konya Üyesi Konya Milletvekili
Sedat Çumralı Rüştü Özal
Mardin Milletvekili
Vahap Dizdaroğlu

T. B. M. M. Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi Grubu adına
C. Senatosu
Kütahya Üyesi Sivas Milletvekili
Bahattin Özbek Cevad Odyakmaz

T. B. M. M. Millet Partisi Grubu adına
Yozgat Milletvekili
İsmail Hakkı Akdoğan

T. B. M. M. Yeni Türkiye Partisi Grubu adına
Tokat Milletvekili
H. Ali Dizman

C. Senatosu Tabii Üyeleri adına
C. Senatosu Tabii Üyesi
Ahmet Yıldız

Cumhurbaşkanınca Seçilen Bağımsız
C. Senatosu üyeleri adına
C. Senatosu Üyesi
Hidayet Aydın

T. B. M. M. Bağımsız üyeleri adına
C. Senatosu Zonguldak Üyesi
Akif Eyidoğan
Hükümet adına

Devlet Bakanı ve Başbakan yardımcıları
Hasan Dinçer Turhan Feyzioğlu
Devlet Bakanı
Raif Aybar

M. Meclisi Anayasa Komisyonu Sözcüsü
İstanbul Milletvekili
Coşkun Kırcı

Not : C. Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Başkan ve Sözcüsü meşguliyetleri dolayısıyla toplantıda bulunamamışlardır.

BAŞKAN — Bu mazbata karşısında Başkanlık Divanının sunuşunu Yüksek Heyetinize takdim ediyorum.

Şimdi bilgilerinize sunulan raporda görüldüğü üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri, tabii üyelerden Cumhurbaşkanına kontenjanından ve bağımsızlardan birer üye, Cumhuriyet Senatosu Başkanvekillerinden bir üye ile üç Hükümet temsilcisi ve Millet Meclisi Anayasa Komisyonu sözcüsünün, Millet Meclisi Başkanının huzuriyle müşterek yaptıkları toplantı neticesinde Anayasa'nın geçici 7 nci maddesine göre ilki senede çıkarılması gereken kanunları,

- a) Özel okullar Kanunu,
- b) Anayasanın 30 ncu maddesine aykırı olarak tutuklanan veya yakalananların zararlarının tazmini hakkındaki Kanun,
- c) İşçi niteliğini taşımayan kamu hizmetli görevlilerin sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkına dair Kanun,
- d) Siyasi Partiler Kanunu,
- e) Devlet Radyo ve Televizyon İdaresi Kanunu,

f) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi hakkında Kanun,

g) Askeri Mahkemeler ve Askeri Disiplin Mahkemeleri kanunları, olarak 7 maddede tesbit etmiş ve bunların Yasama Meclislerince zamanında çıkarılmasını temin bakımından alınması gerekli tedbirler olarak da :

Adı geçen kanun tasarılarının Millet Meclisine sevki halinde :

a) Süratle sonuçlandırılmasını sağlamak maksadıyla ve gerekiyorsa geçici komisyonlara havalesi suretiyle, komisyonların Meclisin toplantı yapmadığı günler de dâhil olmak üzere, devamlı olarak her gün sabahıtan akşama kadar çalışmalarının temini,

b) Ve yine mezkûr tasarıların Genel Kurul gündemine alınır alınmaz, diğer bütün işlere takdimen ve ivedilikle görüşülmesini ve araya her hangi bir kanun tasarısının alınmaksızın Cumartesi - Pazar günleri hariç, her gün toplanmak suretiyle intacı,

c) Millet Meclisinin gündeminde bu tasarılarından her hangi biri bulunmadığı takdirde, Genel Kurulun Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanması ve evvelce kararlaştırıldığı üzere, soruların yalnız Çarşamba günleri saat 16 dan itibaren görüşülmesi,

d) Bunun dışında, Millet Meclisi Anayasa Komisyonu raporunda bulunan yukarıdaki listenin haricinde kalmış diğer kanun tasarılarının Genel Kurul gündemine girmesi halinde diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi ve komisyonlarca da öncelikle sona erdirilmesinin uygun olacağı,

Üzerinde ittifaka varılmış olduğu belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu hususlar Başkanlık Divanınca yerinde mütalâa edilerek Genel Kurulun tasviline arzı kararlaştırılmıştır.

BAŞKAN — Raporda belirtilen hususları oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Ekseriyetle kabul edilmiştir. (1)

(1) Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa Komisyonları mütalâası Futanağın sonundadır.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Devlet Orman İşletmelerince ve kereste fabrikalarınca yapılmış olan harcamalara ait 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 ve 1959 yılları bilançoları ile kâr ve zarar hesaplarının tasdiki hakkında kanun tasarısı (3/88, 3/93, 3/97, 3/110, 3/124, 3/166, 3/340) (S. Sayısı: 367) (1)*

BAŞKAN — Devlet Orman İşletmelerince ve kereste fabrikalarınca yapılmış olan harcamalara ait 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 ve 1959 yılları bilançoları ile kâr ve zarar hesaplarının tasdiki hakkında kanun tasarısı, geçen Birleşimde ekseriyet olmadığı için açık oylarınıza sunulmamıştı. Bu kanun tasarısını tekrar açık oylarınıza sunuyorum. Yuvarlaklar sıralar arasında doluşturılacaktır.

2. — *Sinop Milletvekili Mahmut Alicanoğlu ve 3 arkadaşının, 5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanununun muhtelif kanunlarla değişik veya ekler yapılmış bulunan 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ile Kırklareli Milletvekili Alâeddin Eriş ve 5 arkadaşının 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununa ek kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/88, 2/110) (S. Sayısı: 284 e 1 nci ek) (2)*

BAŞKAN — Bâzi maddeleri Komisyona gönderilmişti. Komisyondan teklifi yapılmış ve Heyetimize sunulmak üzere gönderilmiştir.

Raporu okutuyorum:

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Sinop Milletvekili Mahmut Alicanoğlu ve üç arkadaşının, 5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanununun muhtelif kanunlarla değişik veya ekler yapılmış bulunan birinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesi hakkındaki kanun teklifi ile Kırklareli Milletvekili Alâettin Eriş ve 5 arkadaşının 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununa ek kanun teklifi

(1) 367 S. Sayılı basmayazı 12.9.1963 tarihli 136 nci Birleşim tutanağının sonundadır.

(2) 284 e 1 nci ek sıra sayılı basmayazı 22.8.1963 tarihli 122 nci Birleşim tutanağı sonundadır.

ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Kanun teklifinin Genel Kurulda müzakeresi esnasında Sayın milletvekilleri tarafından verilen ve Genel Kurulca kabul edilen önergeler Komisyonumuzca nazarı itibara alınarak birinci madde yeniden tanzim edilmiştir.

Geçici madde ile ilgili olarak verilen önergeler Bütçe Kanunu ile ilgili olmaları dolayısıyla ayrı bir kanun mevzuu olduğundan dikkate alınmamıştır.

Raporumuz Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili
Hatay	Bahkesir
Ş. İnal	Muhalefet şerhi ilişiktir
	F. İslimyeli
Sözeü	Kâtip
Ordu	Yozgat
A. H. Onat	Söz hakkım mahfuz
	V. Uyar
Aydın	Bahkesir
O. Apaydın	Muhalefet şerhi ilişiktir
	A. A. Bolak
Çanakkale	Divarbakır
Söz hakkım mahfuzdur	R. İskenderoğlu
Bâzi maddelerine muhalifim	
Ş. İnan	
Hatay	Kars
A. S. Hocaoğlu	K. Okyay
Kırşehir	Maraş
Muhalefet şerhi ilişiktir	E. Kaplan
A. Bilgin	
Mardin	Sakarya
Ş. Aysan	Söz hakkım mahfuz
	N. Bayar
Sinop	Trabzon
Söz hakkım mahfuz	A. Şeuer
M. Alicanoğlu	

BAŞKAN — Muhalefet şerhleri var, onları da okutuyorum.

Muhalefet şerhi

Bu kanun teklifinin mesnedini teşkil eden 5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanunu, Devleti ve Hükümeti yukarı kademedeki temsil eden görevlilere, temsil ettiği görevin, külfetlerine karşılık

bir makam ödeneği verilmesi fikrine dayanmaktadır.

Kanun teklifi, bu şekliyle dayandığı mesnetten mahrum ve personel rejiminde adaletsizliğe yol açacak bir hale geldiğinden, muhalifim.

Bahkesir
F. İslimveli

Muhalefet serhi

Bu kanuna,

1. Bütçenin usulü müzakeresi hakkındaki kanuna,

2. Dahiliye Vekili ile Maliye Vekili arasında vâkı ve fakat bilâhara Dahiliye Vekili tarafından tağyir edilmek istenen mütabakata,

3. Cari masrafların, gelirlerin artmaması halinde artırlamıyacağı hakkındaki plân esasına,

4. Kabul edilen esasların, mevzî şartlarla kabul edilip bütün Dahiliye memurlarının hukukunun muhtel edilmemesi esasına aykırı olduğu için, muhalifim.

Bahkesir
A. Aydın Bolak

Muhalefet serhi

5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanunu temsil edilen makamı işgal eden zata verilir. Temsil vazifesi olmıyan makamlara da temsil ödeneği verilmesini derpiş eden bu kanuna muhalifim.

Kırşehir
A. Bilgin

BAŞKAN — Değiştirge maddesini okutuyorum.

5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanununun muhtelif kanunlarla değiştirilmiş veya ekler yapılmış bulunan birinci maddesinde değişiklik yapılması hakkında kanun

MADDE 1. — 5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanununun muhtelif kanunlarla değiştirilmiş veya ekler yapılmış bulunan birinci maddesinde yazılı makam ve memuriyetlerden vali ve vali muavini, kaymakam ve bucak müdürlerine ait bulunan temsil ödenekleri, aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, emniyet müdürleri ile kaymakamlık ve emniyet müdürlüğü sıfatını ihraz etmiş olup da merkez veya il teşkilâtında sabit bir vazifeye tâyin ve nakledilenlerle kendi kadrosu ile çalıştırılanlar ilâve edilmiştir.

Vali ve vali muavinleri (500) lira.

Kaynakamlar ve kaymakamlık sıfatını ihraz etmiş olup da merkez teşkilâtında sabit bir vazifeye tâyin ve nakledilenlerle, kendi kadrosu ile çalıştırılanlar (500) lira.

Bucak Müdürleri (150) lira

Emniyet Müdürleri ve Emniyet Müdürlüğü sıfatını ihraz etmiş olup da merkez veya il emniyet teşkilâtında sabit bir vazifeye tâyin ve nakledilenlerle kendi kadrosu ile çalıştırılanlar (300) lira.

Yukarıda miktarları gösterilen ödenekler hakkında 7237 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN — Madde hakkında Sayın Geçioğlu.

MEHMET GEÇİOĞLU (Adana) — Mâruzatım şu olacak. Dâhiliye Vekili yok.

BAŞKAN — Dâhiliye Vekilini temsilen müsteşar var.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Maliye Bakanı yok. Maliye Bakanından sual soracağım.

BAŞKAN — Maliye Bakanı alâkalı değil.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Ben Maliye Bakanından sual soracağım.

BAŞKAN — Ben zorla Maliye Bakanını bulamam ki.

Madde hakkında söz istiyen? Yok.. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Geçici maddeyi Komisyon reddettiği için 2 nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen yok. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir..

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen yok. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir..

Tasarının tümü hakkında lehte, aleyhte konuşacak arkadaş var mı? Lehte Sayın Alicanoğlu, buyurun.

MAHMUT ALICANOĞLU (Sinop) — Muhterem arkadaşlar, iki seneye yakın bir zamandan beri komisyonlarda bekleyen ve Meclisimizde yapılan müzakereler neticesinde huzuru-

nuzda oylanmış olan bu kanun tasarısının müsabet neticeye ermiş olması, mülkiye teşkilâtında çalışan mülki âmirleri memnun etmekle beraber, görecekları vazife bakımından da çok iyi neticeler tevli dede ce ği muhakkaktır.

Bu itibarla, kanun teklifi sahibi olmanız münasebetiyle bütün muhterem arkadaşlarımızı za bilhassa teşekkürlerimizi arz ederiz.

BAŞKAN — Kanunun tümü üzerinde lehte konuşuldu. Başka konuşmak isteyen varmı? Yok.. Kanunun tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiş tasarısı kanunlaşmıştır.

3. — Sosyal Sigortalar kanunu tasarısı ve Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven'in, 5 . 1 . 1961 tarih ve 228 sayılı Kanuna iki ek madde eklenmesine ve bu kanunun 14 ncü maddesinin tadiline dair kanun teklifi ile Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzo ğlu, Konya Milletvekili Fakih Özfakih ve Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, 4 . 2 . 1957 gün ve 6900 sayılı Mâlûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortaları Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/462, 2/368, 2/413, 2/506) (S. Sayısı : 338) (1)

BAŞKAN — Sosyal Sigortalar Kanununun görüşülmesine devam ediyoruz. 31 nci maddeyi okutuyorum.

Bildirme ve itiraz

MADDE 31. — Kurum, soruşturma ve incelemeler sonunda sigortalıya veya kanıtlı belgelere göre belli olan hak sahibi kimselere bağlanacak gelirleri kararlaştırarak ilgililere yazı ile bildirir.

İlgililer, kararı bildiren yazıyı aldıkları günden başlamak üzere bir yıl içinde yetkili mahkemeye başvurarak Kurum kararına itirazda bulunabilirler.

Bu itiraz, kararın uygulanmasını geciktirmez.

İlgililer tarafından itiraz edilmemesi veya itirazın reddi hakkındaki mahkeme kararının kesinleşmesiyle, Kurumun kararı kesinleşmiş olur.

Bu kesinleşme 25 nci madde gere ğince gerinde de ğişiklik yapılmasına engel olmaz.

BAŞKAN — Hükümet adına İşçi Sigortaları Umum Müdürü Şükrü Soykan Bey bulunuyorlar.

Komisyon lütfen yerini alsın.

Madde hakkında söz isteyen, yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

BÖLÜM - III

Hastalık sigortası Sa ğlanan yardımlar

MADDE 32. — Sigortalıya, iş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortası kapsamı dışında kalan hastalıklarda, aşağıda yazılı yardımlar sağlanır:

- A) Sa ğlık yardımı yapılması,
- B) A ğız protezleri dışındaki protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi,
- C) Geçici iş göremezlik süresince günlük ödenek verilmesi,
- D) Gerekli hallerde muayene ve tedavi için başka bir yere gönderilmesi.,

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen var mı? Buyurun Sayın Erdoğan.

HASAN ERDO ĞAN (Kars) — Komisyonun ve Hükümetin bir mevzu hakkında fikirlerini öğrenmek istiyorum. Şifahen kendileriyle konuştum, tatmin olamadım. Bu maddeyi de alâ kadar ediyor.

Şimdi, sigortalının a ğız protezi yapılacak. A ğız protezi yapılan şahıs sigorta edilmeden evvel muayene edilmiş midir? Ben kendileriyle görüştüm. Şahsan fikirlerini, Meclise kürsüden izah etmelerini istiyorum. Şimdi, resmî teşekküller veya yarı resmî teşekküller dışında, sigortaya kaydolun bir işçi, hiçbir sigorta muayenesi yaptırmamaktadır, peşinen muayene olmuyor. Bu karşılıklı bir anlaşmadır. Bir şahıs sigorta ederken, a ğzına, dişlerine, ciğerlerine bakacaksınız. Buna bakmıyorsunuz. Peşin olarak yazıyorsunuz «ben sizi sigorta ettim» diyorsunuz. 15 gün sonra geliyor, benim dişlerimi yaptırın, diyor. Olmaz, böyle bir şey arkadaşlar. Sonra geliyor, benim ciğerlerimi muayene edin, diyor. Bilâhara, muayyen bir müddet sonra müracaat ediyor, siz 1,5 sene akciğerini tedavi ediyorsunuz. Fakat, peşin ola-

(1) : 338 Sıra Sayılı basmayazı 2 . 9 . 1963 tarihli 128 nci Birleşim tutana ğının sonundadır.

rak onun hasta olup olmadığına dair hiçbir kaydınız yoktur. Komisyon ve Hükümet bu mevzuda ne düşünürler? Sigorta olmadan evvel işyerlerinin ve işverenlerin, kendi kayıtları dışında diğer sigortalıların da muayene edilerek sağlık durumlarının tesbiti hususunda Hükümet bir şey düşünüyor mu? Düşünmediği takdirde sigorta bir nevi umumi hastalık tedavisine doğru gidiyor demektir. Meselâ, şimdi bu madde ile sigortalının hastalıkları tedavi edilecek ve hattâ protezleri de yapılacak. Ben, hasta olanlar sigortalı olmasın, katiyen onlara iş verilmesin diye bir kanaat taşıyorum. Fakat, bütün dünya memleketlerinde, bütün sigortalarda, karşılıklı olarak, sigortalanmadan evvel, yaş ve hastalık durumları tesbit edilir. En basiti, ilköğretim gidecek olan bir çocukta dahi bir sıhhat raporu isteniyor. Nihayet, bundan maksat, çocuk sağlam olsun ve diğerlerine hastalığı bulaşmasın diye bir rapor isteniyor. Fakat, peşinen hastalığı tesbit edilmeden sigorta edilen kimselerin, şu madde ile meçhul bir taahhüt altına girerek başkalarının verdiği paralardan yani diğer işçilerin vermiş oldukları hastalık primlerinden muayyen şahısların istifade ettirilmesi, bizatihi o sigorta ve diğer sigortalıların aleyhinedir. Hükümetin ve komisyonun bu hususlarda ki, fikirlerin öğrenmek istiyorum. Bu kanun çıkarırken, sigortalıların önceden behemehal muayeneye tabi tutularak hastalıklarının tesbit edilmeleri kanısındayım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Bayramoğlu.

HALİS BAYRAMOĞLU (Gümüşane) — Muhterem arkadaşlarım, ben bu mevzuda başka bir konuya temas edeceğim. 32 nci maddenin «B» bendinde şöyle deniyor «Ağız protezleri dışındaki protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi» Dikkat ederseniz, «ağız protezleri dışında» bir işçi, iş sahasında çalışırken, her hangi bir kaza neticesi olarak dişlerine vurulan bir darbe ile dişlerini kaybederse, bu maddenin ruhu, o işçinin dişlerini yani protezini yaptırmak niyetinde değil. Halbuki, iş sahasında dişlerini kaybetmiş olan bir işçinin, işverenler veya o müessesese, protezini yaptırıp, dişlerini taktırması lâzımdır. Çünkü, işçi iş sahasında dişlerini kaybetmiştir. Bunun, bu madde ile bahsedilen protezler dışında bırakılmasının esbabı

mucibesini bir türlü anıyamadım. Bendeniz, bu hususta bir takrir takdim ediyorum. Bu maddenin değiştirilmesini ve takririmin kabulünü hassaten istirham ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Aksoy.

REFET AKSOY (Ordu) — Aynı mevzu idi, arkadaşım söyledi, bendeniz vazgeçiyorum.

BAŞKAN — Komisyon veya Hükümetin bir konuşma arzuları var mı?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Efendim, Sayın Halis Bayramoğlu arkadaşım, işyerlerinde vâkı olan kazalarda, yani iş kazalarında ağız protezlerinin de bu yardımların içine sokulmasına dair görüşüne, komisyonun cevabı şudur, efendim.

İş kazaları ve meslek hastalıklarına aidolan 12 nci maddenin (D) fıkrasına dikkat buyurulursa : «Protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi» sigortaya yüklenen külfetler arasına katılmıştır. Yani, demektedir ki, bir sigortalı iş kazası sırasında bir kazaya uğrarsa, 12 nci maddenin (D) fıkrasına göre, ağız protezleri de dâhil, her türlü protez araç ve gereçleri kendisine sağlanacaktır. Yani, iş kazaları ve meslek hastalıkları halinde bu hüküm vardır. Ancak, ağız protezleri istisnası iş kazaları ve meslek hastalıkları dışındaki yani normal bu hastalıklar dışındaki mütat hastalıkları için kabul edilmiştir ki, bu bir zarurettir ve nitekim Batılı memleketler dahi, geniş ölçüde masraflara yol açtığı için, hastalık sigortasında bu istisna içerisinde bir tatbikata girişmişlerdir.

Sayın Hasan Erdoğan arkadaşımın, sigortalı sigortaya alınırken bir umumi muayeneye tabi tutulması yolundaki görüşüne karşı, komisyon 41 nci maddeyi hatırlatmaktadır. Nitekim, 41 nci madde : «Çalışma mevzuatına göre sağlık raporu alınması gerektiği halde böyle bir rapora dayanılmaksızın veya eldeki rapora aykırı olarak bünyeye elverişli bulunmadığı işte çalıştırılan sigortalının, bu işe girişinden önce var olduğu tesbit edilen veya bünyeye elverişli bulunmadığı işte çalıştırılması sonucu meydana gelen hastalığı için Kurumca yapılan hastalık sigortası masraflarının tümü işverene ödettirilir.» demektedir. Komisyon, sadece bu 41 nci madde sınıırı içinde vaziyeti yeter bulmaktadır. Komisyonun görüşü bundan ibarettir.

HASAN ERDOĞAN (Kars) — Bir sual soracağım.

BAŞKAN — Sorunuz.

HASAN ERDOĞAN (Kars) — Nasıl tesbit edilecektir, efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (Devamla) — 41 nci madde, işverene işte bunu yüklüyor. İşveren, muayene etmediği halde bilâhara hastalık hali tesbit edilirse, kendisine masrafın yükleneceğini bildiği için, ister istemez, kendisi bir genel muayeneye tabi tutma zorunda kalacaktır.

HASAN ERDOĞAN (Kars) — Peşin olarak tüberküloz olduğunu bilmiyorsunuz, 1,5 ay sonra tüberküloz olduğu iddia ediliyor. 3 sene evvelki tüberküloz hastalığına, 3 sene sonra nasıl tüberküloz deniliyor?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (Devamla) — İşte onu arz ediyorum, anlatıyorum. O takdirde Sigorta Kurumu 41 nci maddeye göre bir muamelele tabi tutulacaktır.

HASAN ERDOĞAN (Kars) — Bir ayağımı kaybetmiş topal bir işçiyi ele alalım; Bunun dış protezleri hariç, diğer protezleri yapılacaktır. Fakat, ayağımı yapmak mecburivetindeyiz. Ağız protezleri hariç, bütün protezlerinin varılabildiğini söylüyorsunuz. Madde bu şekildedir. Dış protezleri hariç, kolu, bacağı yapılacak. Fakat, adamın bacağı olmadığını işin başında tesbit etmemissiniz ki?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Sayın Hasan Erdoğan arkadaşım, tathikatta, gerçekten sadece tedavi edilmek için sigortalı yapılan hastaları kasdediyor. Bu bir realitedir, bu yolda birtakım sübjektiflikler olduğu açıktır; ama bir sübjektiflikli kapatırken bir başka açıdan sübjektiflikle kamuhnamaya da dikkat etmek lâzımdır. Yani, hastalıklı, evvelden hastalanmış bir işçinin bir nevi işe alınması ve sigortalı olmasının öneliyici bir husustur. Bu bakımdan da, vatandaşın genel sağlığı bakımından da mahzur taşıyacağına inanıyoruz. Komisyonun görüşü budur.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Naci Güray.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Muhterem arkadaşlarım, işçinin istikbalini, hayatını, hülâsa bütün aile efradını garanti ve teminat altına alabilen yegâne kanun, elimizde bulunan su kanunudur. Bu kanunla, bir işçinin senede

3 600 lira kazandığını farz edip, hesabedersek, sigortaya 120 lira prim ödiyecektir. Bir meslek hastalığına veya iş kazasına uğradığı zaman, bu prim nisbetinde kendisine verilen ödenek de 40 lira olacaktır. Bu hangi hallerde verilecektir? Ya işçi, iş hastalığına tutulacaktır veya meslek kazasına uğriyacaktı. Bunların dışında işçiye hiçbir yardım yapılmıyacaktır. Ancak, şimdi tetkik ettiğimiz 32 nci maddeye göre, iş kazaları ve meslek hastalıkları dışında, gayet basit sağlık yardımı yapılması, ağız protezlerinin geçici olarak tedavisi şartını koymaktadır. Ama, bir işçi, işyerinden çıktıktan sonra başka bir yere gidip kolunu bacağımı kırarsa yani, iler hangi bir sebeple başına bir kaza gelirse, bu durumda hem kendisi, hem de evlâtları perişan ve sefil bir duruma düşmektedir. Bu kadar yüksek primi alan sigortalının, ıktimai derst olan işçinin bütün dâvalarına el koymak lâzımdır. Bu bakımdan, bendeniz 32 nci maddenin sonuna bir (E) bendi ilâve ediyorum.

Yaptığım teklif şu şekildedir: İş hastalıkları, iş kazaları ve meslek hastalıkları dışında dahi işçinin başına her hangi bir felâket gelir ve ma'dur olursa, daimî iş görememezlik haline gelirse, hiç olmazsa diğer maddelerde mevcudolan ödeneğin yarısının verilmesini teklif ediyorum. Bu teklifim kabul edildiği takdirde, işçi sınıfının büyük yararına parmak basmış olacağız. Kabulünü istihham ediyoruz.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Erdoğan.

HASAN ERDOĞAN (Kars) — Muhterem arkadaşlar, mühim bir mevzu olduğu için tekrar söz aldım. Büyük bir kanun çıkarıyoruz. Fakat, bir cephesi tamamen açık kalıyor. Bendenizi, 41 nci madde tatmin etmiyor. Yerimden kısmen izaha çalıştım ise de kürsüden izah etmek durumunda kaldım. Meselâ; meslek hastalığına tutulan birisi, misal olarak bir garsonu ele alalım, iddia ediyor. Varis hastalığına tutuldum, diyor. 5 veya 10 ay evvel sigortaya kayıt olmuş. Parasını ödiyor. Biz, muayene ediyoruz, varisi vardır. Birçok otoriteler, «varis, ayakta duran şahıslarda olur» diye kabul ederler. Varis umumiyetle garson ve herberlerde ve bunun gibi ayakta çalışan insanlarda, çok yol yürüyen insanlarda olur. Bir meslek hastalığıdır. Pekiyi, biz buna meslek hastalığı primi ödiyeceğiz, tedavi edeceğiz

veya tedavi edilmeyecek halleri de vardır, meslek hastalığı primi ödiyeceğiz.

Ama, peşin olarak biz o işçiyi sigortaya kaydederken, onun hastalık durumunu bilmiyoruz ki.. Yani, bilâhara nasıl tesbit edeceğiz? Mahalle muhtarından kâğıt mı olacağız? Olmaz... İlmî bir rapora dayanması, bir hastalığın olup olmadığı tesbit eden bir doktor raporuna dayanması gerektir. Asgari bir Hükümet tabibinden, asgari bir belediye doktorundan «sağlamdır» diye bir rapor alması gerekir. Meselâ, umumi olarak, sigorta muayyen birtakım cetveller yapar; şu şu hastalıklar görülmemiştir, der. Basit bir formalite ile, bunları ilk sigorta yapılırken evrakına ekliyebilir. Bu, kendisi için de faydalı olur, yardımcı olur. Böyle bir kimse bir meslek hastalığına uğradı, farz edelim akciğerinde sirüs toplandı, ne olacak? Efendim, meslek hastalığı olduğunu iddia ediyor. Eğer, o işyeri bir Devlet teşekkülü değilse, o müessese kendisi peşin olarak işçilerini alırken muayeneye tabi tutmamışsa, sigortalı değilse, bilâhara müracaat edecek ve meslek hastasıdır diyecek. Ama, daha evvelden sigorta olmadan da bu hastalığa tutulmuş olabilir. Hattâ, bunun bazı misalleri var. Sayın Komisyon Sözcüsü «bâzı suiistimaller var; fakat peşin olarak işe almak gibi bir durum hâsıl olabilir,» diyorlar. Ben, o fikirde değilim. Yani, şu şu hastalıklar tesbit edilsin, bunlar sigorta haricinde tutulsun, sigortalı olmasın diye bir kanaat taşımıyorum. Ama, hastalıkları belli olsun. Bakın arz edeyim arkadaşlar. Ben bir vilâyette dispanserde çalışan muhterem bir arkadaşım ile görüştim. Bana biraz dert yandı ve izah etti. Dedi ki; «Tüberkülozlu bir kimse geliyor, hastalığını tesbit ediyoruz. Aradan bir müddet geçiyor, bakıyorum, İşçi Sigortası Hastanesinde tedavi ediliyor. Soruyorum, nasıl tedavi ediliyorsun? Diyor ki, işçiyim hastanede tedavi ediyorlar. Hattâ, arkada mutavassıt insanlar, türemiş, derhal bunları götürüyorlarmış para almadan, hiçbir ücret almadan, piri-mini de ödemek şartı ile işçi olarak sigortaya kaydettiriyorlarmış.»

Muayyen kanuni müddet bittikten sonra, sigortaya müracaat ediyor, diyor ki, ben hastayım, beni muayene edin. Sigorta muayene ediyor, bakıyor tüberkülozdur, derhal sanatoryuma sevk ediyor. Altı ay tedavi ediliyor; altı ay da tebdili hava alıyor arkadan, altı ay daha, birbucuk sene tedavi oluyor. Arada bir mutavassıt

500 lira alıyor. Hiç sigorta ile alakası olmayın köylü Ahmet, Mehmet efendi getiriliyor, hakiki prim veren işçilerin haklarından istifade ettirilerek onların sırasını alarak tedavi ediliyor. Diyebilirler ki, bunlar da bir vatandaşdır. Evet, bu diğer mevzulara girer, Sağlık Bakanlığının mevzuuna birer. Bu şekilde gerek İstanbul'da gerekse diğer büyük şehirlerde mutavassıtların rol oynadıklarını duydum. Hiç olmazsa, işçi sigorta edilmeden evvel umumi dahi olsa bir muayeneye tabi tutulursa, sigorta için kolay olur. Arkadaşlarım yardım olsun diye bu teklifimi ileri sürdüm. Daha evvel de kendileri ile görüştim, fakat, mukni bir cevap alamadım. Meselâ, biraz evvel okunan madde, ağız protezi hariç, diğer protezleri umumi olarak içine alıyor. Ağıza ait midir, bu diğer protezler? Zaten ağız protezi değil, diğer protezler yapılır. Ayak protezi de yapılacak. Pekiyi bir vatandaş ayak taktırmak isterse ve parası da yoksa, doğrudan doğruya gelir sigortaya kaydolur, birisinin yanında işçi olarak çalışıyor görünür, muayyen bir müddet sonra müracaat eder, benim ayağımı taktırın der. Evet, o vatandaş bir ayak kazansın; aksi kanaatte değilim ama kimin parası ile yapıyor? Hakkiki prim veren işçinin parasından yapıyor. Diğerleri de böyle belkemiği tüberkülozudur, mal de pott'ludur, kimsenin haberi yoktur. Sigortaya kaydolur. Hattâ, menenjitlidir. Arkasından muayyen kanuni müddet geçince, sigorta onu tedavi ettirir. Bugün dışarıya giden işçilerimiz hepimizin nazarı dikkatini celbetmektedir. Bir madenişçisi dahi en ince teferruatına kadar muayene ediliyor. Hattâ, İşçi Sigortalarının hastanelerinde hususi şekilde muayeneye tabi tutuluyor. Bunu memleket hesabına üzümlere arz ediyorum.

Arkadaşlar, bir ameliyat nedbesi görülürse, o işçi gidemiyor. Acıdır bu. Bir ameliyat nedbesi dahi gitmesine mâni oluyor. Normal olarak safra kesesinden ameliyat olmuş, böyle bir işçi biliyorum, ikinci defa refize edilmiştir. Sırası gelmiş, fakat muayene neticesinde normal olarak safra kesesinden ameliyat olduğu, safra kesesinin aldığı anlaşıncaya Belçika'ya maden işçisi olarak gidemiyor. Hayır diyor, sizin karnımızda ameliyat nedbesi var, almamız. Midenizde nedbe var, almamız. Fıtık ameliyatı geçirmişsiniz, almamız. Ameliyat geçirdiği için almıyor, arkadaşlar.

Biz, büyük bir sigorta kanunu yapıyoruz, hiç olmazsa fitik olan hastanın fitik olduğu tesbit edilsin. Bilâhara «efendim ben iş kazasına uğradım, ağır kaldırdım ondan oldu» diyebilir. Bunu şahitle, yanındaki 2 tane yalancı şahitle ispat etmek de mümkündür.

Şu halde, bu nokta kanunun eksik tarafıdır. Bu şekil sigortaya büyük külfet yüklemiyor, yüklese bile ne çıkar. Bilâkis, sigortanın menfaatine oluyor. Peşinen, birkaç fazla hekim çalıştırmak suretiyle ileride muhtemel masrafları önlemek mümkün olur. Veya mevcut Hükümet tabibinden, belediye doktorundan istifade ederek, hiç olmazsa matbu bir şekilde «şu, şu hastalıklar görülmemiştir» diye, peşin olarak bir sıhhat raporu almak çok yerinde ve faydalı bir iş olur. Sigorta kâğıtları ile beraber bu evrakı da yaptırabilir. Bu şekilde, meslek hastalıkları bakımından, ileride muazzam suiistimaller, hattâ işçi ile, işverenle sigorta arasındaki lüzumsuz münakaşalar önlenmiş olur. Bilmiyorsunuz gözünde katarak var mıdır. Kendisi kaynakçıdır, daha evvel katarak olmuştur, bilâhara muayene olup diyecektir ki, «kaynak yaptım ışığın tesiri ile katarak oldum.» Meslek hastalığıdır, ödiyeceksiniz. Ama, daha evvel olmuş, onu bilmiyorsunuz.

Şu halde, ben tekrar rica ediyorum; hakikaten, bu hususlar kanunun noksan tarafıdır. Sadece 41 nei madde kâfi değildir. Lûtufla buyursunlar, encümen ve Hükümet lûtfetsinler, bir ek madde ile bu kaydı koysunlar ve sigortalı bir umumi muayeneye tabi tutulsun. Bu kayda büyük bir zaruret vardır. Hattâ, bunda Sigortanın menfaati vardır. Sigortalı işçilerin menfaati vardır. Bu şekilde ilmi usulle, ilerideki lüzumsuz münakaşalar ve lüzumsuz itirazlar önlenmiş olur. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Komisyon sözcüsü Sayın Bak-
şık, buyurun.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Efendim, Sayın Naci Güray arkadaşım, tasarının üçüncü bölümüne giren sigortalıların hastalıkları tedavi edildikten sonra hastalığın iyileşmemesi halinde de onlara devamlı gelir sağlayacak bir teklifte bulunmuştur. Eğer, sayın arkadaşım 53 nevi maddeyi okuduklarında göreceklerdir ki, 53 nevi madde-

nin (A) fıkrası «Çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirdiği tesbit edilen» sigortalının; «B» fıkrası «Çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş durumda sayılmıyanlardan 34 nevi madde gereğince» yani hastalık sigortası ile ilgili madde gereğince «yapılan tedavi sonunda Kurum sağlık tesisleri sağlık kurullarınca düzenlenecek raporlarda çalışabilir durumda olmadığı belirtilen sigortalının» demek suretiyle, bu bölümdeki ilgili maddeye göre, mâlûllük sigortası bakımından, mâlûl sayılacağı ve mûtaakıp maddelerine göre kendilerine mâlûllük aylığı bağlanacağı derpiş edilmektedir. Bu itibarla, sanıyorum ki, sayın arkadaşımın arzuladığını bu madde yerine getirmektedir. Hattâ, o kadar ki, 65 nevi maddeyi inceleyince, ölüm halinde dahi yine bu husus derpiş edilmiş olmaktadır.

Sayın Hasan Erdoğan arkadaşımızın teklifine göre, her sigortalının önceden muayene ettirilmesi mecburiyeti konursa, bugünkü kanuna göre 800 000 sigortalıyı, bu tasarı işi daha şümüllendirdiğine göre, 2 milyondan fazla sigortalıyı daha evvelden muayeneye tabi tutmak gerekecektir.

Takdir buyurursunuz ki, daha önceden yapılacak muayene masrafları Kuruma külfet yükleyecek ve sigortalı olmadan evvel hasta olmuşsa, sadece tedavi edilmiş olmak için, gerçekten hasta sigortalıların tedavilerine tahsis edilen meblâğın bir kısmının harcanmasını intacedecek ve dolayısıyla bu husus sigortalı ve Kurum bakımından pek faydalı olmayacaktır.

Şimdi, biraz da insani açıdan meseleye bakılması gerektiğine inanıyorum. Kabul buyurunuz ki, bir hastadır ve Devlet tarafından bir himaye görmemektedir. Nihayet, düşünülmektedir ki, sigortalı olduğu takdirde tedavi görecektir. Sadece hastalığını iyileştirmekten başka iyi niyet dışı bir hareketi yok. Sadece kendisini sıhate kavuşturmak emeliyle, Devletin âciz kaldığı bir konuda, sigortalının kendisini tedavi ettirmesi gibi, tamamen insanın kendi varlığını devam ettirmesi gibi, bir insanî mülâhazaya dayanan gayreti, zannediyorum ki, arkadaşlarımız, müsamaha ile karşılayacaklar.

Sonra, sayın arkadaşım «41 nevi madde de o ölçü içinde işverene esasen muayene mecburiyeti

tanınmaktadır.» diyor. Sonra, sayın arkadaşım, yabancı memleketlerden misal veriyor. Haddizatında, yabancı memleketlerde böyle bir örnek yoktur. Sadece Almanya Türk işçileri için tatbik etmektedir, ama yabancı işçiler için tatbik ediyor. Yani, haddi zatında çalışma hürriyetini selbeder mülahazasıyla kendi işçisine dahi, Alman işçilerine dahi tatbik etmesi mümkün değildir. Kaldı ki, bu tasarı geniş ölçüde şümüllü kabul edilmektedir ve ileride daha da şümüllendirilecektir. Hele bu Sosyal Sigortalar Kanunu, bütün vatandaşları ve halkı içine alırsa, bütün vatandaşları ve hastalıkları da içine alacaktır, demektir. Bu itibarla, sayın arkadaşımın bu noktada ısrar etmemesini bilhassa rica ederim. Komisyonun mütalâası bundan ibarettir.

MEHMET ALİ AYTAS (İzmir) — Bir sual soracağım.

BAŞKAN — Sayın Bakışık ayrılmayın, sual soracaklar.

MEHMET ALİ AYTAS (İzmir) — Efendim, zatiâliniz buyurdunuz, maddeleri zikrettiniz, «derpiş ediyor» dediniz.

BAŞKAN — Yüksek konuşunuz, arkadaşlar da duysun.

MEHMET ALİ AYTAS (İzmir) — Dahilî bir işçi, işyerine geçtikten sonra bir kazaya mâruz kalırsa, meselâ ayağını, kolunu kaybederse, tedavi edilmesi ve protez yapılması lâzımdır, dendi.

Şimdi sizin verdiğiniz cevap zannediyorum tatmin edici olmadı.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (Devamla) — Hayır efendim, sayın arkadaşlarım; Sayın Aytas'ın bahis konusu ettiği şey, iş kazaları ve meslek hastalıklarının hangi ahvalde tatbik edileceğine aittir ki, tasarının 11 nei maddesiyle ilgilidir. Yani arkadaşım anladığımız mânâda konuşuyorsa, cevapta musırrım; çünkü, geçmiş bir maddeye temas etmektedir.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Güray.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Efendim, bendiniz 19 neu ve 20 nei maddede bahsedilen hususun tasrihini istedim. 19 neu maddede, bir işçi iş görme gücünü % 10 nisbetinde kaybetse dahi, süreklî iş göremezlik gelirine hak kazanacaktır. Halbuki Komisyon Sözcüsünün bahsettikleri madde üçte ikiye nisbet tutmaktadır. Bu bakımdan aramızda bir ayrılık vardır. Benim izah ettiğim husus oradan gelmektedir.

BAŞKAN — Başka söz isteyen var mı? Yok. Değiştirge önermeleri var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

32 nei maddenin (B) bendinde, ağız protezleri dışındaki protez ve araçların sağlanması şeklinin,

İş sahasında bir kaza eseri olarak dişlerini kaybeder ise protez yapılır ve takılır.

İfadesinin de ilâve edilerek değiştirilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Gümüşane

Halis Bayramoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

Sosyal Sigorta kanunu tasarısının 32 nei maddesine aşağıda yazılı (E) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Elâzığ

Naci Güray

Madde : 32.

(E) Daimî iş göremezlik halinde 19 ilâ 24 nei maddedeki yazılı hususlar aynen tatbik olunur.

Aneak, yapılacak yardım bu maddelerde yazılı miktarın yarısı nisbetinde olur.

BAŞKAN — Bu son okuttuğum önergeye, yani bir fıkra eklenmesine aidolan Naci Güray arkadaşımızın değiştirse önergesine Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Katılmıyoruz, efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor; nazara alınmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 3 oya karşı 32 oyla nazara alınması kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi tekrar okutuyorum.

(Gümüşane Milletvekili Halis Bayramoğlu'nun önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Nazara alınmasını oylarınıza sunuyorum. Halis Bayramoğlu arkadaşımızın önergesini kabul edenler... Etmeyenler... 15 oya karşı 27 oyla önergenin nazara alınması kabul edilmiştir.

Her iki önergenin ışığı altında, madde Komisyonuna verilmiştir.

Mütaakip maddeyi okutuyorum.

Sağlık yardımlarının tanımı

MADDE 33. — Hastalık halinde sigortalıya yapılacak sağlık yardımları, sigortalının;

A) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması,

B) Teşhis ve tedavi için gerekirse sağlık müessesesine yaptırılması,

C) Tedavisi süresince gerekli ilâç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması, şeklinde olur.

Çocuk düşürme, bu kanunun uygulanmasında, hastalık hali sayılır.

Bu madde gereğince yapılacak sağlık yardımları, sigortalının sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme yeteneğini artırma amacını güder.

BAŞKAN — Açık oylamaya katılmamış arkadaşımız var mı?. Oyunu kullanmayan arkadaşımız varsa lütfen kullansın.

Madde hakkında söz isteyen?. Buyurun Sayın Önal.

IHSAN ÖNAL (İçel) — Muhterem arkadaşlar, maddelerinin müzakeresini yapmakta olduğumuz Sosyal Sigortalar kanun tasarısının tümü üzerinde parti grupum adına konuşurken, bu kanunun bâzı açık noktaları bulunduğunu, bunların maddeleri gelince düzeltilmek şartıyla, bugün Türkiyemizde bu kanunun tatbik edileceğini bilhassa işçilerimiz için oldukça tatmin-kâr bir sosyal güvenlik teminatı getireceğini ifade etmiştik. Bu açık noktaların sağlık mevzuunda, bilhassa hastalık ve analık sigortalarında olduğunu ve maddelerde ısrarla üzerinde duracağımızı söylemiştik.

Ölüm, yaşlılık, mâlullük, kaza ve meslek hastalıkları için ödenen primler bir nevi bankaya yatırılan paraya benzer, zamanı geldiğinde, bankadan câri hesap çeker gibi alınır, buna suiistimâl, şu, bu karışmaz; ama hastalık ve analık sigorta primi karşılığı alınacak sağlık hizmetlerinde bu böyle olmaz. Bu sağlık hizmetlerinin ifası ve hastaya intikalî birçok formaliteleri, yetişmiş personelleri, sağlık tesislerini, bilgiyi ve iyi niyetli çalışmalarını icabettirir, muazzam bir teşkilât ve bilgi işidir. Bu mevzuda harcanan milyonlar, yüzmilyonlar sağlık hizmeti olarak hastaya intikal edinceye kadar, formaliteler, personeller, nakâfi tesisler,

lüzumsuz israfat, akıl ve hayale gelmiyecek ve hiç kullanılmayan milyonlara liralık malzeme mubayaası ve dolayısıyla buradaki suiistimaller, nemelâzımcılık, kırtasiyecilik ve bilgisizlik yüzünden, bu yapılan masrafların karşılığında % 50 si bile işçinin sağlık hizmetine intikal edemez. İşte biz, bu hakikatleri daha açık olarak Yüksek Meclisinizin gözleri önüne teşrih ve teşhir edeceğiz ve bu husustaki Anayasa hükümlerini de hatırlatacağız.

Anayasanın 42 nci maddesi :

«Madde 42. — Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir.

Devlet, çalışanların insanae yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için, sosyal, iktisadi ve malî tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler; işsizliği önleyici tedbirler alır.»

45 nci maddesi: «Devlet çalışanların, yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.»

«Madde 48. — Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurmak Devletin ödevlerindedir.»

«Madde 49. — Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbî bakım görmesini sağlamakla ödevlidir.»

Devletin bile, bugün daha ziyade koruyucu tababete yöneldiği ve tedaviyi serbest tababete bırakmağa çalıştığı, hiç olmazsa daha fazla sağlık hizmeti yapabilmek için doktorun mesaisiyle mütenasip ücret esasına gittiği bir zamanda ki, şimdi Sağlık Vekâleti bu esas üzerinde çalışmaktadır, yani, Sağlık Vekâleti bile tedavi hekimliğine büyük çapta serbest tababeti iştirak ettirmeği düşünürken, vazifesi yalnız sigortalıların sosyal güvenliğinin sağlanması ve temininde, kanunun tatbikinde nuameleyi yürütmek, bu hizmetlerin işçilere noksansız intikal edip etmediğini kontrol ve murakabe etmek olan İşçi Sigortaları Kurumu, zaman ve meşgalesinin belki % 50 den fazlasını tedavi ve tedavi müesseselerine yöneltmiş ve esas aslî vazifesini unutmuş gibi görülüyor. Şunu derhal söyleyeyim ki, tedavi hekimliği İşçi Sigortaları Kurumunun işi değildir. Onu, bugüne kadar zihniyetindeki sakamet yüzünden Sağlık Vekâ-

leti bile başaramadı. Hele, iş merkezlerine işçi sigortaları müdürü diye gönderdiği, tababet nedir bilmiyen, hastaneden anlamayan ticaret, iktisat mezunu veya başka bir meslek müntesibi bir şahsın emrinde sağlık tesisleri hastaneler çalıştırılırsa, bundan ne hayır geleceğini sizlerin takdirine bırakıyorum. Biraz sonra açıklıyacağım hakikatler ve kanun hükümleri, karşısında, sağlık sigortasının hizmet ve tesislerinin ciddi bir kontrol ve teftişi yapıldığında insan haysiyetine yakışır bir hayat seviyesi temin etmekten çok uzak olduğu ve para ile çalışan işçilerin lokmalarından kesilen sağlık sigorta primlerinin israfat, bilgisizlik, mevzuat-taki aksaklıklar yüzünden onlara sağlık hizmeti olarak % 50 bile intikal ettirilmediği bütün fecaatiyle meydana çıkacaktır. Anayasa ile teminat altına alınmış olan sosyal güvenlik hükümlerinin sarahati karşısında ve kalkınacak yarımın Türkiye'sinin teminatı olan işçilerimizin, güya Devletin himayesi ismi altında, bilgisizlik ve sistemdeki ve zihniyetteki perişanlık yüzünden, işçi ve işçinin büyük fedakârlığı pahasına temini mutlak olan sağlık hizmetlerinin nasıl perişan edildiğini görünce artık bu yanlış yoldan dönmeyecek miyiz?

Şimdi muhterem arkadaşlar, bâzı sualler tevcih etme tarafına gideceğim ve ondan sonra da İşçi Sigortaları Kurumunun kuruluş Kanunu ve hastalık sigortasının bâzı maddelerinden bahsederek, bugüne kadar yapılmış olan hataları burada gözlerinizin önüne sereceğim.

Bugüne kadar, bilfiil sigortalı işçilerin sağlık hizmetine konulan yatak sayısı ne kadardır ve hakiki ihtiyaç nedir? Yalnız, burada yapmakta olanları ve bitmiyenleri dâhil etmemelerini rica edeceğim. Bunu, belki tam olarak söyleyemezlerse de % 10 hata ile her halde söyleyebilirler. Bugünkü halen mer'î kanunlara göre, mevcut sigortalı işçilerin muhtacolduğu sağlık müesseseleri, yani yatak ihtiyaçları ve onların personelleri kaç seneye kadar ikmal edilebilecektir? Ama, burada hâlâ bir hemşireye 40 hasta itibariyle konuşmasınlar. Yani, şimdi fi-lân yerde 500 yataklı hastaneye ihtiyaç vardır. Halbuki oraya 50 yatak koymuşlardır. Böylece sağlık hizmetlerinin yapıldığını iddia ederler. 40 - 50 hastaya bir hemşire vardır. Bununla mükemmel sağlık hizmeti yaptıklarını iddia ederler. Şimdi, bu cevapları verirken, Avrupa'daki

norma göre, hiç olmazsa % 50 ye yaklaşılarak söylesinler. Meselâ, bâzı memleketlerde iki hastaya bir hemşire düşmektedir. Fakat, Balkan hükümetlerinde bile, bu 8 - 10 hastayı geçmez.

Bugün işçi ve işyerlerinden alınan paralar Avrupa'nın normuna yakındır, o halde sağlık hizmetleri de o seviyede olmalıdır. Gerçi bunu beklemek; haddizatında ölü gözünden yaş beklemeye benzer. Maalesef bu bir hakikattir. Çünkü, lüks binalarda, modern aletlerle milletin gözü boyanmaktadır. Dışı sizleri, içi de bizleri, bunu bilenleri ve işçileri yakar? İçinde Arçelik'in, filân firmaların lüks dolapları ve malzemeleri doludur. Hastane biter, aylar geçer, milyonlar sarf edilmiştir, içinde iki doktor yoktur, hattâ aylarca hastane hizmete konulamaz. Bugünkü mer'î kanunlara göre, ihtiyacı olan sigortalı işçi sayısına göre, yani, bugün mevcut sigortalı işçi sayısına göre, yatak ve bunun icabettirdiği tesisatı, personeli, teçhizatı kaç seneye kadar İşçi Sigortaları Genel Müdürlüğü ikmal edebilecektir? Bunun cevabını verirken, kaç sigortalıya bir yatak ve bir doktor hesab ediyorlar?

Evet, muhterem arkadaşlar bugüne kadar İşçi Sigortalarının tatbikatında 13 sene geçmiştir. Maalesef, İşçi Sigortaları yapmaya mecbur olduğu, yani kanunen yapmaya mecbur olduğu ödevlerin % 50 sini bile yapamamıştır. Şimdi, İşçi Sigortalarının Kuruluş Kanununun bir maddesini huzurunuzda okuyacağım; mânasını ifade edeceğim. Bu Kuruluş Kanununun 19 ncu maddesinde; İşçi Sigortalarının yerleri meyanında, primleri, akarları, cezaları yazıldıktan sonra, (F) fıkrası ile Devletin yardımı sarahaten konmuştur. Yani, bu sosyal hizmetler verilirken, işçiye de Devletin yardım yapacağı muayyen madde ve fıkra ile sarahaten gösterilmiştir. Bu, 4792 sayılı İşçi Sigortalarının Kuruluş Kanunundadır.

Şimdi; Hastalık ve Analık Sigortası Kanunundaki 2 ana maddeden ve geçici 2 maddeden bahsedeceğim.

«Madde 46. — Bu kanun hükümleri, İşçi Sigortaları Kurumunca ihtiyacı karşıyabilecek sağlık tesisleri kurulan veya 48 nci madde gereğince hazırlanan tarifeye müstenit sağlık yardımları mümkün olan yerlere Bakanlar Kurulu kararıyla uygulanır.»

«Geçici madde 1. — Bu kanunun uygulandığı mahallerde ve işyerlerinde hastalanan sigortalıların bakımları ile kendilerine verilecek ödenekler hakkında 151 sayılı Ereğli Havzai Fahmiyesi maden işçilerinin hukukuna mütaallik Kanununun 6 ve 1953 sayılı Hıfzıssıhha Kanununun 180 nci maddeleriyle 3008 sayılı İş Kanununun 62 nci maddesinin (Ç) bendi ve 4268 sayılı Madenlerin aranma ve işletilmesi hakkında Kanununun 26 nci maddesi hükümleri uygulanmaz.

Ancak, Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 180 nci maddesine göre işyerlerinde işverenler tarafından kurulmuş olan her türlü sağlık tesisleri, 48 nci madde gereğince tesbit edilen anlaşmaya göre, bütün giderler İşçi Sigortaları Kurumunca verilmek şartıyla üç yıl süre ile işletilebilir ve bu süre içinde bu müesseselerin bilûmum alât ve edevatı ve sıhhi levazımat, işyerinin bağlı bulunduğu Ticaret ve Sanayi Odası ile Belediye ve İşçi Sigortaları Kurumundan birer temsilcisinin iştiraki ile kurulacak bir heyet tarafından takdir edilecek bedel mukabilinde satın alınabilir. İşveren işyerindeki sağlık tesislerinin devamını arzu ettiği ve binanın kirasında da İşçi Sigortaları Kurumu ile mutabık kaldığı takdirde, Kurumca aynı tesisin devamı kabul edilebilir.»

BAŞKAN — Bir dakika Sayın Önal. Yazılı konuşmanız yirmi dakikayı tecavüz etti. Heyetin tasvibini almak lâzım.

Arkadaşımızın konuşmaları devam edecek, 20 dakikayı tecavüz etti. İhtizuk gereğince devamını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AHMET AYDIN BOLAK (Balıkesir) — Maddeyle ilgisi olmak şartıyla.

BAŞKAN — Her zaman yazılı beyanlar 20 dakikayı tecavüz etmez, Sayın Aydın Bolak. Devam edin Sayın Önal.

IHSAN ÖNAL (Devamla) — Evet, arkadaşımız maddenin dışına çıktığımızı zannediyor. Burada, bir değişiklik önermesini haklı kılmak için bugüne kadar bu 32 nci madde ile ilgili yapılan hataları belirtmeye çalışıyoruz. Kanunların âmir hükümlerine rağmen, işçi haklarının korunmadığını, onun için bu maddenin değiştirilmesinin icabettiğini bir önerge ile arz ve teklif edeceğim. Bu bakımdan izaha çalışıyorum.

Muhterem arkadaşlarım, bunu okumaktan maksadım şu; İşçi Sigortaları, hastalık ve analık sigortasının tatbik edildiği yerde, mer'i kanunlara göre, sağlık hizmetlerinin daha fazla yapılacağı iddiası ile yapılmıştır. Ama, gelin görün ki, İşçi Sigortalılarından evvel birçok işyerleri daha fazla sağlık hizmetine nail olabiliyordu. İşçiler burada mağdur edilmiştir. Yine «muvakkat madde 2» ile sağlanan prim ve fonlardan, bilâhara ödenmek ve mahsubu yapılmak şartıyla her türlü giderleri karşılamak üzere lüzumlu sarfiyat yetkisi verilmiştir. Yani, Kurum, işçilerin sağlık hizmetini temin edebilmek için arzu ettiği kadar parayı sağlık hizmetine tahsis eder; kendi binaları olmadığı takdirde de Devlet mevcut bulunan hususi teşebbüslerden istifade ederek yapabilir, mânasını taşır. İşte bu kanun hükümleri gösteriyor ki, evvelki mevcut İş Kanunları ile, büyük bir Sigorta Kurumunun temin ettiğinden daha fazlası işyerlerine ve işçilere temin edilmiştir. O zamanki ödedikleri para ile temin edilmişti. Çünkü, bugün eskisine nisbetle daha çok ödüyorlar. Daha çok iyisi temin edilecektir. Tabii sigorta kanunlarının tatbik edildiği bu yerlerde bu kanunlar mülgadır. Yani, işçiler işyerinden değil, bunu sigortadan istiyeceklerdir. Araya Devlet girmiştir. Hakikatte çok büyük hüsnüniyetle getirilmiş kanunlardır, fakat, gelin görün ki, tatbikat eskisini de aratmaktadır.

Sigortanın tatbik edilmediği yerlerde, yalnız işyerinin ödiyeceği hastalık primi ile temin edilmektedir. Bugün için, dünden daha fazla sağlık hizmeti verilebilir. Meselâ, ayda 500 işçi çalıştıran bir işyeri, bugünkü mevzuata göre, ayda işçilerin 500 lira maaş aldıkları kabul edilirse, ayda 55 bin lira prim öder. Bunun hastalık ve analık sigortası olacak kısmı 22 500 liradır. Bununla hangi sağlık hizmeti verilmez ki.. Halbuki, merkezlerden uzak işyerlerinde, Sigortanın çok zaman böyle uzak işyerlerinde 1-2 bin liralık bile sağlık hizmeti verilememektedir. Bunları hakikatte görüyoruz, muhterem arkadaşlar. Adana'dan 40 km. uzakta bir işyeri vardır. 500 işçi çalışmaktadır. Sigorta oraya tek bir hekim göndermez. İşyerinin hastalarını göndermek imkânı yoktur. Bu paraları öder ve işçiler sağlık hizmetlerinden, bir kaza filân olmazsa, tamamiyle mahrumdur. Netice, hastalara

kendi doktorlarını, hiç değilse Sigortanın o günkü rayicine göre, hattâ % 50 eksigi ile, anlaşma yapacağı doktorları seçme hakkını tanımalı. Meselâ, Ankara'da 10, İstanbul'da, tabii çok geniş bir işçi muhiti olduğu için, 20 dahiliye mütehassısı arasından birisini seçme hakkı tanınmalı. Her halde, burada bir itiraz olabilir. Efendim, işçiler o zaman Profesörleri isterler, diyeceklerdir. Evet muhterem arkadaşlar; bu gibi anlaşmalarda bir muayene on liradan fazla olmayacağı için, bir profesör 10 lira için bir anlaşmaya girmeyecektir. Onun için, daha ziyade bugün hasta bulamıyan, ilmi, irfanı olan mütehassıs arkadaşlarımız bu işe iştirak edecektir. Bunun neticesi o zaman ne olacak? Sigorta, işçilerden para alıp hizmet vermektan kaçamıyacaktır. Yani, 450 liraya 1-2 doktor bulunuyor, 10 doktorun yapacağı işi ona bırakıyor. Halbuki, bu vaziyette eline muayene kâğıdını alan hasta artık gidip Sigortanın 450-600 liraya çalıştığı doktorun veya dispanserin kapısında sıraya girmeyecektir. Çok zaman burada 5-6 saat sonra sırası gelir. Esasen, 5-6 saatte 10 hastaya bakacak doktorun muayenesinden bir hayır gelmez, arkadaşlar. Yevmiyeli hasta muayene etmenin malî portesini evvelce çizmiştir. Halbuki, sigortalı hasta, hastalarına iyi bakan, alâkadar olan doktora gidecektir. Esasen, hasta muayenesi bir hokkabazlık işi değildir. Muhterem arkadaşlar; bu yolda saç ağartmış, tabib odalarında 10 sene bütün Türkiye doktorlarının fikirlerini ve dertlerini dinlemiş, medeni dünyanın bu husustaki tutumunu bilen, tababetin ve bunun nimetlerinin halka nasıl intikal ettirilebileceğini bilen bir arkadaşınız olarak burada tekrar ediyorum; eğer hastaya bu hak tanınmazsa, işçinin sağlığı ile yine alay edilecek. Nerode para kazancı var veya kabili tahsil ise kanun tatbik edilecek, şimdiye kadar olduğu gibi, ama bunun karşılığı olarak sağlık hizmeti verilecek mi? Asla. Şimdiye kadar olmadı, bundan sonra düzelmesine imkân yoktur kanaatindeyim. Çünkü, bugün eş ve çocuklara ve bir işçiye kadar olan işyerlerine bu kanun tatbik edilince bu işin içinden çıkılmaz. Sigorta bugün mevcudun hizmetini yapmaktan âciz.

Ama, hasta kendi doktorunu ve yatacağı hastaneyi seçmekte serbest olursa, o zaman doktorlar hasta kazanabilmek, daha doğrusu para kazanabilmek için hastalarına her hususta âzami

itina gösterecekler, onlara insan muamelesi yapacak ve bütün ilimlerini ortaya koyarak, ona faydalı olmağa çalışacaklardır. Hasta da beklemeden 15 dakika veya yarım saat içerisinde muayene olacak, doktor da günde 5-20 hastaya bakacağı için teşhiste isabet olacak. Bunun neticelerinin ne olacağını hepimiz biliyoruz. Bundan, ancak hastalar istifade edecek.

Şimdi, bu tatbik edildiği takdirde görülecek ki, Sigorta Kurumu fuzuli tedavi işi ile uğraşmış. Hem de daha az malî külfete karşılık daha iyisi olmak şartıyla. Diğer taraftan, hasta bulamadığı için terkidiyar eden doktorlar geri dönecek. Bunlar birleşerek hastaneler kuracaklar. Nitekim, Sağlık Vekâleti, hususi hastane yapan doktorlara kredi ve birçok kolaylıklar temin etmek için kanun tasarısını hazırlamış durumdadır. Acaba neden? Bugün, Sağlık Vekâleti, eski zihniyetle bu işin yürümiyeceğini anlamıştır. Bugün, Amerika'da sağlık hizmetleri % 85 hususi teşebbüsler tarafından yapılır, hem de diğer memleketlerden de çok iyi bir şekilde. Diğer medeni milletler de özel teşebbüs en mühim rolü oynamaktadır. Bugün İngiltere'den de Amerika'ya doktor akını başlamıştır.

Bakınız, The Fournal of Medical American Assaciation mecmuasına. Burada Kenedy'nin, Sağlık halkındaki Amerikan Milletine vaatleri dolayısıyla Amerikan Tıp Cemiyetinin vermiş olduğu beyanatı okuyacağım.

Şöyle ifade ediyor. «Hekimler ısrarla Hükümet tababetinin kötülüğünden bahsetmektedirler. Bunun İngiltere'deki tatbikatı bizim için bir ikazdır. Tıbbi bakımdan seviyesinin düşünülmesi, harap, virane hastaneler, Hükümet kırtasiyeciliği, israf ve kifayetsizlikler, daimî malîyet artışı, koro halinde Britanyalıları Hükümet tababetinden şikâyete sevk etmiştir. Bunun neticesi yüzlerce doktor Amerika'ya gitmekte ve binlerce Britanyalı Hükümet tababetinden daha çok serbest tababeti tercih etmekte ve böylece sağlığı için ödediği ücret de 2 misli olmaktadır.»

BAŞKAN — İhsan Beyefendi, bir dakikanızı rica ediyorum. Malûmuâliniz madde üzerinde konuşuyoruz. Bunlar tümü üzerinde yapılacak konuşmalardır.

İHSAN ÖNAL (Devamla) — Efendim, bu madde ehemmiyetli olduğundan ısrarla üzerinde duracağız; sigortalı hastalara doktorunu seç-

me hakkının tanınması üzerinde duruyorum. Çünkü, arkadaşlarımızda, sağlık hizmetini yalnız Hükümet yapar diye bir zihniyet vardır. Fakat, bugün Garp memleketlerinde bunun yanlış olduğu anlaşılmıştır. Bunun geniş tarafına gitmek istiyorum. Esasen sözümü bitiriyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz.

İHSAN ÖNAL (Devamla) — Bir taraftan Sağlık Vekâletinin ve ondan da ağır Sigorta Kurumunun seîbest tababete vurmuş olduğu darbeden memleketi kurtaralım. Memleketin bir milyon liraya yettiği doktorları, dışarı gitmek mecburiyetinde kalmaktan kurtaralım. Meselâ, tıbbikata bakalım, yani halka sağlık hizmetini temin etmek gayedir, yoksa dışı yaldızlı içi kaof 10 milyonluk birkaç müessese ile milletin gözünü boyamak değildir. Sağlık konusunda 20 yataklı bir hususi hastanenin bir senede 100 yataklı Devlet hastanesinden daha fazla ameliyat yapıldığını göstendim ve doğru olduğunu kabul ettiler.

Şimdi, sorsak Hükümetten, neden kanunun emrettiği, Devletin sigorta yardımını almadınız veya istemediniz, bilmem ne cevap verecektir? Cevap verilemez. Çünkü, işçiden aldığı paranın dahi yarısını sağlık hizmeti olarak işçiye sarf edememiştir. Teyhizat, alât, edevat alınır, muazzam mübayaalar yapılır, açılmayan sandıklarda 10 binlerce liraya alınmış aletleri kullanan yok. Koca, muazzam Samatya İşçi Sigortası Hastanesi gıpta ile bakarsınız, içine girersiniz doktorlar, Burası kepezelik», derler. Yine işitirsiniz, bilmem ne dereceye kadar doğrudur bilmiyorum, 200 veya 300 bin lira bilmem ne fişinden açık varmış, bunun her sene bir kısmını sarf göstererek, kapatmak tarafına gidilir. Saat 12 den sonra hastane ıssız bir diyar gibi, tm tm öter. Ortada çalışan, dolayan kimse gözükmmez. Kadro çok noksan olursa elbet böyle olur.

İşte, tedavide rekabet sistemi kabul edilmezse, yani hastaya istediği doktor ve müesseseye gitmek hakkı verilmezse, 450 lira olan pratisyen âzami 1 250 lira alan bir mütehassıs bu para için hastayı iyi edeyim diye çırpınmaz; çünkü, camının, çocuklarının maişetinin derdine düşmüştür. Bir an evvel, dışarıda bir kaç hasta muayene etmek yollarını aramaya başvuracaktır. Vatan, memleket teranesini bırakalım,

acı hakikat bu. Halbuki muayene ettiği hasta adedine ve yaptığı işe göre mükâfatlansa veya ücreti bugünkü insaf ölçülerine göre olsa, elbet kâfi miktar doktor bulunacak ve sağlık hizmetleri temin edilebilecektir.

Sigorta diğer anlaşmalı doktor ve müesseselere de sigortalı hasta tedavi etmek hakkını tanırsa, kendi maliyetine, o zaman hastaları kazanmak için hastaya iyi bakmakta rekabet başlayacak. Eğer, Sigorta İdaresi kendi hastanelerinin doktorlarının daha iyi baktığını iddia ediyorsa, o halde, endişeye ne lüzum var. Bugün mevcut sigortalı hastalar elbette daha iyi olan sigorta hastanelerini, dispanserlerini tıklım tıklım yine dolduracaktır. Ama, orada bakılmıyorsa, o zaman hasta kendisine daha iyi bakan doktora gidecektir.

İşte, böyle bir rekabet sistemi kabul edilince, o zaman, sigorta müesseselerini kâfi miktarda kaliteli doktorlar ve hemşirelerle doldurmak mecburiyetindedir. Ancak, bu şekilde dışarı ile rekabet eder. Ama, bu sistem olmazsa, nasıl olsa parayı alıyor ve Devlet kalkamı altında da siper almıştır. Hizmet vermiş, vermemiş kim kendinden hesap sorabilir, sorsa da nasıl alabilir. Ama, bir gün bunun hesaplarının çok ağır sorulabileceğini unutmamak lâzımdır. İşte, ben millet huzurunda bunu tescil etmek istiyorum. Bugün sigorta hastanelerinin köşelerinde ve depolarında bulunan 10 milyonları aşan malzeme kullanılmamaktadır. Avrupa mânasında hastalık sigortası primi alıp, onun temin ettiği bakımın % 50 sini bile vermemesinin hesabını bugün kimse verecek durumda değildir ve bu da hakikatin ta kendisidir.

Haddizatında hastalık ve analık sigortası üstünde bu kadar durmamın sebebini tekrar edeyim. Bu kanunun en suiistimale açık noktası buradadır. Diğer ölüm, mâlûllük, ihtiyarlık ve meslek hastalıkları gibi maddeleri tamminkândır. Burada suiistimal olmaz, bunlar bir nevi bankaya yatırılan para gibi zamanı gelince hemen paranızı ve hakkınızı alırsınız. Ama, sağlık sigortaları böyle değil. Bir hakkın alınması birçok müessese, bilgi ve muameleye tabidir. Yukarıda, bunların aksaklıklarını huzurunuzda mümkün olduğu kadar anlattım, daha fazla zamanınızı israf etmek istemem. Hukukî ve diğer ihtisasa mütaallik kanunlar konuşulurken, bir doktor olrak mevzua ve onun

İlmî, hukukî taraflarına vâkıf olmadığım için, bu sahada salâhiyet sahibi arkadaşlarımızın ikaz ve kanaatlerini dikkatle dinleyip, kanaat sahibi oluyor ve ona göre reyimi kullanıyorum. İşte, ben de kendi sahama düşen, bildiğim hususları, burada bütün açıklığı ve acılığı ile vicdan huzuru içinde açıklamayı bir borç bilerek yaptım.

Biz, her vesile ile Avrupa'ya yetişmek istiyoruz ama, onların refah seviyesi gayemiz olduğu üzerinde dururken ve bunların yollarını ararken, hâlâ apaçık gözükken engelleri nenden se bir türlü göremiyoruz. Ben şahsen apaçık gözükken, belki bugün olmasa da yarın herkes tarafından anlaşılacak bu mevzudaki engeli ortaya koymuş oluyorum. Böylece de, bu kürsünün kudsîyetini ve yaptığım yeminin icabettiği vazîfeyi yaptığımı kaanîm. Bundan sonra, karar Yüksek Meclisinizindir. Bu husustaki tadil önergeyi de Riyasete taktim ediyorum, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Önerge var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Maddeler üzerinde konuşmaların beş dakika olarak kabulünün oya sunulmasını arz ve teklif eylerim.

Ordu
Ferda Güley

BAŞKAN — Maddeler üzerindeki konuşmaların beş dakika süre ile olmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 17 ye karşı 21 oyla kabul edilmemiştir.

Sayın Aksoy.

REFET AKSOY (Odrü) — Muhterem arkadaşlar, bendeniz, yüksek huzurunuzu, bu 33 ncü maddede kullanılan öz Türkçe namı altındaki iki kelime dolayısıyla işgal etmiş bulunuyorum. Bu kelimelerden birisi, maddenin başlığı olarak yazılan kısımda, birisi de en nihayettedir. Başlık şu, «Sağlık yardımlarının tanımı» nedir bu? Dilimizde böyle bir sözü, kelimeyi epey araştırdım. Akli eren, Türkçeye, öz Türkçeye meraklı olan arkadaşlar var, onlara da sordum, hiçbirisi bir mâna çıkaramadı.

İkincisi de, maddenin en son satırında «yeni den kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme yeteneğini» deniyor. Dilimizde ben böyle bir kelime bilmiyorum. Bu kelimelerin tam mukabili

ne ise onu kullanmak lâzım. Yalnız, ifadenin silsilesi bakımından, ben, «yeteneği» kelimesini gücü olarak da anladım. «Gücü» Bu itibarla, bu kelimenin «gücü» olarak tashih edilmesi hususunda bir önerge veriyorum, kabulünü rica ederim.

Komisyon dan da «tanımı» kelimesinin mânasını bu kürsüden izah etmelerini ve zapta bu suretle geçmiş olmasını lüzumlu görüyorum.

BAŞKAN — Başka söz isteyen var mı?

Buyurunuz, Sayın Baykam.

SUPHİ BAYKAM (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, Sayın İhsan Önal arkadaşımızın üzerinde durduğu konu tartışmaya değer bir konudur ve mühimdir. Ama, Sayın Başkan da bu mevzua, gayet haklı olarak, vâkıf bulunmadıkları için, lüzumsuz bir konuşmaya burada fırsat vermiş oldular.

Aslında, bu madde ile yapılan konuşmanın hiçbir münasebeti yoktur. Yapılmış olan konuşmaların 117 ve 118 nci maddelere aid olması mümkün olabilir. Burada, sadece umumi mânada bâzı hükümler vaz'edilmiş bulunmaktadır. Bu sebeple, biz, bu maddede bir noksanlık mütalâa etmediğimiz için şu anda üzerinde her hangi bir fikir beyanına lüzum görmüyoruz ve bu istikamette verilmiş olan önergelerin oylanmasına imkân olmadığını da bilhassa Yüksek Riyasete hatırlatmak isterim, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Başkanlık, arkadaşların konuşmalarını geniş bir müsamaha ile karşılamaktadır. SİZlerin tahdide dair bir teklifiniz kabul edilinceye, kadar, biz artık, arkadaşlarımızı sadedin dışında diye ikaz etmiyoruz. Arkadaşlarımızın kanaatlerine, bilgilerine hürmetimiz çoktur. O bakımdan, müsamahamızı Suphi Baykam arkadaşımız hoş görsünler. Buyurun İhsan Beyefendi.

İHSAN ÖNAL (İçel) — Muhterem arkadaşlar, Sayın Suphi Baykam arkadaşımız, yapmış olduğum konuşmanın bu madde ile alakası olmadığı üzerinde durdular. (Bu, sağlık yardımlarının tanımında, bizim arzu ettiğimiz husus şudur: Bu yardımda ancak hastanın bir tercih yetkisi olsun. 117 nci maddede bu yoktur. («Var» sesleri) (Biz burada sarahatle, bu hizmetlerin, bu tedavilerin hekim tarafından verilecek rapora göre olması hususu yer almıştır. 117 nci maddeye göre Kurum kendi inhisarına almaktadır. Burada, Kurum, kendi doktorlarının isimlerini bildirecek. Yal-

nız bununla yetinmiştir, burada. Halbuki biz, bu sağlık hizmetleri verilirken, sigortalıya en azından insan haklarına uygun olarak, kendi doktorunu kendisinin seçmesini, orada gösterdiği, gösterdiği değil de, Kurumun göstermeye mecbur olduğu doktorlar arasından seçmesini burada sarahata kavuşturmak için konuştuk. Bu madde, gerek yapılacak tedavinin tesirleri bakımından, gerekse insan hakları bakımından çok mühimdir. Çünkü, bir insanın, kendi inandığı doktora tedavi olması tabii bir hakkıdır. Onun tedavisinin tesirine inanması lâzımdır. Ben şahsen operatörüm. Bana en ufak bir itimadı olmayan kimseye bıçağımı dokundurmamışumdur. Bunun çok derin neticesini de tecrübe ile görmüşümdür. Bu bakımdan, bu hakkın burada sarahata kavuşturulmasını istiyorum. 117 nci madde, hiçbir zaman bu işi tamamiyle, halletmiş değildir. Burada benim itirazım, tamamiyle Kurumun kendi doktorlarına yaptırmasıdır. Bâzi yerlerde yalnız bir ebeve, bâzi yerlerde bakteriyolog olmayan bir kimseye ve nisaiye mütehassısına bütün tedavileri yapma mecburiyeti koymaları durumu üzerinde durdum. Ayrıca, 33 nci maddenin vuzuha kavuşturulması için sarahatla durdum. Bunun için de gerekçeleri uzun uzadıya izah ettim ve üzerinde durdum.

BASKAN — Sayın Çulha bir dakika.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Mümkünse buradan bir sual soracağım.

BASKAN — Kimden soralım efendim? Komisyon çıkınca sorarsınız. Komisyon her halde konuşacak.

Buyurun Sayın Baykam.

SUPHI BAYKAM (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, mevzuu kısa kesmiş olmak için ben maddeler üzerinde durmadım. Ama, Sayın İhsan Önal arkadaşımız her halde kanunu dikkatle okumamış olacaklar, bu sebeple ısrar ediyorlar ve illâ bu madde ile ilgilidir dediler. İnsafınıza sığınarak bu maddeyi kısaca okumak istiyorum. Maddenin başlığı «Sağlık yardımlarının tanımı»dır.

«Madde 33. — Hastalık halinde sigortalıya yapılacak sağlık yardımları, sigortalının;

A) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptırıl-

ması ve tedavisinin sağlanması.» Bu, umumî mânada bir fikirdir.

«B) Teşhis ve tedavi için gerekirse sağlık müessesesine yatırılması.» Şu veya bu şekilde ayırmıyor. Hususi veya resmî ayırmıyor.

«C) Tedavisi süresince gerekli ilâç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması, şeklinde olur.» Bu husus için her hangi bir özel sıfat koymuyoruz.

«Çocuk düşürme, bu kanunun uygulanmasında, hastalık hali sayılır.» Bir şey tarif etmiyor.

«Bu madde gereğince yapılacak sağlık yardımları, sigortalının sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme yeteneğini artırma amlacını güder.» Bu amaç üzerinde, zannedirim, söylenecek bir şey yok. Nerede yapılırsa yapılsın. O halde, işin başında söylemiş olduğumuz gibi, maddeleri şimdi arkadaşşıma hatırlatırsak, belki o zaman kabul eder ki, lüzumsuz yere burada bir tartışılmaya girilmiştir. Bakın size arz edeyim.

«Hekimlerin ve sağlık tesislerinin sigortalıya duyurulması»

«Madde 117. — Kurum, sigortalılar ile eş ve çocuklarının muayene ve tedavi için başvuracakları sağlık tesisleri ile hekim ve ebele- rim isim ve adreslerini işverenlere bildirir. İşverenler de bunları sigortalılara duyururlar.

Hastalananlar muayene ve tedavileri için, isim ve adresleri duyurulan Kurum hekimlerinden birini seçmekte serbesttirler.»

İşte tartışmaya burada başlayabilir. Kurum hekimlerinden birini mi seçsin bu hasta, yoksa dışarıda birisine mi muayene olsun? Böyle bir tartışmaya, arkadaşım isterse, bu madde ile girebilir. Ama, bundan evvel yeri yoktur.

Gelelim 118 nci maddeye. Arkadaşıma yine hatırlatayım. «Tedavinin kurum hekimlerince yapılacağı» maddesidir. «Analık yardımlarından yararlanacak olanlar Kurumca tesbit edilecek belgelerle Kuruma bağlı sağlık müesseselerine veya Kurum hekimlerine başvurarak muayene ve tedavi olurlar.» Arkadaşım buraya gelebilir, «hayır, Kuruma bağlı olmayan müesseseler ve hekimlerle de bu mevzu üzerinde tartışırız» diye bir meseleyi ortaya getirebilir. Ama, her halde lütfetsin, bir grup sözcüsü sıfatını taşımaktadır; böyle lüzumsuz yere, tekrar bizi yeniden bu me-

sele üzerinde durmaya mecbur etmesinler. Hüremetlerimle.

BAŞKAN — Önergeler var, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

33 ncu maddenin (A) ve (B) fıkralarında, sigortalı hasta ile eş ve çocuklarının tedavi olacağı hekim ve müesseseyi Sigorta Kurumunun tarifelerini kabul etmiş anlaşmalı doktor ve sağlık müesseseleri arasında seçmede serbest olma hakkı tanınmalıdır; onun için (A) ve (B) fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

A. P. Grubu Sözcüsü
İçel
İhsan Önal

A) Çalıştığı mntakada Kurumun kendi veya anlaşmalı hekimleri arasında arzu ettiği hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve lâboratuvar muayenelerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması.

B) Teşhis ve tedavisi için müdavi tabibin göstereceği lüzum üzerine sigortalının o mntakadaki Kurumun veya anlaşma yapılan sağlık müesseselerinden birine yatırılması.

BAŞKAN — Hükümet adına İşçi Sigortaları Umum Müdürü.

HÜKÜMET ADINA İŞÇİ SİGORTALARI GENEL MÜDÜRÜ ŞÜKRÜ SOYKAN — Efendim, önergeler oylanmadan evvel, Sayın İhsan Önal Beyefendinin bâzı suallerine cevap vermeyi zaruri gördüm, onun için huzurunuzu işgal ediyorum. Sayın Suphi Baykam Beyefendinin arz ettiği gibi, önerenin bu maddeyle uzaktan, yakından alâkası yoktur. Önerge, 117 ve 118 nei maddelerle ilgilidir, orada mütalâa edilmesi daha faydalı olacaktır. Sorularından birincisi, bugün için İşçi Sigortalarında mevcut yatak sayısı idi. İşçi Sigortalarına tabi sigortalı sayısı halen 800 bin civarındadır. Filhâl faaliyette bulunan yatak sayısı 3 960 civarındadır. Biz, buna 4 bin diye tesmiye ediyoruz. Bu suretle, sigortalı başına binde 5 yatak isabet etmektedir. Bütün medeni memleketler hedef olarak bin kişiye 5 yatağı almışlardır. Bugün asgari bin kişiye 3 yataktır. Bin kişiye 5 yatak, âzamisi kabul edilmiştir. Bu arada yatak sayısı değişmektedir. Bu duruma göre, halen mevcut sigortalılara nisbetle yatak sayımızın normalin üzerinde

kabul edilmesi lâzımdır. Ancak, İhsan Beyefendinin bir hususta hakkı olabilir. Bunların dağılışı her yerde aynı nisbeti vermiyor, maalesef. İstanbul'daki yatak sayımız binde beşe nazaran çok düşük olmasına mukabil, bâzı yerlerde, meselâ Eskişehir'de bugün için yatak sayısı binde beşin üzerindedir. Biz, yatak sayılarını bu nisbetlere ulaştırmak için plânlı ve programlı bir şekilde çalışmak suretiyle, 5 Yıllık Kalkınma Plânı tatbik edilecek olursa, yatak sayılarımızın her yerde ihtiyacı karşılayacak şekilde görülebilmesi için program ve plâna bağlanmıştır. Halen müzakere edilmekte olan Sosyal Sigortalar Kanunu kabul edildiği takdirde, sigortalıların adedi büyük ölçüde artacaktır. Eş ve çocukları dolayısıyla, hastalık bakımından tedavi etmemiz icabedenlerin sayısı yükselecektir. Plânın süratle tahakkuku halinde, bunları karşılayacak seviyeye 5 - 6 sene içerisinde vâsıl olabiliriz. Bu seviyeye vâsıl olmadıkça da, kanun hükümleri dairesinde teşmil için Bakanlar Kurulu her halde karar almalıyacaktır.

İkinci soruları: Mevcut personelin kâfi olmaması yolundadır. Bâzı hastanelerimizde, hakikaten kadrolara kâfi miktarda eleman bulamamaktayız.

Burada bilhassa sıkıntımız hemşire bakımındandır. Memleketimizde hemşire mevcudu çok eksik olduğu için hastanelerimizde kâfi miktarda hemşire bulunmamaktadır. İşçi Sigortaları Kurumu, prensip itibariyle hekimleri, hemşireleri muayyen bir kıstasa bağladıktan sonra, personeli muayyen bir kıstas içerisinde tesbit etmektedir. Her yıl aldığımız kadrolarda dikkat ettiğimiz husus, âzami 30 poliklinik vakasına bir hekim ayırabilmektir. Âzami 30 yataklı bir servise bir mütehasıs vermek, âzami 15 yatak için bir hemşire tahsis etmek, 10 yatağa bir hastabakıcı, 5 yatağa bir hademe tahsis etmek, bunun dışında, diğer müteferri personele ayırmaktır. Bu kıstasları, personel bulmak suretiyle karşılayabildiğimiz takdirde, işimiz diğer hizmetlere göre çok verimli şekilde yürüyecektir. Fakat, memlekette personel bulma güçlükleri dolayısıyla, bu nisbetlere vâsıl olamadığımız yerler mevcuttur. Bilhassa, Doğu ve Güney - Anadolu'da, bu nisbetlere, maalesef hekim bulamamak yüzünden vâsıl olamamaktayız.

Sağlık tesislerinin, hizmetlerinin Avrupa seviyesine yükseltilmesi icabettiğini beyan ettiler. Primler o nisbette alındığına göre o seviyede olması üzerinde durdular. Bu madde ile ilgili olmuyor ama, bu mevzuda soruldu, müsaade ederseniz arz edeyim.

BAŞKAN — Sorulmuş bir sualdir, belki 117 nci maddede lüzum kalmaz.

HÜKÜMET ADINA İŞÇİ SİGORTALARI GENEL MÜDÜRÜ ŞÜKRÜ SOYKAN (Devamla) — Sağlık hizmetlerinin Avrupa seviyesine yükseltilmesi, her halde uzun ve faydalı bir çalışmayı icabettirecek bir personel ve alet meselesidir. Fakat, hedefimiz her halde bu olmalıdır. Bugünkü şartlar dâhilinde dahi, sağlık tesislerimizin gördüğü sağlık hizmetleri, diğer mümasili müesseselerle her halde mukayese edilebilecek ve onlardan aşağıda olmayan bir seviyededir.

Yatak adedine olan ihtiyacın kaç senede karşılanabileceği hususunu arz ettim. 5 - 6 sene içinde, plân tatbik edildiği takdirde, yatak adedi bakımından, yeni kanunun derpiş ettiği sigortalı sayısına göre dahi, ihtiyacı karşılayacak duruma gireceğini tahmin ediyorum.

Kanunumuz, Kuruma, sağlık tesisleri kurma, hususî hekim ve müesseselerle anlaşmalar yapma, hilâfına bir hüküm olmadıkça, salâhiyetini vermiştir. Bu salâhiyeti kullanmak İşçi Sigortaları İdaresine düşecektir.

İşçi Sigortaları Kurumunun bu hizmetleri yaparken başarılı olamadığı beyan edildi. Her müessesede olduğu gibi, müessesemizde de bazı kusurların olduğunu kabul ediyorum. Ancak, bu kusurları gidermek için samimiyetle ve gayretle çalıştığımızı da ifade etmek isterim. Hekimlere verilen ücretlerin az olduğundan biz de şikâyetçiyiz. Ancak, bu bir kanun mevzuudur. Bundan birkaç gün evvel, Yüksek Meclisinizde rey'e vaz'edilen bir kanun maalesef kâfi miktarda rey almadığı için reddedilmişti. Bugünkü kanunlarda hekimlerin 1 250 lira üstünde maaş almalarına mâni hükümler vardır. Her halü kârda, önümüzdeki devrenin başında, Hükümetin, hekimleri tatmin edici yeni kanunlarla huzurunuzda geleceği muhakkaktır.

300 000 liralık bir açıktan bahsettiler. Böyle bir şeyi bendeniz Umum Müdür olarak bilmi-

yorum. Kendileri bu hususta bendenize ufak bir malûmat lütfederlerse, derhal tahkikat yaparlar, icabedenlere gerekli cezayı vermeyi düşünürüz, efendim.

Bu suretle, sualleri tamamen cevaplandırmış olduğumu zannediyorum. Hürmetlerimi arz ederim efendim.

BAŞKAN — Bir sorunuz olacaktı, şimdi sorabilirsiniz.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — 117 nci maddenin müzakeresinde soracağım.

BAŞKAN — Pekiyi efendim, teşekkür ederim.

Efendim, demin okunan önerge hakkında başka söz istiyen var mı? Yok. Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — İhsan Beyin okunan değiştirge önergesine komisyon katılmıyorlar. Nazara alınması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer bir değiştirge önergesi var, okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

33 ncü maddenin son fıkrasının son satırındaki (yeteneğini) kelimesinin «gücünü» olarak değiştirilmesini, şifahen arz ettiğim veçhile arz ve teklif ederim.

Ordu

Refet Aksoy

BAŞKAN — Önerge hakkında söz istiyen? Buyurun Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Efendim, aynı «yetenek ve tanım» kelimeleri 13 ncü maddede de geçti. Kelime beraberliğini temin bakımından, Yüksek Heyet bunda mahzur görmiyerek kabul buyurdu. Bu sebeple önergenin reddini istirham ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Aksoy, izahatları kâfi geldi mi, efendim?

REFET AKSOY (Ordu) — Bundan evvelki maddelerde kabul edilen bir husus nazarı dikkatimi celbetmiştir. Kanunun heyeti umumiyesi kabul edilmediği için, buna intizaren, onu da komisyon takaddüm ederse heyeti umumiyesi yapıldıktan sonra tashih edilebilir.

BAŞKAN — Arkadaşımız, komisyonun ikazına rağmen, önergesinde ısrar etmektedir. Komisyon katılmamaktadır. Aksoy arkadaşımızın değiştirge önergesinin nazara alınmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 12 ye karşı, 16 oyla nazara alınması kabul edilmiştir.

Komisyon filhal iştirak ediyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Filhal katılmadıkları için maddede, komisyona iade edilmiştir.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Maraş) — Usul hakkında söz istiyorum, efendim.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Bağcıoğlu. Usul hakkında.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Maraş) — Muhterem Başkan, kıymetli arkadaşlarım; komisyonun, şu maddenin müzakeresinde oylanan önergeden sonra «filhal katılmıyorum» şeklindeki beyanımı bu İktüzüğün bu işle ilgili maddesinin ruhuna muhalif görüyorum. Çünkü, önerge maddede yapılacak her hangi bir revizyonu, bir fikir değişikliğini ihtiva etmemektedir. Sadece bir kelime olarak «yetenek» kelimesinin «güç» olarak değiştirilmesi hususunu kapsamaktadır. Yüksek Heyetiniz tarafından öylece kabul edildi.

Şimdi; komisyon gayet hissî olarak, «yetenek» kelimesinin «güç» olarak değiştirilmesi mümkün iken, «filhal katılmıyorum» şeklinde beyanda bulunmakla hissî davranışını ortaya koymuştur. Bu ise Meclisin çalışmasına uygun düşmez. Komisyon ne yapacak, gelecek ısrar edecek. Yüksek Heyetiniz bir defa kabul etmiş. Bu, bir fikir değişikliği, maddede yapılan bir revizyon değildir. «Yetenek» kelimesi yerine «güç» kelimesinin konmasıdır. Bunu komisyon niçin kabul etmiyor? Gelsin, izah etsin, lütfen.

BAŞKAN — Komisyon buyurun.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Muhterem arkadaşlar; İktüzüğe ve Yüksek Heyetinizce kabul edilen müzakere usullerine göre bir önerge verilir. Komisyon katılıp katılmadığını söyler. Yüksek Heyet, o önergenin dikkate alınıp alınmaması hususunu oylar. Yüksek Heyetiniz dikkate alırsa, o takdirde, Başkanlık, Komisyona tekrar filhal iştirak edip etmediğini sorar. Artık Komisyon,

ister bu önerge muhtevaya aidolsun, isterse bir tek kelime değişikliğine aidolsun, komisyon, filhal iştirak edip etmediğini söylemekte tamamen serbesttir. İktüzük buna imkân vermektedir. Komisyon iştirak etmezse bu demektir ki, komisyon bu önergeleri tekrar tetkik edecektir, düşünecektir. Önerge Yüksek Heyetinizce kabul edildiği halde, komisyonun ısrar etmekte hakkı vardır. Nitekim, çok defa bunun örnekleri vardır. En son Sendikalar Kanununda buna benzer bir olay olmuştur. Yüksek Heyetiniz bir konfederasyonun teşkiline ait bir önergenin dikkate alınmasını kararlaştırmıştır. Komisyon ise önergeye iştirak etmiyorum demıştır. Sonra ısrar etmiştir. Yüksek Heyet, bu defa önceki kararını değiştirerek, başka bir karar vermiştir. Şimdi, Yüksek Heyetiniz daha evvel 13 nci madde, bu çoğunluktan daha fazla bir çoğunlukta «yetenek» ve «tanım» kelimelerini kabul ettikten sonra, daha küçük bir çoğunlukla bu tâbirleri, bir başka maddede kabul edilen şekilden başka türlü kabul ederse, komisyonun bir 3 nci müzakerede incelemesi mümkündür. Belki de, komisyon mümkündür ki, sözcüğün noktai nazarı kabul etmeyecektir. Komisyon ısrar ederse, Yüksek Heyetiniz 13 nci maddede yapıldığı gibi, muhtemeldir ki, «tanım» ve «yetenek» kelimelerini uygun görecektir. Burada İktüzüğe hiçbir aykırılık yoktur. Komisyon tamamen İktüzük hükümleri içinde hareket etmiştir.

BAŞKAN — Madde komisyona verilmiştir. Komisyon heyeti umumiyesini tetkik ve tezekkür eder, ona göre maddeyi yeni şekliyle getirir. İktüzüğün de icabı budur.

Şimdi, 34 nci maddeye başlıyoruz :

Sağlık yardımlarının süresi

MADDE 34. — Hastalık, hallerinde yapılacak sağlık yardımları sigortalının iyileşmesine kadar sürer.

Ancak, bu yardımlar sigortalının Kurumca tedavi altına alındığı tarihten başlayarak altı ayı geçemez.

Şu kadar ki, tedaviye devam edilirse mâlülük halinin önlenebileceği veya önemli oranda azaltılabileceği, Kurum sağlık tesisleri sağlık kurulu raporları ile anlaşılırsa, bu süre 18 aya kadar uzatılır.

Kurum, sigortalının, iyileşmesine yarıya-
cak, yahut iş göremzliğini az çok gidermesi
için gerekli görülecek protez araç ve gereçle-
rini, yukarıda yazılı sağlık yardımları süreleri
ile bağlı olmaksızın sağlamak, onarmak ve tes-
bit edilen süre ve şartlarla yenilemekle yü-
kümlüdür.

BAŞKAN — Açık oylamaya katılmıyan ar-
kadaşımız var mı? Yok. Oylama işlemi bit-
miştir.

Madde hakkında söz isteyen? Buyurun Sa-
yın Güray.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Muhterem arka-
daşlarım; 34 ncu madde sağlık yardımlarının
süresi hakkındadır. 34 ncu maddenin 1 nei fıkrası
«Hastalık hallerinde yapılacak sağlık yar-
dımları sigortalının iyileşmesine kadar sürer»
diyor. Gayet iyi. İkinci fıkrası «Ancak, bu yar-
dımlar, sigortalının, Kurumca tedavi altına
alındığı tarihten başlayarak altı ayı geçemez.»
diyor. Yani, verem hastalığına tutulan bir işçi,
İşçi Sigortaları Hastanesi tarafından 6 ay te-
davi altına alınır, bu şahıs eğer 6 ayda iyile-
şirse ne âlâ, iyileşmezse kolundan tutulup has-
taneden atılır.

SUPHİ BAYKAM (İstanbul) — Üçüncü fıkrada
var.

NACİ GÜRAY (Devamla) — Oraya gele-
ceğim, efendim. 3 ncu fıkraya geçiyorum. Bir
işçi sigortalı olduğuna göre, sigorta, işçinin so-
nuna kadar tedavisini yapmak mecburiyetin-
dedir. 3 ncu fıkrası bunu uzatmaktadır. Nasıl
uzatmaktadır? «Şu kadar ki, tedaviye devam
edilirse, mâlûllük halinin önlenebileceği veya
önemli oranda azaltılabileceği, Kurum sağlık te-
sisleri sağlık kurulu raporu ile anlaşılırsa, bu sü-
re 18 aya kadar uzatılır.» denilmektedir. Meselâ,
hasta felçlidir. Bu felelin giderilmesi 18 ay için-
de mümkün olursa ne âlâ, mümkün olmazsa, 20
ay olursa kaldırır atar. Ama, bütün bunların di-
şında, 4 ncu fıkraya göre bir yardım yapar; o
yardım da sağlık yardımı değil, araç ve gereç
yardımıdır. Binaenaleyh, sigortalı olan bir şah-
sı yarım tedavi etmek suretiyle yahut tedavi eder
şeklinde görülme suretiyle kaldırıp atması hak
ve adalet kaidelerine uymaz. Mademki, bir derde
deva olmak istiyoruz, binaenaleyh, 2 - 3 - 4 ncu
fıkraları çıkaralım, yalnız 34 ncu maddenin 1 nei
fıkrası baki kalmalıdır. 1 nei fıkrası, hastalık hal-

lerinde yapılacak sağlık yardımları sigortalının
iyileşmesine kadar sürer» diyor. Yani, iyileşince-
ye kadar bakmalıdır. Bu bakımdan bendeniz Baş-
kanlığa bir takrir veriyorum. Kabulünü istirham
edeceğim.

BAŞKAN — Başka söz isteyen?. Buyurun
Turgut Bey.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Sayın Başkan,
muhterem arkadaşlar; ben de Naci Güray arka-
daşımınla aynı fikirdeyim. Bâzi hastalıklar var-
dır ki, bunların 6 ayda tedavi olması mümkün
değildir. Onun için bu altı aylık müddetin 12 aya,
18 aylık müddetin de 24 aya çıkartılmasını tek-
lif ediyorum. Bu hususta bir önergede yazıp ve-
receğim. Hürmetlerimle.

HALÛK NUR BÂKİ (Afyon Karahisar) —
Seninki daha güzel.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Balım.

ALİ İHSAN BALIM (Isparta) — Muhterem
arkadaşlar, sigortalının, hastalık halinde bakımı-
nı, hastalığın tamamen iyileşmesine kadar sürdür-
mek, tibben «gayrimümkünü» «mümkün» yap-
mak gibi bir şartı ileri sürmek olur. Malûmuâli-
niz her hastalık iyileşmez. Meselâ, iki taraflı bir
tüberküloz kabul edelim. Bugünkü tedavi ve ilâç-
larla tüberkülozun tamamen iyileşmesi müm-
kün olmasa da bâzi tüberkülozluların tibben
ömürleri uzuyor. Bu şahıs, 15 sene tüberküloz-
lu olarak tedaviye muhtaç ise, Sosyal Sigorta Ku-
rumu, bunu 15 sene hastanesinde tutacak mıdır?.
Eğer, böyle bir prensip kararını verirsek, çok kı-
sa bir zamanda hastanenin bu şekilde kronik has-
talarla dolduğu ve taze vakalarda derhal hasta ya-
tırılmıyacak ve zamanında tedavi imkânı
bulunamıyacak bir duruma geldiği görülür.
Yani, tedavi müesseseleri meşbu hale gelir. O
halde, muayyen bir hâd koyma mecburiyeti var-
dır. Ama, diyeceksiniz ki, bundan ötesi bu şahıs
sokakta mı kalsın?. Öyle bir insafsızlığın da yok-
tur. Ama, herhalde Devletin sağlık müesseseleri
de, sigortalıya vadedilen muayyen bir tedavi sü-
resinin geri kalan kısmında, eğer mâlûl olarak bir
muameleye tabi tutulmamış ise, elbette böyle bir
hastaya bakmakla mükelleftir. Yani, süresiz tedi-
viyi nazarı itibara alırsak, sigortanın tedavi ku-
rumları kısa zamanda meşbu hale gelecek ve on-
dan sonra hastalananlara yeni yeni imkânlar bul-
mak mümkün olmayacaktır. Bunu bilhassa arz
ederim.

BAŞKAN — Sayın Tekin, buyurun.

İBRAHİM TEKİN (Adana) — Söz istemedim, efendim.

BAŞKAN — Şu halde arkadaşımız isminizi yanlış yazmış.

Komisyon konuşacak mı efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Hükümet adına buyurun Sayın Soykan.

HÜKÜMET ADINA İŞÇİ SİGORTALARI GENEL MÜDÜRÜ ŞÜKRÜ SOYKAN — Efendim, bu maddede zikrolunan müddetler hakkında ileri sürülen mütalâalar üzerine, Sayın Dr. Ali İhsan Bahm, gayet yerinde bazı hususları beyan ettiler. Bu müddetler Kurum için birer merhale teşkil ediyor. Aşında, başında söylendiği gibi, hastalık hallerinde yapılan sağlık yardımları sigortalı iyileşinceye kadar sürer. Bu hükümler daima mevcuttur; arz ederim.

İlk merhale olarak küçük hastalıkları alıyoruz. Bunlar altı ay içinde tedavi edilecek hastalıklardır. Bu hastalıkları altı ayla tahdid ediyoruz. Bu müddet içinde esasen iyileşerek, şifa bularak yerlerine dönüyorlar. İkinci merhaleye geçmek, birinci merhale sonunda bir mâlûliyet halinin, yani bir sabit halin bulunmayışına bağlıdır. Eğer, hastalık 6 aylık devre sonuunda iyileşmezse; ki, 6 ay içinde behemahal tedavi edeceğiz, mâlûliyet halini bu 6 ay içinde tesbit edemiyoruz; kanunun hükmüne göre, 6 ayın sonunda eğer ikâti mâlûl olarak tesbit edilmişse, o kimse mâlûl olacaktır ve mâlûller arasında mütalâa edilecektir. Yok eğer, mâlûl olmamış, hastalığı devam ediyorsa, kendisinin mâlûliyetini önleyecek tedavileri yapmakla mülkellefiz ve hastalığın devamını da mâlûliyet addettiğimiz için her türlü hastalıkta tedaviye devam edeceğiz. 18 ayın sonunda tedavi kesilmiyor. 36 ncı maddeyi okuyacak olursak, bu gibi kimseler 18 ay sonunda her halükârda mâlûl sayılacaklardır. 18 ayı ikmal ettikten sonra, ya hastalığın devamı dolayısıyla muvakkat bir müddet mâlûl olacak veya bir ârıza kalması dolayısıyla devamlı mâlûl kalacak. Bu takdirde daimî mâlûldür diyoruz, gerek, muvakkat mâlûllerin, gerekse daimî mâlûllerin hastalık hallerindeki

hastalığının devamı da bunların içine giriyor, o hastalığın tedavisine devam edilecektir. Ancak, bu tedavi 33 ncü maddenin (A) ve (C) fıkraları hükümleri dairesinde yapılacaktır. Yani, bunlar için yatarak tedavi yapamıyoruz. Sağlık tesislerinin kifayetsizliği yüzünden yatarak tedavi yapamıyoruz. Sayın Dr. Ali İhsan Bahm'ın belirttiği gibi, bunlar artık devamlı ev hastalarıdır. Evlerde tedavileri gerekiyor. Bunlara, sağlık tesislerinde yatarak tedavi dışında her türlü tedavi yardımları yapılacaktır. Hümetlerimle.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Sual sormak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Bu maddenin son fıkrasında «Kurum, sigortalının iyileşmesine yarıyacak, yahut iş göremezliğini az çok gidermesi için gerekli görülecek protez araç ve gereçlerini, yukarıda yazılı sağlık yardımları süreleri ile bağlı olmaksızın sağlamak ve tesbit edilen süre ve şartlarla yenilemekle yükümlüdür.» deniyor.

Bu fıkra ile ilişkin olarak, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, «protez araç ve gereçleri» deyiminden önce ortopedi tedavisi kısmının da ilâve edilmesini istiyor. Sayın Hükümet temsilcisinden, bu isteği yerine getirmek yönünden, bunun bir gerçek ihtiyaç olup olmadığını kürsüden beyan etmesini ve bunun teşvil edilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN — Buyurun Soykan.

HÜKÜMET ADINA İŞÇİ SİGORTALARI GENEL MÜDÜRÜ ŞÜKRÜ SOYKAN — Efendim, eskiden hakikaten Kanunumuzun bu fıkrasında «ortopedi tedavisi ve protez araç ve gereçlerinin temini» kelimeleri mevcut idi. Tıbbi bakımdan ortopedi tedavisinin bu kısma dâhil olmayan tedavi zümresinden olduğu, bilâhara anlaşıldı. Kanundaki çeşitli hükümler, bu fıkralara ait yardımları çeşitli şekilde mütalâa ettiği için, ortopedi tedavisinin bu protez araç ve gereçleri arasında mütalâa edilmesinin birçok mahzurlarını görüyoruz. Tedavi hizmetini yapamaz olduk. Çünkü, bazı hükümlerde munhasıran tedaviye ait fıkraları atf yapılmış bulunuyor idi. Bu kanunda o atıflar mevcuttur. Tedavi hizmetlerini yapacağımız fıkralara atf yaptığımız zaman, bu fıkra içerisinde ortopedi tedavisini bulamadık. Ortopedi tedavisi olma-

yrıca o tedavi hizmeti de kaldı. Şimdi, biz bu yeni kanunda, tedavi hizmetleri arasında, ortopedi tedavi hizmetini de mütalâa ettiğimiz için, ancak, bunu (A) fıkrası içinde kabul ettik. (A) fıkrası içinde mütalâa edildiği için, atıflar (A) fıkrasında yapılmıştır. (A) fıkrası hükümlerine göre, o tedaviler sağlanacaktır. Bu bakımdan, «protez araç ve gereçleri» arasında ortopedi tedavisini bu kere kanuna koymadık. Diğer kısımda dâhildir, efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Efendim, 34 ncü maddeyi ya ben yanlış izah ettim, veyahut yanlış izah edildi. Ali İhsan Balım, hastalık hallerinde yapılacak sağlık yardımlarını hastalığın tedavisi mânasına anladı. Yapılacak sağlık yardımları, hastalığın tedavisi mânasına gelmez. 4 ncü fıkra, sonuna kadar devam edecek yardımlar nelerdir, onu yazıyor. Araç ve gereç, malzeme yardımı. Sağlık yardımları, birinci fıkradaki ilâç, doktor, vesaire yardımındır. Şimdi, birinci fıkraya göre, sağlık yardımı sonuna kadar devam eder, diyor. Bunu ikinci fıkra tahdid ediyor. «6 ay gecemez» diyor. (Mâlûliyet halinde, sesleri) Mâlûliyet hali üçüncü fıkrada. Bu yardımlar sigortalının Kurumca tedaviye alındığı tarihten itibaren 6 ay sürer. Bu bitimi, 4 ncü fıkrayı buna tatbik edemiyoruz. 3 ncü fıkra, mâlûliyet hallerini ele alıyor. «Şu kadar ki» diyor, «tedaviye devam edilirse mâlûllük halinin önlenilebileceği veya önemli oranda azaltılabileceği, Kurum sağlık tesisleri sağlık kurulu raporları ile anlaşılırsa, bu süre 18 aya kadar uzatılır.» 18 ay sonra, 18 ayı geçti mi, buna doktor yardımı olmayacak ve ilâç verilmeyecek. Bunların 4 ncü fıkra ile münasebeti yoktur. Bendenizin arz etmek istediğim husus şu; mademki, bir doktor ve ilâç yardımındır, tedavi oluncaya kadar yapılsın. Ama, tedavi edilir o şahsın son haddine gelen gayrikabili tedavisi üzerinde elbetteki kimse bir şey veremez, böyle kalır. Fakat, sağlık yardımları devam eder.

BAŞKAN — Sayın Baykam.

SUPHİ BAYKAM (İstanbul) — Arkadaşımızın fikrinde neden ısrar ettiğini, Sayın Hükümet adına yapılan açıklamadan sonra anlamak hakikaten çok güç oluyor. Burada, tedavi bir teminat altına alınmıştır. Altı ay için alın-

mış, 18 ay için alınmış veya kanunda diğer maddelerde belirtilen şekilde, devamlı iş göremezliği halinde veya muvakkat iş göremezliği hallerinde yapılacak tedavinin nasıl olacağı kaydedilmiştir. Şimdi, arkadaşım diyor ki, tedavinin sağlanması şu veya bu mânaya gelmez. Binaenaleyh, vâzih değildir. Biraz evvel, Ferda Güley'in sorduğu kısım da dâhil olmak üzere, hepsi rahatlıkla bunun içine girmektedir.

Biraz evvel kabul buyurduğunuz 33 ncü maddenin (A) fıkrasını okuyayım. Arkadaşım da tekrar lütfen okusun. «Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve lâboratuvar muayenelerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması,» Bunun dışında hiçbir şey kalmaz.

(C) maddesi de dâhildir. «Tedavisi süresince gerekli ilâç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması», deniyor.

Şimdi arkadaşımıza, yine biraz evvel atf yapılan 36 ncü maddeyi okuyorum. Yani, 6 ayda, 18 ayda iyileşmeyen hallerde ne olabilir? Bu kanuna göre, sürekli iş göremezlik geliri, mâlûllük veya yaşlılık aylığı almakta olanlar, mâlûllük kısmına ayrılacaklardır. Bu takdirde hastalıkları halinde bu kanunun 33 üncü maddesinin (A) ve (C) fıkralarında belirtilen ve tıbbın bütün tedavi imkânlarını içine alan yardımlardan yararlanırlar. Ancak, verilen ilâç bedellerinin yüzde 20 si ilgililer tarafından ödenir. Bu, zaten umumî bir hükümdür.

Şimdi arkadaşlarım, burada arkadaşımızın biraz evvel ileri sürdüğü fikirler içindeki endişelerin hiçbirine mahal kalmamaktadır.

Binaenaleyh, maddenin olduğu gibi kabulünü, bilhassa Hükümet adına yapılan açıklamadan sonra ıstırham ediyorum.

BAŞKAN — Buyurun Ali İhsan Balım.

ALİ İHSAN BALIM (İsparta) — Muhterem arkadaşlarım, biraz evvel Hükümet sözcüsünün de verdiği izahattan sonra Naci Bey arkadaşımızın endişelerinin zail olmuş bulunması gerekirdi. Çünkü, hastalık halinde sigortalıya yapılacak yardımlar, sadece bu 34 ncü maddede tahdid edilen hususlar değildir. 34 üncü madde, kanaatimce daha ziyade faal, devamlı hastane tedavisine ihtiyaç gösteren sigortalıları ilgilendirir. Gerçekten de devamlı hastane tedavisine muhtac

olan bir hastanın hastalığı, 6 veya 18 aylık süreler sonunda, artık ya iyi olmuştur veya bu hastalıktan dolayı mâlûl durumdadır. Hastalıktan dolayı mâlûl durumda ise, bu halde de sigortalıya yardım edileceğine dair kayıtlar aynı kanunun içerisinde vardır. Binaenaleyh, hastanın mutlaka süresiz olarak iyileşinceye kadar veya sonu alınıncaya kadar hastanede veya tedavi müessesesinde kalması diye bir prensibin vaz'edilmesi, kanaatimece gayet garip olacaktır. Bunun gerekçesini bir evvelki konuşmamda belirtmiştim. Bu bakımdan, sigortanın her halü kârda faal olarak hastanede yatırılması suretiyle, her türlü tedavi vasıtalarından yararlanarak, tedavisinin mümkün olduğu devrede tedavisinin yapılması ve gerekse artık hastanede yatırılarak tedavi edilmesinden bir netice alınmıyacağı ve binaenaleyh, hastanın mâlûl olduğu kararına varıldıktan sonraki devrede, mâlûl halindeki tedavisinde yapılacak sağlık yardımları, Kanunun muhtelif bölümlerinde gösterilmiştir, mündemiğdir. Binaenaleyh, temin edilmiştir, endişeyi mucip bir hal yoktur. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Tekin.

İBRAHİM TEKİN (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, 34 nci maddenin ikinci fıkrası, bir bakıma hastalığı devam eden kimsenin mâlûliyet için müracaatının başlangıcı gibi sayılır. O hastalığı devam ediyorsa, eğer mâlûliyeti gösteren emâreler varsa, o zaman mâlûliyetinin tesbitine gidilir. Bu mâlûliyet de 53 nci maddede hüküm altına alınmıştır. 53 nci maddenin ikinci fıkrası, «Çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş durumda sayılmıyanlardan 34 nci madde gereğince yapılan tedavi sonunda, kurum sağlık tesisleri sağlık kurullarınca düzenlenecek raporlarda çalışabilir durumda olmadığı belirtilen sigortalı, mâlûllük sigortası bakımından mâlûl sayılır.» diyor.

34 nci maddenin bu fıkrasına göre, hastalığı devam ederse ve mâlûllüğü de 53 nci maddenin ikinci fıkrasına göre tesbit edilirse, ondan sonra mâlûllük halinde 36 nci maddedeki yardımlardan istifade edeceklerdir ki, bununun izahına lüzum görmüyorum. Çünkü arkadaşlarım, Hükümet temsilcisi bunu izah ettiler, bilhassa 53 nci madde sariftir, onun için üzerinde ısrar edilmemesini rica edeceğim.

BAŞKAN — Sayın Haluk Nur Bâki.

HALUK NUR BÂKİ (Afyon Karahisar) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Naci Beyin bu madde üzerindeki açtığı tartışma sırasında bir teklif vardı, bu gözden kaçtı. Bendeniz de, işçilere zamanında bakmış birçok tecrübeli arkadaşlarımız gibi, bir hekim olarak arz ediyorum; Turgut Beyin teklifi üzerinde Hükümet Sözcüsü hiç durmadı o teklifin üzerinde durulmasında daha müspet bir anlayışa gelmiş olacağız. Yani, bu sürelerin bir miktar uzatılması gerekmektedir. Öyle, hastanelerin garçabuk dolacağı veya bir kapanma olacağı düşünülmemeli. Sonra, bunun birçok işçilerin sağlık durumlarını daha iyi bir şekilde kontrol altına alabilecek bir madde haline gelmesinde büyük bir vicdan huzuru da duymuş oluruz. Onun için, o noktayı nazarda, Hükümet temsilcisi bu müddetlerin bir miktar daha uzatılmasında bir mahzur olup olmadığını belirtsin. Mümkünse, hakikaten uzatılmasında fayda vardır. Meselâ, bacağı kırık bir işçi gelir ve bunun tedavisi aylarca sürer. Mâlûliyete girer mi, girmez mi; bu ikinci madde, buna inca edilebilecek mi, edilemeyecek mi? Bu birçok münakaşalara, birçok işçinin aleyhine olan üzücü noktalara sebeb olabilir. Mümkünse bu müddetin uzatılmasında fayda vardır; bunu gözden kaçırdık. O bakımdan Hükümet temsilcisinden izahat isterim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Soykan.

HÜKÜMET ADINA İŞÇİ SİGORTALARI GENEL MÜDÜRÜ ŞÜKRÜ SOYKAN — Efendim, bu müddetler niçin 6 - 18 ay seçildi de, 12 - 20 ay seçilmedi gibi bir tereddüt karşındayız. Müddetlerin seçilmesinde beynelmilel formlar esas alınmıştır. Yakında huzurunuza tasdik için takdim edilecek olan 102 sayılı Beynelmîle Sözleşmeye göre, bu müddetin 6 ay, birbuçuk sene olması icabetmektedir. Tedavinin âzami süresi 18 ay, yani 1,5 sene olması icabetmektedir. Avrupa Konseyinin halen müzakere etmekte olduğu bu metinde yine bu müddet 1,5 sene olarak kabul edilmiştir. Biz de buna imtisalen 1,5 seneyi kabul ettik. Her halükârda bunun üstünde müddetler koyduğumuz takdirde faydalı olur, zararlı olmaz. Ancak, Kurumun mali kudretinin tahammül edebileceği ölçülerin de üstüne çıkmak her halde yerinde olmayacaktır. Tedavi için diğer hükümler mevcud olduğuna göre, 18 ayın 20 aya çıkmasıyla elde olunacak iki ayın mühim bir fark

teşkil etmemesi lâzımgelir. Bunun dışında, mâlûliyet bakımından bâzı güçlükler zuhur edebilir, buyurdular. Demin okunan 53 nci maddenin 2 nci fıkrasına göre, tedavisi devam etmekte olan bir kimse muhakkak mâlûl sayılacaktır. Onun için, Mâlûliyet Tüzüğünde mevcut bâzı ârizalar aranmayacaktır. Ârizaların aranması birinci fıkraya hükmüdür. İkinci fıkraya hükmü, bir hastalığın devamı şeklinde mütealâa edilmiştir. Hastalık devam ettiği takdirde, o kimse hastalığın tedavisi tamamlanmaya kadar mâlûl sayılacaktır. Hümmetlerimle.

BAŞKAN — Değişiklik önermelerini okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Sosyal Sigorta kanunu tasarısının 34 nci maddesinin 2, 3, 4 nci fıkralarının tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

Elâzığ

Naci Güray

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF

BAKŞIK (İzmir) — Katılmıyor.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Nazara alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Bir önergem daha var, diğer önergemle birlikte geri alıyorum.

BAŞKAN — «Sosyal sigortalar kanun tasarısının 35 nci maddesinin» diye yazmışsınız Naci Bey, 34 demek mi istediniz?

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Tahririmi geri alıyorum, efendim.

BAŞKAN — Naci Güray arkadaşımızın önermeleri geriverilmiştir.

Sayın Başkanlığa

34 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki 6 ay müddetin 12 aya, 3 nci fıkradaki 18 ayın 24 aya çıkartılmasını ve maddenin bu şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Bolu

Turgut Çulha

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ŞEREF BAKŞIK (İzmir) — İştirak etmiyoruz, efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, nazara alınmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önerge vardır, okutuyorum.

4. — 2.7.1962 tarihli ve 58 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı (1/538)

Yüksek Başkanlığa

Bugünkü gelen kâğıtlar arasında bulunan Özel öğretim kurumları kanunu tasarısı Anayasa gereğince 2 yıl içinde çıkması gereken kanunlar arasında bulunmakla, bir an evvel kanunlaşmasını sağlamak maksadıyla havale edilmiş olduğu Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından 5 er üye almak suretiyle teşkil olunacak geçici bir komisyonla görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Afyonkarahisar

Halûk Nur Bâki

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oylama neticesini arz ediyorum:

Devlet Orman işletmelerince ve kereste fabrikalarında yapılmış olan harcamalara ait 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 ve 1959 yılları bilançolarıyla kâr ve zarar hesaplarının tasdikli hakkında kanun tasarısının oylanmasına (201) arkadaşımız katılmış, (188) kabul, (10) ret, (3) çekinse oy çıkmıştır. Aranılan nısap temin edilmediğinden tasarı tekrar oylarınıza sunulacaktır.

(A. P. sıralarından, «Ekseriyetin olmadığı tesbit edilmiştir.» sesleri)

BAŞKAN — Efendim, vaktin geçikmiş olması dolayısıyla, 17 Eylül 1963 Salı günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati: 18,05

Devlet Orman İşletmelerince ve Kereste Fabrikalarınca yapılmış olan harcamalara ait 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 ve 1959 yılları bilânçoları ile kâr ve zarar hesaplarının tasdiki hakkındaki kanun tasarisının ikinci oylamasına verilen oyların sonucu

(Yeter sayı yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 201
Kabul edenler : 188
Reddedenler : 10
Çekinserler : 3
Oya katılmıyanlar : 240
Açık üyelikler : 9

[Kabul edenler]

ADANA
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanoglu
Melih Kemal Küçük-
tepepınar
Cavit Oral
Ibrahim Tekin
AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Asım Yılmaz
AĞRI
Kerem Özcan
Rıza Polat
AMASYA
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Nihat Berkkan
Fuat Börekçi
Bülent Ecevit
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
Ahmet Üstün
ANTALYA
Etem Ağva
İhsan Ataöv
Ömer Eken
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su
ARTVIN
Nihat Ata

AYDIN
Orhan Apaydın
İlmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Reşat Özarda
İsmet Sezgin
BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Ahmet Aydın Bolak
Fennî İslimyeli
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırmımlı
Süreyya Koç
BİNGÖL
Halit Rıza Ünal
BOLU
Ahmet Çakmak
BURDUR
Mehmet Özbek
BURSA
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
Cevdet Perin
Baha Cemal Zağra
ÇANAKKALE
Burhan Arat
Şefik İnan
ÇANKIRI
Rahmi İnceler
Şaban Keskin
ÇORUM
Nuri Ahıskalıoğlu
İhsan Tomuş
DENİZLİ
Remzi Şenel

Atıf Şohoğlu
DIYARBAKIR
Alp Doğan Şen
EDİRNE
Talât Asal
ELAZIĞ
Naci Güray
Hürrem Müftügil
ERZİNCAN
Hüsametdin Atabeyli
ERZURUM
Nihat Diler
Cevat Dursunoğlu
Şerafettin Konuray
ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalelar
Celâlettin Uzer
GAZİANTEP
Muzaffer Canbolat
Kudret Mavitan
Mithat San
GİRESUN
Nizamettin Erkmek
GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu
HATAY
Ahmet Sırrı Hocoğlu
Şekip İnal
Sâki Zorlu
İÇEL
Mehmet Ali Arslan
Yahya Dermancı
Sadık Kutlay
İhsan Önal

İSPARTA
Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç
Mustafa Güleügil
İSTANBUL
Suphi Baykam
Ratip Tahir Burak
Ömer Zekâi Dorman
Fahrettin Kerim Gökay
Ali Coşkun Kırcı
Vahyi Özarar
Selim Sarper
Sabri Vardarlı
İZMİR
Şükrü Akkan
Ali Naili Erdem
Nihat Kürşat
Şinasi Osma
Kadri Özek
Lebit Yurdoğlu
KARS
Necmettin Akan
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
KAYSERİ
Mehmet Göker
Mehmet Sağlam
Bahri Yazır

KIRKLARELİ
Abdurrahman Altuğ
Mehmet Alâeddin Eriş
KOCAELİ
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
KONYA
Selçuk Aytan
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Ömer Kart
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal
Vefa Tanır
Sait Sina Yücesoy
MALATYA
H. Avni Akşit
Ahmet Fırat
MANİSA
Nusret Köklü
Hilmi Okçu
Nahit Yenişehirlioğlu
MARAŞ
Kemal Bağcıoğlu
Kemalî Bayazıt
Enver Kaplan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneştan
Talât Oğuz
MUĞLA
Cevdet Oskay
MUŞ
Sait Mutlu
Sami Öztürk
NEVŞEHİR
Halit Fikret Aka
ORDU
Refet Aksoy
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner
SAKARYA
Burhan Akdağ
Nuri Bayar
SAMSUN
Nurettin Ceritoğlu

Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Hâmit Kiper
SIİRT
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen
SINOP
Mahmut Alicanoğlu
SİVAS
Adil Altay
Rahmi Çeltikli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Cevad Odyakmaz
Reşat Turhan
TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
TOKAT
H. Ali Dizman
Mehmet Kazova
TRABZON
Selâhattin Güven
Nazmi Ökten
Ahmet Şener
Kâmuran Ural

TUNCELİ
Fethi Ülkü
URFA
Osman Ağan
Atalay Akan
Bekir Sami Karahanlı
Sabri Kılıç
Celâl Öncel
UŞAK
Ali Rıza Akbıykoğlu
İbrahim Bulanalp
Ahmet Tahtakılıç
VAN
İhsan Bedirhanoglu
Şükrü Kösereisoglu
YOZGAT
İsmet Kapısız
Mustafa Kepir
ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Suphi Konak
Mehmet Ali Pesti i
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR
Şevki Güler
ARTVİN
Sabit Osman Avcı
BOLU
Turgut Çulha

ÇORUM
Muzaffer DüNDAR
DENİZLİ
Mehmet Çobanoğlu
İÇEL
Mazhar Arıkan

İZMİR
Mehmet Ali Aytas
KONYA
İrfan Baran
MUĞLA
Adnan Akarca
TRABZON
Ali Rıza Uzuner

[Çekinserler]

ADİYAMAN
Mehmet Özbay

HATAY
Bahri Bahadır .

KIRŞEHİR
Ahmet Bilgin

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu

Kemal Sarıbrahimoğlu
Ahmet Savrun
Ahmet Topaloğlu
ADİYAMAN
Arif Atalay

Mahmut Deniz
Ali Turanlı (İ.)
AFYON KARAHİSAR
Veli Başaran (İ.)
Hasan Dinçer (B.)

Mehmet Turgut
Şükrü Yüzbaşıoğlu
AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA

Reşat Arpacıoğlu
Mustafa Kemal Karan

ANKARA

Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Raif Aybar (B.)
Osman Bölükbaşı
Mustafa Kemal Erko-
van

Muhlis Ete
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu

İhsan Köknel
Mehdi Mihçioğlu
İlyas Seçkin (B.)
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yörük
(B.)

ANTALYA

Hasan Fehmi Boztepe

ARTVİN

Saffet Eminagaoglu

AYDIN

Mustafa Şükrü Koç
Nedim Müren

BALIKESİR

Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu

Gökhan Evliyaoğlu

Mehmet Tiritioğlu

Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay

Orhan Tuğrul

BİNGÖL

M. Sıddık Aydar

BITLİS

Nafiz Giray

Müştak Okumuş (İ.)

BOLU

Zeki Baltacıoğlu

Kemal Demir

Kâmil İnal (İ.)

Fuat Ümit

BURDUR

Fethi Çelikkbaş (B.)

Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın

İbrahim Öktem (B.)

Ekrem Paksoy

Mustafa Tayyar

Ahmet Türkel

Ziya Uğur

İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay

Süreyya Endik

Refet Sezgin

ÇANKIRI

Kâzım Arar

Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Abdurrahman Güler

Hilmi İncesulu

Faruk Küreli (İ.)

Necmi Ökten (B.)

DENİZLİ

Sinan Bosna

İsmail Ertan

İbrahim Kocatürk

Hüdaî Oral

DİYARBAKIR

Adnan Aral

Şehmus Arslan

Yusuf Azizoglu (B.)

Hilmi Güldoğan

Recai İskenderoğlu

Vefik Piriçcioğlu (B.)

EDİRNE

Süleyman Bilgen

İlhami Ertem

Fahir Giritlioğlu

Nazmi Özoğul

ELAZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu (B.)

Ömer Faruk Sanaç

Kemal Satır

ERZİNCAN

Zeynel Gündoğdu

Sadık Perinçek

Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça (İ.)

Turhan Bilgin

Gıyasettin Karaca

Adnan Şenyurt

Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Ertuğrul Gazi Sakarya

Seyfi Öztürk

Aziz Zeytinoglu

GAZİANTEP

Osman Orhan Bilen

Ali İhsan Göğüş

Hüseyin İncioğlu

Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu

Mustafa Kemal Çilesiz

İbrahim Etem Kılıçoğlu

(İ.)

Ali Köymen

Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Necmeddin Küçükker

Nureddin Özdemir

S. bahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu

Abdullah Cilli

İÇEL

Burhan Bozdoğan

Celâl Kılıç

İSTANBUL

İbrahim Abak

Ziya Altınoglu (İ.)

Cihad Baban

Mahmut Rıza Bertan

Ferruh Bozbeyleli

(Bşk. V.)

Nurettin Bulak

Tahsin Demiray

Saadet Evren

Orhan Eyüboğlu

Muhiddin Güven

Hilmi Oben

Ahmet Oğuz (B.)

Oğuz Oran (İ.)

Şahabettin Orhon

Naci Öktem

İlhami Sancar (B.)

İsmail Hakkı Tekinel

Hüsamettin Tiyaşan

Reşit Ülker

Abdurrahman Yazgan

Malik Yolaç

Zeki Zeren (İ.)

İZMİR

Osman Sabri Adal

Şeref Baksık

Muzaffer Döşemeci

Arif Ertunga

Ragıp Gümüşpala (İ.)

İhsan Gürsan (İ.)

Ziya Hanhan

Saim Kaygan

Necip Mirkelâmoğlu

Mustafa Uyar

KARS

Lâtif Aküzüm (İ.)

Rıza Yalçın

KASTAMONU

Avni Doğan

Fethi Doğançay

İhsan Şeref Dura (B.)

Sabri Keskin

Osman Zeki Oktay

Ali Özdikmenli

İsmail Hakkı Yılanlı-
oğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras

Turhan Feyzioğlu (B.)

Hüsamettin Gümüşpala

Vedat Âli Özkan

Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Fikret Filiz

Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir

Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu (İ.)

Süreyya Sofuoğlu (İ.)

KONYA

Kemal Ataman

Kadirean Kafır (İ.)

Mekki Keskin (Bşk. V.)

Fakih Özfakih (İ.)

Fakih Özlen

Faruk Sükan (İ.)

Cahit Yılmaz (İ.)

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay (İ.)
Ali Erbek
Mehmet Kesen (İ.)
Rauf Kıray
Sezai Sarpaşar
Sadrettin Tosbi

MALATYA

Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya (İ.)
İsmet İnönü (Başbakan)
Halit Ziya Özkan

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar (İ.)
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Yakup Kadri Karaosmanoğlu
Hurrem Kubat
Yakup Yakut

MARAŞ

Hasan Fehmi Evliya
Ali Hüdayioğlu
Adnan Karaküçük

MUĞLA

Hilmi Baydur
Turan Şahin
İlhan Tekinalp
NEVŞEHİR
Ramazan Demirsoy
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Asım Eren
Haydar Özalp
Ruhi Soyer
Öğuzdemir Tüzün

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu (İ.)
Ata Bodur
Orhan Naim Hazinedar (İ.)
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RİZE

Fuad Sirmen (Başkan)
Cevat Yalçın (İ.)
SAKARYA
Ekrem Alican (B.)

Muslihittin Gürer

Hami Tezkan (İ.)
Yusuf Ulusoy
SAMSUN

Ali Fuat Alışan
Mehmet Başaran
Fevzi Ceylân
Fevzi Geveci
İlyas Kılıç
Hüseyin Özalp (İ. Ü.)
Osman Şahinoğlu

SİRT

Cevad Aydın (İ.)
Adil Yaşa

SİNOP

Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Haşim Tari

SİVAS

Sabati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Güner Sarısözen
Tahsin Türkay
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Fethi Mahramlı

Orhan Öztrak (B.)

TOKAT

Sabahattin Baybura
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder
Bekir Seyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Kemal Badıllı
Kadri Eroğan

VAN

Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Turgut Nizamoglu
Celâl Sungur (İ. Ü.)
Veli Uyar

ZONGULDAK

Feyzi Fırat (İ.)
Ramiz Karakaşoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	1
Kocaeli	1	Yekûn	9

MİLLET MECLİSİ ANAYASA KOMİSYONU MÜTALÂASI

Anayasa Komisyonunu mütalâası

26 . 8 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuz, 23 Ağustos 1863 günkü birleşiminde, Yüksek makamlarının 21 Ağustos 1963 tarihli ve 6452 sayılı yazısını, Hükümet adına Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanının huzurunda inceliyerek, aşağıdaki hususları kararlaştırmıştır :

1. Anayasanın 7 nci geçici maddesi, «Bu Anayasa ile kabul edilmiş olan yeni organ, kurum ve kurulların kuruluş ve işleyişleriyle ilgili kanunlar Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısından başlayarak altı ay içinde çıkarılır.» demektedir.

Bu kanunlar, Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Görevleri hakkındaki 22 Nisan 1962 tarihli ve 44 sayılı Kanunla, 22 Nisan 1962 tarihli ve 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanunu olup Anayasanın bu emri zamanında yerine getirilmiştir.

2. Anayasanın aynı maddesinde, ayrıca, «Bu Anayasa ile konulması emredilen kanunlar da Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısından başlayarak -en geç iki yıl içinde çıkarılır.» denmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısı 25 Ekim 1961 günü yapıldığına göre, bu süre 25 Ekim 1963 günü tamamlanmaktadır; şöyle ki en geç 25 Ekim 1963 günü bu kanunlar yasama meclislerinde kesinleşip yayınlanmak üzere Millet Meclisi Başkanlığınca Cumhurbaşkanlığına takdim edilmek gerekir.

3. Komisyonumuz, evvelâ, hangi kanunların yukardaki 2 nci paragrafın kapsamına girdiğini tesbit etmek lüzumunu hissetmiştir.

a) Komisyonumuz, Anayasada her hangi bir konunun kanunla düzenleneceğine dair hüküm bulunan her şıkta bir kanunun yeniden çıkarılmasına lüzum olmadığını kararlaştırmıştır. Gerçekten; Anayasa bir konunun kanunla düzenlenmesini emretmiş olup da, böyle bir kanun esasen mevcutsa kaideten yeni bir kanun yapılmasına ihtiyaç olmayacağı tabiidir.

b) Ancak, Anayasanın bir konunun kanunla düzenlenmesini emrettiği hallerde mer'i kanun mevcut değilse, o zaman 25 Ekim 1963 e kadar bir kanun çıkarılması gerekecektir.

c) Bundan başka, eğer Anayasanın bir kanunla düzenlenmesini emrettiği bir konuda mer'i kanun mevcud olup da, bu kanun Anayasaya aykırı hükümler ihtiva ediyorsa, Anayasaya aykırı bu hükümlerin de bir kanunla 25 Ekim e kadar değiştirilmesi gerekecektir.

d) Bununla beraber, Anayasanın bir konuda sadece esasları vaz'etmek ve bu hususların hukuk düzenine ithalini bir kanunun çıkarılmasına bırakmakla iktifa etmediği yani her hangi bir konuda hukuk düzeninde doğrudan doğruya hüküm ifade eden kurallar sevk ettiği hallerde, bu kurallar, Anayasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, daha önce mevcut kanunlarda yer alan aykırı hükümleri, kendiliğinden ortadan kaldırmış olurlar; veyahut bu kurallara aykırı hüküm kanunlarda mevcud olmayıp da bu kurallar yepyeni esaslar getirmişlerse bu esaslar ayrıca bir kanun çıkarılmasına lüzum olmaksızın hukuk düzeninde hüküm ifade ederler. Böyle olunca, bu gibi hallerde Anayasanın 7 nci geçici maddesine göre 25 Ekim 1963 e kadar ayrıca bir kanun çıkarılmasına lüzum yoktur.

4. Komisyonumuz, ayrıca, Anayasanın bir konunun kanunla düzenleneceğinden bahsettiği hallerde, behemehal ayrı ve müstakil bir kanunun çıkarılmasına lüzum olmadığını ve eğer yukardaki esaslar dairesinde, her hangi bir kanunda o konuyu düzenlemiş kanun hükümleri mevcutsa, Anayasanın emrinin yerine gelmiş olacağını tesbit eylemiştir.

5. Komisyonumuz, yukardaki esaslar dairesinde Anayasa hükümlerini ve mer'i kanunları gözden geçirmek suretiyle, aşağıdaki konularda 25 Ekim 1963 e kadar kanun çıkarılması gerektiği kanaatine ulaşmıştır.

a) *Millî Sarayların yürütme organına bağlanması konusunda Kanun :*

Anayasanın 5 ve 6 nci maddelerinde yer alan fonksiyonlar (kuvvetler) ayrılığı ilkesi gereğince çıkarılması gereken bu kanunla ilgili olarak bir tasarı (Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonundadır, daha sonra Plân Komisyonuna gidecektir.) Daha önce yapılmış kanun tekliflerinin tevhidden komisyonumuzca tesbit edilmiş olan bir metin de Türkiye Büyük Millet Meclisi Teşkilât Kanunu içerisine ithal edilmiş olarak Millet Meclisi Plân Komisyonunda bulunmaktadır.

b) *Cumhurbaşkanlığı bütçesinin yasama meclisleri idareci üyelerince hazırlanmasına dair mevcut hükümleri değiştiren Kanun :*

Anayasanın 5, 6 ve 126 nci maddeleri gereğince çıkarılması gereken bu kanun konusunda bir kanun teklifi Millet Meclisi gündeminin iki defa görüşülecek işler kısmının birinci görüşmesi yapılacak işlerin 60 nci maddesinde yer almaktadır.

c) *Özel Okullar Kanunu :*

Anayasanın 21 nci maddesi gereğince çıkartılması gereken bu kanun üzerinde Başbakanlıkta çalışmalar devam etmektedir.

d) *Basında düzeltme ve cevap hakkına dair Kanun :*

Anayasanın 27 nci maddesi gereğince çıkartılması gereken bu kanun Başbakanlıkta bulunmaktadır.

e) *Cemiyetler Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılması hakkında Kanun :*

Anayasanın 29 ncu maddesi gereğince çıkarılması gereken bu kanun için Bursa Milletvekili İbrahim Öktem ile arkadaşlarının bir kanun teklifi Millet Meclisi Geçici Komisyonunda bulunmakta olup teklifin bu Komisyona havalesinden beri kırkbeş gün geçmiş bulunmaktadır.

f) *Anayasanın 30 ncu maddesine aykırı olarak tutuklanan veya yakalananların zararlarının tazmini hakkında Kanun :*

Anayasanın 30 ncu maddesinin son fıkrası gereğince çıkarılması gereken bu kanun Adalet Bakanlığınca hazırlanmıştır.

g) *İşçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkına dair Kanun :*

Anayasanın 46 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince çıkarılması gereken bu kanun Başbakanlıkta hazırlanmaktadır.

h) *Vatandaşlık Kanunu :*

Anayasanın 54 ncu maddesi gereğince çıkarılması gereken bu kanun halen Millet Meclisi gündeminin iki defa görüşülecek işler kısmının birinci görüşülmesi yapılacak işlerin 22 nci maddesinde bulunmaktadır.

i) *Siyasi Partiler Kanunu :*

Anayasanın 56 ve 57 nci maddeleri gereğince çıkarılması gereken bu kanun halen İşleri Bakanlığında hazırlanmaktadır. Ayrıca, Adana Milletvekili Kasım Gülek'in bu konudaki bir teklifi Millet Meclisi İşleri Komisyonundadır; daha sonra Adalet ve Anayasa komisyonlarına gidecektir.

j) *Devlet Radyo ve Televizyon İdaresi Kanunu:*

Anayasanın 121 nci maddesi gereğince çıkarılması gereken bu kanuna dair bir tasarı halen Millet Meclisi İçişleri Komisyonundadır; daha sonra, Adalet, Ulaştırma, Millî Savunma, Millî Eğitim, Basın - Yayın ve Turizm, Anayasa ve Plân Komisyonlarına da gidecektir. Son defa, bu tasarrının bir Geçici Komisyona havalesi kararlaştırılmıştır.

k) *Sayıştay Kanunu :*

Anayasanın 127 nci maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları gereğince çıkarılması gereken bu kanun hakkındaki tasarı Millet Meclisi Sayıştay Komisyonundadır; daha sonra Maliye ve Plân komisyonlarına da gidecektir.

l) *Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi hakkında Kanun :*

Anayasanın 5 ve 6 nci maddeleriyle 127 nci maddesinin 3 nü fıkrası gereğince çıkarılması gereken bu kanunla ilgili olarak bir teklif Millet Meclisi gündeminin iki defa görüşülecek işler kısmının birinci görüşmesi yapılacak işlerin 51 nci maddesinde yer almaktadır.

m) *Askerî mahkemeler ve askeri disiplin mahkemeleri Kanunu:*

Anayasanın 138 nci maddesi gereğince çıkarılması gereken bu kanun Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanmaktadır.

6. Komisyonumuz, Anayasanın 37 ve 38 nci maddeleri gereğince çıkacak kanunların Anayasanın 7 nci geçici maddesi kapsamına girmediği sonucuna ulaşmıştır.

Gerçekten, mevcut kanunlarda Anayasanın 38 nci maddesinin 1 nci fıkrasına ve 114 nü maddesinin 1 nci fıkrasına aykırı olarak yer alan hükümler, Anayasanın ayrıca bir kanunla düzenlenmesine lüzum olmıyan ve doğrudan doğruya hüküm ifade eden bu fıkralarıyla yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır.

Anayasanın 38 nci maddesinin 2 nci fıkrasına aykırı olan 11 Haziran 1945 tarihli ve 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun 21 nci maddesi de Anayasa Mahkemesinin 16 Mayıs 1963 tarihli ve 11404 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 18 Mart 1963 tarihli ve Esas No. 1963/10, Karar No. 1963/61 sayılı Kararıyla iptal edilmekle yürürlükten kalkmış olup, Anayasanın 38 nci maddesinin 2 nci fıkrası çiftçiyi topraklandırmak amacıyla kamulaştırılacak toprak bedellerinin taksite bağlanmasını yasama organının takdirine terk ettiğinden, bu konuda çıkacak kanunlar ile Anayasanın 37 nci maddesine göre çıkarılması yasama organının takdirine bırakılan kanunlar, Anayasanın 7 nci geçici maddesinin kapsamına girmemektedir.

7. Komisyonumuz, Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı görev ve yetkileri hakkında Başbakanlığa takdim edildiği öğrenilen kanun tasarisinin de Anayasanın 7 nci geçici maddesi kapsamına girmediği kanaatine ulaşmış bulunmaktadır.

Gerçekten, Anayasanın 110 nü maddesinin 4 nü fıkrası, Genelkurmay Başkanının görev ve yetkilerinin kanunla düzenleneceğini belirtmiş olmakla beraber, bu konuda halen 30 Mayıs 1949 tarihli ve 5398 sayılı Kanun mevcut bulunmaktadır. Yukarıda izah edildiği veçhile, Genelkurmay Başkanının görev ve yetkilerini müstakil bir kanunda belirtmek Anayasa bakımından bir zaruret teşkil etmez; bu görev ve yetkilerin kanun vasfını taşıyan her hangi bir hukukî vesikada yer alması kâfidir.

Anayasanın 110 nü maddesi, Genelkurmay Başkanlığı konusunda yeni olarak sadece bir tek hüküm getirmiştir. Bu hüküm, Genelkurmay Başkanının görev ve yetkilerinden dolayı Başbakana karşı sorumlu olduğu hükmüdür.

Ancak, bu hüküm, Anayasanın söz konusu maddesinde düzenlenmesi ayrıca kanuna bırakılmış kaidelerden olmayıp, doğrudan doğruya hüküm ifade eder; ve halen de tatbik edilmektedir.

Bu hükmün, Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanlığından ayrılarak Başbakanlığa bağlanmasını da gerektirmez. Çünkü, diğer bâzı Batılı demokratik memleketlerde görüldüğü gibi, bu hükümden maksat, diğer Bakanlık dairelerinin idari başlarından farklı ve fazla olarak, Genelkurmay Başkanına, görüş ve kanaatlerini doğrudan doğruya Başbakana bildirmek ve ondan doğrudan doğruya emir telâkki edebilmek yetkisini tanımaktadır. Genelkurmay Başkanı, bu yetkiye, Genelkurmay Başkanlığı bir Devlet dairesi olarak Millî Savunma Bakanlığına bağlı olduğu zaman dahi sahibolabilir ve nitekim, pek çok Batılı demokratik memleketlerde de durum böyledir. Bu durumda, Anayasanın 110 ncu maddesi, Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanlığından ayrılmasını gerektirmekte olmayıp, Genelkurmay Başkanına sadece yukarıda söz konusu yetkiyi tanımaktadır. Bu yetkinin tanınması ve kullanılması için de Anayasanın mezkûr hükmü kâfidir.

8. Gereğinin ifası için Yüksek Başkanlığa sunulur.

Anayasa Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Tekirdağ	İstanbul	Maras	Afyon Karahisar
H. Mumcuoğlu	C. Karca	K. Bağcıoğlu	H. N. Bâki
Kastamonu	Malatya	Samsun	Urfa
A. Özdikmenli	A. Akşit	B. Cömert	A. Akan
		(İmzada bulunamadı.)	(İmzada bulunamadı.)

CUMHURİYET SENATOSU ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU MÜTALÂASI

3 . 9 . 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın geçici 7 nci maddesinde bahis konusu olup en geç iki yıl içerisinde çıkarılması gereken kanunlar hakkında Anayasa ve Adalet Komisyonu tarafından mütalâaten hazırlanan ve Genel Kurulun 2 Eylül 1963 tarihli 103 ncu Birleşiminde okunan rapor sureti ilişik olarak gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Saygılarımla.

Suad Hayri Ürgüplü Y.
İhsan Hamit Tigril
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

29 . 8 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığının 2650 sayı ve 23 Ağustos 1963 tarihli olup Anayasanın geçici 7 nci maddesine göre T. B. M. Meclisinin ilk toplantısından başlayarak en geç iki yıl içinde çıkarılması lâzımgelen kanunlardan henüz çıkarılmamış kanun bulunup bulunmadığı ve varsa bunların hangileri olduğunun Komisyonumuzca tezekkür edilerek bir rapor halinde bir hafta içinde Başkanlığa bildirilmesi isteğini muhtevi yazısı üzerine Komisyonumuz 27 Ağustos 1963 Salı ve 29 Ağustos 1963 Perşembe günü toplanarak konuyu tezekkür etti.

Anayasanın geçici 7 nci maddesindeki (Bu Anayasa ile konulması emredilen diğer kanunlar da en geç iki yıl içinde çıkarılır) şeklindeki hükmünün âmir bir hüküm olduğuna karar verdi. Vardığı bu prensip dairesinde Anayasayı baştanbaşa taradı Bâzı maddelerde ve bilhassa temel haklar kısmında (kanunla düzenlenebilir), ve diğer birçok yerlerde ise (kanunla düzenlenir) tâbirlerinin kullanıldığını gördü. Türkçemizde muzari sigasının emir dahi ifade ettiğini düşünerek bu tâbirin kullanıldığı maddelerde geçen kanunla düzenlenir tâbirinin emir ifade ettiği neticesine vararak aşağıda listesi yazılı kanunların iki sene içerisinde çıkarılması iktiza eden kanunlar olduğu neticesine vardı.

1. Millî Sarayların idaresinin yürütme organına bağlanması hakkında Kanun. (Anayasanın 5 nci ve 6 nci maddeleri delâleti)

2. Özel okulların bağlı olacağı esasları tesbit edecek Kanun (Anayasanın 21 nci maddesinin 3 ncü fıkrası)

3. Gazete ve dergilerin çıkarılması, yayımı, malî kaynakları ve gazetecilik meslekî ile ilgili şartları düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 23 ncü maddesinin 2 nci fıkrası)

4. Basın dışı haberleşme araçlarından faydalanma hakkını düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 26 nci maddesi)

5. Düzeltme ve cevap hakkını düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 27 nci maddesinin 1 nci fıkrası)

6. Anayasanın tâyin ettiği esaslar dışında işleme tabi tutulan tutuklulara verilecek tazminat hakkında Kanun. (Anayasanın 30 ncü maddesinin son fıkrası)

7. Vatandaşlık ödevi niteliği alan bedel ve fikir çalışmalarını düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 42 nci maddesinin son fıkrası)

8. Ücretli hafta ve bayram tatili ve ücretli yıllık izin hakkını düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 44 ncü maddesi)

9. İşçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin sendika kurma hakkını düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 46 nci maddesinin 2 nci fıkrası)

10. Vatandaşlık Kanunu, (Anayasanın 54 ncü maddesinin 2 nci fıkrası)

11. Siyasi Partiler Kanunu. (Anayasanın 57 nci maddesinin 3 ncü fıkrası)

12. Kamu hizmeti görevlilerinin mal bildirimi hakkında Kanun. (Anayasanın 59 ncü maddesi)

13. Genelkurmay Başkanının görev ve yetkilerini düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 110 ncü maddesinin 4 ncü fıkrası)

14. İdarenin kuruluş ve görevleri hakkında Kanun. (Anayasanın 112 nci maddesinin 2 nci fıkrası)

15. Mahallî idarelerin kuruluşları, kendi aralarında birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgilerini düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 116 nci maddesinin 4 ncü fıkrası).

16. Memurlar ve personel Kanunu, (Anayasanın 117 nci maddesi)

17. Radyo ve televizyon istasyonlarının özerk kamu tüzel kişiliği halinde idaresini düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 121 nci maddesinin 1 nci fıkrası)

18. Olağanüstü hallerde vatandaşlar için konulabilecek para, mal ve çalışma hükümleri ile bu hallerin ilânını, yürütülmesi ve kaldırılması ile ilgili usuller hakkında Kanun. (Anayasanın 122 nci maddesi)

19. Sıkıyönetim veya genel savaş halinde hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemleri nasıl yürütüleceği ve hürriyetlerin nasıl kayıtlanacağı veya durdurulacağını düzenleyecek Kanun. (Anayasanın 124 ncü maddesinin son fıkrası)

20. Genel ve katma bütçelerin nasıl yapılacağı ve uygulanacağı hakkında Kanun. (Anayasanın 126 nci maddesinin 3 ncü fıkrası)

21. Sayıştay Kanunu. (Anayasanın 127 nci maddesinin 2 nci fıkrası)

22. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin denetlenmesi hakkında Kanun. (Anayasanın 127 nci maddesinin 3 ncü fıkrası)

23. Hâkimler Kanunu. (Anayasanın 134 nci maddesi)
24. Küçüklerin yargılanması usulü Kanunu. (Anayasanın 135 nci maddesinin 3 nci fıkrası)
25. Saveılar Kanunu. (Anayasanın 137 nci maddesi)
26. Askerî Yargı Kanunu. (Anayasanın 138 nci maddesi)
27. Yargıtay Kanunu. (Anayasanın 139 ncu maddesinin son fıkrası)
28. Danıştay Kanunu. (Anayasanın 140 nci maddesinin son fıkrası)
29. Askerî Yargıtay Kanunu. (Anayasanın 141 nci maddesinin son fıkrası)
30. Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu. (Anayasanın 142 nci maddesinin 2 nci fıkrası)

Şimdiye kadar yapılmış olan kanunların ve (kanunla düzenlenebilir) şeklinde iktidari fiil kullanılmış olan madde ve fıkralardaki kanunların yukarıda yazılı listeden hariç tutulduğu Yüksek Başkanlığa mütalâaten arz olunur.

Başkan Bursa <i>Ş. Kayalar</i>	Bu Raporda Sözcü Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>E. Çağa</i>	Bu Raporda Kâtip İzmir Ö. L. Bozcalı İmzada bulunamadı	Tabii Üye <i>S. Karaman</i>
Tabii Üye <i>S. Özgür</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Â. Artus</i>	Aydın <i>F. Turhangil</i>	Uşak <i>K. Coşkunoğlu</i>
	Kastamonu A. N. Tuna İmzada bulunamadı		

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

YÜZ OTUZYEDİNCİ BİRLEŞİM

13 . 9 . 1963 Cuma

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Devlet Orman İşletmelerince ve kereste fabrikalarınca yapılmış olan harcamalara ait 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 ve 1959 yılları bilâncoları ile kâr ve zarar hesaplarının tasdiki hakkında kanun tasarısı (3/88, 3/93, 3/97, 3/110, 3/124, 3/166, 3/340) (S. Sayısı : 367)

B - İKİNCİ DEFA OYA KONACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Doğu - Anadolu'da çiftçi ailelerine, kuraklık sebebiyle kredili olarak verilen buğdayın bedelinin alınmaması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/515)

2. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir Soğuk Hava Deposu inşaatının ne sebeple durdurulduğuna dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/519)

3. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir Basma Fabrikası Anonim Şirketinin ne sebeple feshedildiğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/520)

4. — Kastamonu Milletvekili Osman Zeki Oktay'ın, Kastamonu'da inşasına başlanıp sonradan durdurulan soğuk hava deposunun ikliminden vazgeçildiğinin doğru olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/525)

5. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gazipaşa ovasındaki akarsuların ıslahı ile ovanın sulanması konusunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/584)

6. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Gümüşhacıköy ve Göynücek ceza evlerinin ıslahı veya yeniden inşası hakkında ne düşünüldüğüne dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/589)

7. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, Batı - Trakya'da, halen faaliyette kaç Türk ilkokulu, ortaokulu ve lisesi bulunduğu ve bu okulların öğretim ve öğretmen durumlarına dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/591)

8. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Kastamonu ilinin evvelce ilçesi olan ve sonradan köy haline getirilen Abana'nın, yeniden ilçe haline getirilmesinin düşünüldüğüne dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/593)

9. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Kastamonu ilinin sahil ilçelerinde fındık yetiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair, Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/594)

10. — Giresun Milletvekili Mustafa Kemal Çilesiz'in, Karayolları tarafından istimlak edilen ve bedeli ödenen Giresun'un Piraziz PTT binasının yeniden yapılmaması sebebine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/598)

11. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın Dinamit ve trol ile balık avlamanın önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/601)

12. — Edirne Milletvekili İhhami Ertem'in, Dış memleketlerde tahsilde bulunan öğrencilere ödenen döviz miktarının neye göre tesbit olduğuna dair Maliye ve Millî Eğitim Bakanlarından sözlü sorusu (6/603)

13. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, tren ücretlerinde yapılan indirimlerin öğretmen ve öğrencilere neden tatbik edilmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/607)

14. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Devlet Su İşleri tarafından çiftçilerden alınan su ücretlerinin geçici veya devamlı olarak alınmaması hakkında ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/608)

15. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, ithal edilen traktör, motor ve aletlerinin çiftçilere ucuz satılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/609)

16. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Ziraî Donatım Kurumu tarafından ithal ve monte edilen traktörlerin çiftçilere geç verilmesi sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/610)

17. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Elmalı - Fethiye yolunun geçide açılması ve Elmalı Karagöl'ünün kurutulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/611)

18. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Devlet Hastanesinin, son beş yıl içinde, kaç defa teftiş edildiğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/613)

19. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioglu'nun, Ankara'da inşa edilecek olan Gülhane Askerî Tıp Akademisi binasının durumuna dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/614)

20. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioglu'nun, İpsala Karpuzlu köyünde oturan Nazmi Baş'ın emniyet karakolunda dövüldüğünün doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/615)

21. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioglu'nun, muhtelif bakanlıklar tarafından mükerrer olarak kurulan tesislere dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/616)

22. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Erzurum İman - Hatip Okulunda vukubulan boykot olayının, basında belirtilen tarzda cereyan edip etmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/617)

23. — İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, Kıbrıs'ta Anayasanın Makarios Hükümeti tarafından ihlâl edilmesi konusunda ne düşünüldüğüne dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/618)

24. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus ilçesine bağlı baraj gölü içerisinde kalan bir kısım arazinin istimplâk bedellerinin ne zaman verileceğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/619)

25. — İstanbul Milletvekili Saadet Evren'in, Koalisyon Hükümetinin, işe başladığı tarihten bu yana, Kıbrıs Anayasasının ve Andlaşmaların tam olarak uygulanmasını sağlamak bakımından tatbik ettiği tedbirlere dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/620)

26. — Çankırı Milletvekili Rahmi İnceler'in, köy kalkınması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/621)

27. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, şehirler üzerinde uçuşu menedici bir hüküm olup olmadığına ve Ankara üzerinde çarpışarak düşen uçak olayına dair, Millî Savunma ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/622)

28. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, il ve ilçelerde ziraat odalarının kurulmaması sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/623)

29. — Siirt Milletvekili Süreyya Öner'in, Kurtalan, Beşiri, Batman ve Sinan mntakalarında ekilen tohumluk buğdayların ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/624)

30. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, memleketimizde istihlal edilen palamut miktarına ve bunun nerede istihlak edildiğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/625)

31. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioglu'nun, Edirne İlinde kurutulan arazi miktarına ve bu arazilerin ne suretle dağıtılacağına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/626)

32. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, pilot bölge olan İsparta çevresinde, 1963 ve 1964 ve 1965 yıllarında tarım ve sanayi alanlarında ne gibi tesisler yapılacağına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/627)

33. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, memleketimizde, son beş yıl içinde, ne kadar difteri ve boğmaca vakası olduğuna ve bu hastalıklardan kaç çocuk öldüğüne dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/628)

34. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuzda, son on yıl içinde ne kadar tifo ve paratifo vakası olduğuna ve bu hastalıklar sebebiyle kaç ölüm tesbit edildiğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/629)

35. — Ordu Milletvekili İzzettin Ağaoglu'nun, 1962 yılı fındık mahsulü için tesbit edilen ihraç fiyatının hangi esaslara istinadettiğine ve bu fiyattan aşağı satış teklifi olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/630)

36. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Doğu ve Güney - Doğu Anadolu bölgelerinde, 1962 yılı içinde çiftçi ve muhtaç halka dağıtılan hayvan yemi ve buğday bedellerinin affının düşünülüp düşünülmediğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu. (6/631)

37. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, halk tarafından sabun yerine kullanılmakta bulunan deterjanların insan cildine ve hazım cihazına zararlı olduğunun doğru olup olmadığına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/632)

38. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Hirfanlı Barajı gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve bu araziden bol miktarda mahsul sağlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu. (6/633)

39. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin - Kırıkkale ile Keskin - İğdebeli arasındaki şose yolların ne zaman asfaltlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/634)

40. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, pancar fiyatlarının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/635)

41. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, hububatın bugünkü satış fiyatıyla ilerde tesbit olunacak satış fiyatı arasında bir fark olup olmayacağına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/636)

42. — Eskişehir Milletvekili Celâlettin Uzer'in, tarımsal plânlamaya yarar bir harita veya raporun bulunup bulunmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/637)

43. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Beş Yıllık Kalkınma Plânı ile Kırşehir'e ne gibi büyük bir yatırım yapılacağına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/638)

44. — Muğla Milletvekili Hilmi Baydur'un, Muğla iline, 1963 yılında, turizm bakımından ne yapıldığına ve yapılması düşünülen işlere dair Basın - Yayın ve Turizm Bakanından sözlü sorusu (6/639)

45. — Giresun Milletvekili Nizametin Erken'in, Görele Kaymakamı Babur Unsal'ın Kartal Kaymakam Vekillğine tayini sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/640)

46. — Isparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/641)

47. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, kaç ilçede tek el memurluğu olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu. (6/642)

48. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, halen kaç ilçede askerlik şubesi olmadığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu. (6/643)

49. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, ilçelerdeki fındık tarım satış kooperatifleri seçimlerinden kaçının iptal edilmesine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/644)

50. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, mavi küf hastalığının başlamasından itibaren tütün ekicilerine ne yardımda bulunulduğuna dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu. (6/645)

51. — Giresun Milletvekili Mustafa Kemal Çilesiz'in, Tarım Bakanlığı Teşkilâtına mensup bulunan, Giresun merkezi ilçelerinde görevli kaç memurun yerinin değiştirildiğine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/646)

52. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Karayolları Trafik Tüzüğü'nün 66 ncı maddesindeki evsafa uymıyan ağır tonajlı vasıtalara dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/647)

53. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, 5680 sayılı Basın Kanununun 143 sayılı Kanunla tadil edilen 19 ncü maddesinin yeniden tadilinin düşünülüp düşünülmediğine dair sözlü soru önergesi, Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. (6/648)

54. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Soya yağının ortadan çekilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6 /649)

55. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Ankara'nın Varlık mahallesindeki göçmen evlerinin durumuna ve Telsizler mevkiinde yapılmakta olan evlerin göçmen evlerinde oturanlara verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/650)

56. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Amasya'da ikinci bir şeker fabrikasının kurulması hakkında ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/651)

57. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, Çorum ilinde, Devlet Su İşlerine taallük eden, hangi yatırımlara başlandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/652)

58. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'den geçen demiryolu üzerinde yer üstü veya yeraltı bir geçit yapılmasının düşünüülüp düşünüülmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/653)

59. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Üsküdar'dan Kabataş'a geçen kamyonlardan alınan ücretlere dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/654)

60. — İstanbul Milletvekili Mahmut Rıza Bertan'ın, Basın İlân Kurumuna alınan memurların ücretlerinin tesbitinde hangi esaslara istinadedildiğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/655)

61. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, bugünkü halkevlerinin eski halkevleriyle ne gibi bir ilgisi bulunduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/656)

62. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Avrupa'daki işçilerimizin gönderdikleri dövizin hangi kur üzerinden Türk parasına çevrildiğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/657)

63. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, şeker pancarı fiyatlarının artırılıp artırılmıyacağına dair Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/658)

64. — Ağrı Milletvekili Nevzat Güngör'ün, İstanbul - Ağrı hava seferlerinin işletmeye açılmaması sebebine dair, Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/659)

65. — Hatay Milletvekili Sâki Zorlu'nun, Türk sporunun her branşında uğranan yenilginin sebeplerine ve sporcuların durumuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/660)

66. — Kırklareli Milletvekili Abdurrahman Altuğ'un, Kırklareli ili dâhilinde, tabii âfetlerden zarar görenlere dağıtılmak üzere inşa edilen evlerin maliyetinin rayiç fiyatından fazla olup olmadığına dair Bayındırlık ve İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/661)

67. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Türkiye'nin bir yıllık orak ipi ihtiyacına ve bunu imal eden fabrika sayısına dair Sanayi ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/662)

68. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu'nun, Emniyet Genel Müdürü İhsan Aras'ın görevinden alınması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/663)

69. — İstanbul Milletvekili Mahmut Rıza Bertan'ın, hazırlanmakta olan 1964 mali yılı bütçesiyle eski emekli, dul ve yetimlerin aylıklarına bir zam yapılmasının düşünüülüp düşünüülmediğine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/664)

70. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Seçim Kanunlarının kabulü münasebetiyle 18.7.1963 günü verilen kokteylin masraflarının nereden ödendiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/665)

71. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, 4353 sayılı Kanununun 27 ilâ 31 nci maddelerinin değiştirilmesinin düşünüülüp düşünüülmediğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/666)

72. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/667)

73. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Meriç nehri üzerinde yapılmakta olan seddeler sebebiyle Yunanlılarla mübadele edilen Türk topraklarına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/668)

74. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Meriç nehri üzerinde inşası düşünülen köprü seddeleri proje işinin itmam edilip edilmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/669)

75. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Tekirdağ İpsala hudut yolunun inşaatının ne zaman bitirileceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/670)

76. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, 1963 - 1964 ekim mevsimi suni gübre ihtiyacının ne suretle sağlanacağına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/671)

77. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ilinde süt endüstrisi kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/672)

78. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, çiftçilerin sattıkları mahsullerin bedelinin acele olarak verilmesi ve mallarının daha seri alınması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/673)

79. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, memleketimizin bazı bölgelerinde görülen şap hastalığının önlenmesi konusunda ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu. (6/674)

80. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, Tarım alet, makina ve yedek parçalarının zamanında temin edilmesi için neden vaktinde tedbir alınmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/675)

81. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ili dâhilindeki köy muhtarlıklarının teftiş ve murakabelerinin yapıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/676)

82. — Niğde Milletvekili Mehmet Altınsoy'un, Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğüne satın alınmasına karar verilen 33 dizel lokomotif için kaç firma tarafından teklif verildiğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/677)

83. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Çamlıdere Kaymakamının başka bir ilçeye tayini işinde bir şikâyet bulunup bulunmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/678)

84. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, mevcut çelik siloların durumuna ve arazi üzerine alımı yapılacak veya yapılmış hububat miktarına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/679)

85. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisi alım merkezlerinin mesaisi, alım bedellerinin gününde ödenmesi ve tüccara kredi sağlanması konularında alınmış veya alınacak tedbirlerin neler olduğunun bütün yurda ivedilikle duyurulmasının düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/680)

86. — Balıkesir Milletvekili Gökhan Evliyaoglu'nun, Örfi İdarenin kısaltılmasının veya bir daha uzatılmamasının düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/681)

87. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, komünistlerle bâzı aşırı solcu unsurların bozucu ve bölücü faaliyetleri karşısında her hangi bir tedbir alınmasının düşünüldüğüne

dair Millî Eğitim ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/682)

88. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Trabzon ili Araklı ilçesi Fındık satış Kooperatifi seçim sonucu hakkında Bakanlıkça itti-haz edilen kararın mevzuata uygun bulunup bulunmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/683)

89. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Devlet Demiryollarınca ihale ile satın alınan lokomotiflerin alış bedellerine ve ihaleye kaç firmanın katıldığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/684)

90. — Ordu Milletvekili Refet Aksoy'un, Ünye ilçesinde açılması düşünülen Ticaret Lisesinin il merkezinde açılması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/685)

91. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Topraksu Genel Müdürlüğü tarafından açılan kampların sayısına ve açılış gayesine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/686)

92. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, pamuk ihracatının işlenmiş olarak yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/687)

93. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, 1964 yılı pancar fiyatlarına zam yapılmasının düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/688)

94. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Orman Genel Müdürlüğü'nün tatbik etmekte olduğu siter usulünün tatbikatına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/689)

95. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, tütün müstahsülüne verilen zirai krediler ile Tekel avansları konusunda çiftçinin müşkülâtını önliyecek ne gibi tedbirler alındığına dair Ticaret ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/690)

96. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Gemlik İlçesinin Umurbey köyünde Ziraat Bankasınca yaptırılan evlerin köylülerin istifadesine terk edilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/691)

97. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, NATO borularının geçtiği arazi bedellerinin verilmeyişi sebeplerine dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/692)

98. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Turizm konusunda Yunanistan'ın aleyhi-

mize yaptığı propagandayı önlemek hususunda ne gibi tedbirler alınacağına dair, Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/693)

99. — Çorum Milletvekili Muzaffer DüNDAR'ın, çeltik mahsulü için müdahale alımı yapılması ve ihracı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/694)

100. — İzmir Milletvekili Mustafa UYAR'ın, Yüksek Adalet Divanınca müebbet hapse mahkûm edilen Kemal Serdaroğlu'nun cezaevindeki durumuna dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/695)

101. — Niğde Milletvekili Asım EREN'in, Niğde ilinde sel felâketi dolayısıyla yıkılan yol ve köprülerin inşası ile meyva ve bağları âfetten zarar görenlere yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/696)

102. — Niğde Milletvekili Asım EREN'in, Niğde ilinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısıyla meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/697)

103. — Niğde Milletvekili Asım EREN'in, Niğde ilinin ana ihtiyaçlarını karşılamak için bir program yapıp yapılmadığına ve tabii âfetler dolayısıyla mağdur olan halka bir an evvel yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/698)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — Sinop Milletvekili Mahmut Alicanoğlu ve 3 arkadaşının, 5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanununun muhtelif kanunlarla değişik veya ekler yapılmış bulunan 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ile Kırklareli Milletvekili Alâeddin Eriş ve 5 arkadaşının 1700 sayılı Dâhiliye Memurları Kanununa ek kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/88, 2/110) (S. Sayısı : 284 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 17 . 7 . 1963]

× 2. — Sosyal Sigortalar kanunu tasarısı ve Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven'in, 5 . 1 . 1961 tarih ve 228 sayılı Kanuna iki ek madde eklenmesine ve bu kanunun 14 ncü mad-

desinin tadiline dair kanun teklifi ile Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu, Konya Milletvekili Fakih Özfakih ve Edirne Milletvekili İhami Ertem'in, 4 . 2 . 1957 gün ve 6900 sayılı Mâlûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/462, 2/368, 2/413, 2/506) (S. Sayısı : 338) [Dağıtma tarihi : 15 . 7 . 1963]

3. — Danıştay kanunu tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 3546 sayılı Danıştay Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/474, 2/440) (S. Sayısı : 369) [Dağıtma tarihi : 19 . 8 . 1963]

4. — Serbest ve malî müşavirlik kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Amasya Üyesi Macit Zeren ve Adana Üyesi Mehmet Ünal'dının, Malî müşavirlik ve yeminli müşavirlik kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu. (1/476, 2/529) (S. Sayısı : 368) [Dağıtma tarihi : 17 . 3 . 1963]

5. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklik hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/345; C. Senatosu 1/215) (S. Sayısı : 124 ve 290) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in 5602 sayılı Tapulama Kanununun 13 ncü maddesine bir ek fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/495) (S. Sayısı : 291) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

2. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Aydın Milletvekili Orhan Apaydın'ın, Millet Meclisi İctüzüğü teklifi ve Anayasa Komisyonu raporu (2/379) (S. Sayısı : 346) [Dağıtma tarihi : 20 . 8 . 1963]

3. — Bolu Milletvekili Zeki Baltacıoğlu ve 8 arkadaşının, Öğretmenlere eğitim ve köy ödeneği verilmesine dair kanun teklifi ile Cumhu-

riyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve iki arkadaşının, Eğitimcilere meslek tazminatı, mahrumiyet zammı ve yıpranma ödeneği verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/23, 2/151) (S. Sayısı : 371) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

4. — Cumhuriyet Senatosu Ağrı Üyesi Veyisi Yardımcı ve 23 arkadaşının, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her çeşit orta ve yüksek dereceli okullar öğretmenleriyle öğretmenlikten gelip Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında çalışmakta olanlara mebdei maaş derecelerinin düzeltilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/166) (S. Sayısı : 372) [Dağıtma tarihi : 2 . 9 . 1963]

5. — Malatya Milletvekili Mehmet Delikaya ve 4 arkadaşının, Hanife Kadife Fırat'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine ait kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/248) (S. Sayısı : 375) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

6. — C. Senatosu Ağrı Üyesi Veysi Yardımcı ve 22 arkadaşı ve Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş ile Diyarbakır Milletvekili Vefik Piringcioğlu ve C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve C. Senatosu İzmir Üyesi Nevzat Özerdemli ve Giresun Milletvekili Naim Tirali ve 4 arkadaşı ile Sakarya Milletvekili Yusuf Ulusoy ve 10 arkadaşının, ilkokul öğretmenleriyle ilkokul öğretmenliğinden gelip de muhtelif dereceli okullarda ve Millî Eğitim Bakanlığı, üniversite, bakanlıklar teşkilâtında ve İktisadi Devlet Kurumlarında çalışanların aylık dereceleri hakkındaki 6273 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/154, 2/156, 2/176, 2/188, 2/192, 2/195) (S. Sayısı : 377) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

7. — İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/310; C. Senatosu 1/239) (S. Sayısı : 194 e 1 ve 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

8. — Kayseri Milletvekili Mehmet Göker ve 5 arkadaşının, 4367 sayılı Kanununun 4684, 6706 ve 70 sayılı kanunlarla değişik birinci maddesinin (C) ve (D) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/328) (S. Sayısı : 381) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

9. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca Aydın Milletvekili Orhan Apaydın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin dış münasebetlerinin düzenlenmesi hakkında kanun teklifi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklere dair Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 2/270; C. Senatosu 2/47) (S. Sayısı : 313 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 9 . 1963]

10. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/509; C. Senatosu 1/279) (S. Sayısı : 383) [Dağıtma tarihi : 7 . 9 . 1963]

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — İmar Kanununa bir madde eklenmesi hakkındaki 7341 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair tasarı ve İmar ve İskân, İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/205) (S. Sayısı : 65) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 2. — Milletlerarası Atom Enerjisi Ajansı Statüsünün VI ncı maddesinin (A) fıkrasının 3 ncü bendinde yapılacak değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/261) (S. Sayısı : 109) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

3. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddelerinin tadiline dair kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Üniversiteler Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporu (1/257, 2/444) (S. Sayısı : 134) [Birinci görüşme tarihi : 27.6.1963]

4. — Köy enstitüleri ve ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları. (1/239) (S. Sayısı : 217) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 5. — Milletlerarası Adalet Divanı Statüsünün 36 nci maddesinin 2 nci fıkrasında derpiş olunan ve hukuki uyumsuzlukların çözümlenmesi hususunda Divanın yargı hakkını önceden tanımayı gerektiren ihtiyari kaydı katılmamız hakkındaki 5047 sayılı Kanunun yeniden uzatılmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 226) [Birinci görüşme tarihi : 27.6.1963]

× 6. — Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Dışişleri, İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/233) (S. Sayısı : 227) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

7. — Hınıs kazası Karaçoban nahiyesi Hirt köyü, hane 19, cilt 11, sayfa 107 de kayıtlı Bekiroğlu Belkıs'a'dan doğma 1939 doğumlu Bedih Kılıç'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/205) (S. Sayısı : 233) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

8. — Karamürsel ilçesinin Mahmudiye köyü hane 32, cilt 6 ve sayfa 31 sayısında nüfusa kayıtlı Receboğlu, Hanife'den doğma 18 Mart 1341 doğumlu Hasan Şeker'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/542) (S. Sayısı : 234) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

9. — Fethiye ilçesi Girdev köyü nüfusunun hane 1, cilt 21/2 ve sayfa 31 sayısında kayıtlı Naimoğlu Döndü'den doğma Mart 1933 doğumlu Süleyman Ağırbaş'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/304) (S. Sayısı : 235) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

10. — Havza ilçesinin, Çakıralan köyü hane 8, cilt 19 ve sayfa 241 sayısında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu Mevlûde'den doğma, 1 . 1 . 1939 doğumlu Bayram Kalpaklı'nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/560) (S. Sayısı : 242) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

11. — Sarıgöl ilçesinin Çöp köyü hane 32, cilt 3 ve sayfa 49 sayısında nüfusa kayıtlı Ahmetoğlu Hatice'den doğma 10 . 1 . 1933 Alaşehir doğumlu Süleyman Bozkurt'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/569) (S. Sayısı : 243) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

12. — Ankara Kızılcahamam ilçesinin Pazar nahiyesi Ağacaviran köyü hane 19, cilt 3 ve sayfa 31 de nüfusa kayıtlı Hüseyinoğlu Fatma'dan doğma 3 . 4 . 1962 ve tashihihan 9 . 8 . 1938 doğumlu Ali Osman Özden'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/581) (S. Sayısı : 244) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

13. — Köyceğiz ilçesinin Beyobası köyü hane No. 60 nüfusunda kayıtlı Osmanoğlu, Nazife'den doğma 1332 doğumlu Ali Karahan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/582) (S. Sayısı : 245) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 14. — Gümrük giriş tarife cetvelinin 28.02 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/225) (S. Sayısı : 120) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 15. — Kan gruplarının tayinine yarıyan reaktiflerin mübadelesi hakkında Avrupa Andlaşması ve ek Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 161) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 16. — Özel tıbbi tedavi ve termo - iklimatik kaynaklar, alanında karşılıklı yardımlaşmaya dair Avrupa Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 162) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 17. — 1938 - 1939 yıllarında İngiltere ve Fransa hükümetlerinden temin edilen Teslihat kredilerinin mahsup şekli hakkında kanun ta-

sarısı ve Millî Savunma, Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/214) (S. Sayısı : 216) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

18. — Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/263) (S. Sayısı : 219) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 19. — Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/316) (S. Sayısı : 255) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

B - BİRİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun ikinci maddesinin (A) bendinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret, Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 123) [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1963]

2. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Beden Terbiyesi Kanununun 4 ncü ve 13 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/386) (S. Sayısı : 128) [Dağıtma tarihi : 4 . 4 . 1963]

× 3. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde yapılan değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları. (1/304) (S. Sayısı : 222) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

4. — 2000 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 240) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

5. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve dört arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 455 ve 459 ncü maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/326) (S. Sayısı : 262) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

6. — Karacabey İlçesi Sarıbey İslâm köyü hane 8, cilt 32 ve sayfa 187 nüfusuna kayıtlı Ahmetoğlu, Sabriye'den doğma 19.10.1931 doğumlu Kerim Özkan ile Karacabey İlçesi Yenisarıbey köyü nüfusunun hane 5, cilt 25 ve sayfa 1961 sayısında kayıtlı Şevketoğlu Nazmi-

ye'den doğma 1926 doğumlu Hasan Güney'in ölüm cezasına çarptırılmaları hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/568) (S. Sayısı : 253) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

7. — Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Aydın Üyesi Fikret Turhangil, Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca ve İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun teklifleri ve İçişleri, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/219, 2/237, 2/238, 2/263) (S. Sayısı : 259) [Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1963]

8. — Kulp İlçesinin Hacıinan köyü hane 34, cilt 7 ve sayfa 98 sayısında nüfusa kayıtlı Saitoğlu, Sultan'dan doğma 1928 doğumlu Recep Oruç'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/593) (S. Sayısı : 263) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

9. — İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 ncı maddesinin (a) bendinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 264) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

10. — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 2 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu. (1/458) (S. Sayısı : 265) [Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1963]

11. — Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/463) (S. Sayısı : 268) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

12. — İslahî Hayvanat Kanununun 5883 sayılı Kanunla değişik 35 ncı maddesine bazı hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 ncı maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/435) (S. Sayısı : 269) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

13. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/311) (S. Sayısı : 273) [Dağıtma tarihi : 25 . 6 . 1963]

(Yüz otuzyedinci Birleşim)

14. — Menkul kıymetler ve Kambiyo Borsaları kanunu tasarısı ve Maliye ve Ticaret komisyonları raporları (1/320) (S. Sayısı: 271) [Dağıtma tarihi: 26.6.1963]

15. — Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Yüksek Danışma Kurulu kanunu tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/262) (S. Sayısı: 274) [Dağıtma tarihi: 26.6.1963]

16. — İstanbul Milletvekili Zeki Zeren'in, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Anayasa ve Adalet komisyonları mütalâaları ile Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu (2/497) (S. Sayısı: 276) [Dağıtma tarihi: 26.6.1963]

17. — Ticaret Bakanlığı teşkilât ve vazifelerine dair kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret Komisyonu raporu (1/371) (S. Sayısı: 281) [Dağıtma tarihi: 27.6.1963]

× 18. — Harclar kanunu tasarısı ile Balikesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve iki arkadaşının, 5887 sayılı Harclar Kanununun 125 nci maddesini değiştiren 6765 sayılı Kanuna bir fıkra eklenmesine dair ve Artvin Milletvekili Saffet Eminagaoglu'nun, 5887 sayılı Harclar Kanununun 1 nci maddesini değiştiren 6765 sayılı Kanunun değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/395, 2/305, 2/321) (S. Sayısı: 282) [Dağıtma tarihi: 29.6.1963]

19. — Ordu Milletvekili Ferda Güley'in, 1111 sayılı Askerlik Kanununun 2850, 3920, 4092, 5010, 6867 ve 303 sayılı kanunlarla değişik 35 nci maddesine bir (g) fıkrası eklenmesine dair kanun teklifi ve Aydın Milletvekili Hilmi Aydıncı'nın, 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 nci maddesinin sonuna bir bent ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/484, 2/472) (S. Sayısı: 287) [Dağıtma tarihi: 29.6.1963]

× 20. — Damga Vergisi kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/394) (S. Sayısı: 288) [Dağıtma tarihi: 29.6.1963]

21. — Cumhuriyet Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in, kesin idari kararlar hakkında Sa-

yıstay'a baş vurulacağına dair kanun teklifi ve İçişleri ve Maliye komisyonları raporları (2/33) (S. Sayısı: 294) [Dağıtma tarihi: 2.7.1963]

22. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar ve iki arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen ve eklenen (b) fıkrasının kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/268, 2/10) (S. Sayısı: 292) [Dağıtma tarihi: 1.7.1963]

23. — Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Bayındırlık, İçişleri, Adalet, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı: 293) [Dağıtma tarihi: 1.7.1963]

24. — Uzman Jandarma kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/479) (S. Sayısı: 296) [Dağıtma tarihi: 2.7.1963]

× 25. — La Haye'de 14 Mayıs 1954 tarihinde imzalanan «Silâhlı bir çatışma halinde kültür mallarının korunmasına dair sözleşme» ile bu sözleşmenin tatbikatına ait tüzük, protokol ve kararlara katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı: 289) [Dağıtma tarihi: 3.7.1963]

× 26. — 7026 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim, Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/370) (S. Sayısı: 298) [Dağıtma tarihi: 3.7.1963]

27. — Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değişik 53 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ile Mardin Milletvekili Talât Oğuz ve Ağrı Milletvekili Kerem Özcan'ın, Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değişik 53 ncu maddesinin tadiline dair kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/295, 2/169) (S. Sayısı: 23 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi: 4.7.1963]

28. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Hâkimler Kanununun Anayasaya aykırı hükümler taşıyan 122 ve 123 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/439) (S. Sayısı : 299) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

29. — Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun 4 . 4 . 1929 tarih ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 4 . 6 . 1936 tarih ve 3006 sayılı Kanunla değişen 305 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/416) (S. Sayısı : 301) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

× 30. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 106 arkadaşının, Bölge tiyatroları kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/437) (S. Sayısı : 305) [Dağıtma tarihi : 6 . 7 . 1963]

31. — Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoglu ve 13 arkadaşının, Türkiye Halk Bankası ve Halk sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair olan 5652 ve 6354 sayılı kanunlara ek kanun teklifi ve Ticaret, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/245) (S. Sayısı : 331) [Dağıtma tarihi : 8 . 7 . 1963]

× 32. — Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/96) (S. Sayısı : 332) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 33. — Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/97) (S. Sayısı : 333) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 34. — Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Akıd Tarafları ile Polanya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/98) (S. Sayısı : 334) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 35. — Teşhis ve tedavi maksadıyla sağlık kurumlarına ariyeten ve meccanen tahsis edile-

cek tıbbi-cerrahi ve laboratuvar malzemesinin Gümrük Resminden muafien muvakkat ithaline dair Andlaşmanın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/279) (S. Sayısı : 335) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 36. — «Barış Gönüllüleri» adlı Amerikan Teşekkülünden faydalanma hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında yapılan Andlaşmaya ait teati olunan mektupların onaylanmasının uygun olduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/428) (S. Sayısı : 336) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 37. — Ambalajların muvakkat ithaline mütaallik Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/95) (S. Sayısı : 337) [Dağıtma tarihi : 10 . 7 . 1963]

38. — Balıkesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve 15 arkadaşının, 1389 sayılı Kanunun belediyeler hukuk işlerinde çalışanlara tatbiki hakkında kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/507) (S. Sayısı : 341) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

39. — İmar ve İskân Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki Kanunun 12 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna iki madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, İmar ve İskân ve Plân komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 343) [Dağıtma tarihi : 11.7.1963]

40. — Sıtmanın imhası hakkındaki Kanunun 1 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/419) (S. Sayısı : 344) [Dağıtma tarihi : 11.7.1963]

41. — 4933 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/453) (S. Sayısı : 345) [Dağıtma tarihi : 11.7.1963]

42. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, düğünlerde men'i israfata dair 55 sayılı Kanunun kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Adalet ve İçişleri Komisyonları raporları (2/387) (S. Sayısı : 349) [Dağıtma tarihi 12 . 7 . 1963]

43. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk ile Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Selâhattin Özgür'ün, 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus terfi Kanununun 16 nci maddesinin 2 nci fıkrasına bir bend ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/315) (S. Sayısı : 350) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

44. — Akcaabat'ın, Ağaçlı köyü 12 hane numarasında nüfusa kayıtlı İsmailoğlu Fatime (Fatma) den doğma 26 . 8 . 1936 doğumlu Hasan Şentürk'ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/641) (S. Sayısı : 351) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

× 45. — Aydın Milletvekili İsmet Saçgin ve 33 arkadaşının, 5237 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin (c) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/522) (S. Sayısı : 353) [Dağıtma tarihi : 15 . 7 . 1963]

46. — Askerî memnu muntakalar Kanununun birinci maddesinin (A) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/473) (S. Sayısı : 364) [Dağıtma tarihi : 19 . 7 . 1963]

47. — Kocaeli iline bağlı Kaynarca ilçesinin Sakarya iline bağlanması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları. (1/457) (S. Sayısı : 365) [Dağıtma tarihi : 16 . 8 . 1963]

48. — Türk Farmakopesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet ve Plân komisyonları raporları. (1/271) (S. Sayısı : 366) [Dağıtma tarihi : 16 . 8 . 1963]

× 49. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin ve Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu'nun Su Ürünleri kanunu teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci ve 28 arkadaşının, balıkçılığın teşvik ve himayesine mahsus kanun teklifi (2/377, 2/505, 2/252) (S. Sayısı : 370) [Dağıtma tarihi : 20 . 8 . 1963]

× 50. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Ertik okulları mütedavil sermayesi

hakkındaki 3423 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/197) (S. Sayısı : 374) [Dağıtma tarihi : 2 . 9 . 1963]

× 51. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ile Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 3 . 4 . 1926 gün ve 789 sayılı Maarif Teşkilâtına dair olan Kanunun 19 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân Komisyonları raporları (2/310) (S. Sayısı : 376) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

52. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 2 arkadaşının, 3704 sayılı Kanunun ikinci maddesinin değiştirilmesi ve üçüncü maddesine ek bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/185) (S. Sayısı : 373) [Dağıtma tarihi : 4 . 9 . 1963]

53. — 287 sayılı Taşıt Kanununa bağlı 2 sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/492) (S. Sayısı : 380) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

54. — Nakdî Tazminat Kanununun 4535 sayılı Kanunla değişik 1 ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 382) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

55. — İstanbul Milletvekili Vahyi Özarar ve iki arkadaşının, 6186 sayılı Bina yapımını teşvik ve izinsiz yapılan binalar hakkındaki Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları ve Anayasa Komisyonu mütalâaları (2/177) (S. Sayısı : 384) [Dağıtma tarihi : 9 . 9 . 1963]

56. — Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân Komisyonları raporları (2/477) (S. Sayısı : 385) [Dağıtma tarihi : 9 . 9 . 1963]